ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 40 (91)
6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1940 - Ε.'

Η Νεολαία

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 40 — 6 Ἰουλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» »	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» »	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἢ λήγει ἡ συνδρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποὺ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφὴ σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑποχρέωσίν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομήν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς διευθύνσεώς των.

Η ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΓΗ

Εἰς τὴν πρώτην πανηγυρικὴν συνεδρίασιν τῆς Β΄ Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν τῆς Ἑλλάδος ὁ Ἀρχηγός, ἀφοῦ πρῶτα ἀνεσήκωσε μὲ τὸν ἰδικό του ξεχωριστὸ τρόπο ψηλὰ σ' ἕνα ἐπίπεδο ἀληθινῆς ἑλληνικῆς συγκινήσεως καὶ ἐξάρσεως τὰς σκέψεις καὶ τὰς καρδίας τῶν ἀκροατῶν του, ἐξήγησε μὲ ἁπλᾶ καὶ σταράτα λόγια τὰς αἰτίας ποὺ ἔκαμαν ἀπαραίτητον τὴν ἀνάμιξιν τοῦ Κράτους εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ γεωργικοῦ κόσμου τῆς Χώρας, καθὼς καὶ τοὺς σκοποὺς τοὺς ἐπαγγελματικοὺς καὶ τοὺς πολιτικοὺς ποὺ ἐξυπηρετεῖ αὐτὴ ἡ ὀργάνωσις. «Τὸ ἀνθρώπινον ὑλικόν, εἶπεν, εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶναι πολύτιμον. Ἔλειψεν ὅμως πάντα ἡ ὀργάνωσις». Καὶ τὸ συμπέρασμα βγαίνει μονάχο του. Ἡ ἔλλειψις τῆς ὀργανώσεως, ἡ ἔλλειψις τῆς μεθοδικῆς καὶ συστηματικῆς ὁμαδικῆς προσπαθείας ἐστάθη φοβερὸν ἐμπόδιον εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ γόνιμον ἀνάπτυξιν τῶν πολυτίμων ἀνθρωπίνων ἱκανοτήτων καὶ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐκλεκτῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως. Ἡ συνεταιριστικὴ ὀργάνωσις τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου εἰς τὸ πανελλαδικὸ πλαίσιο ἔχει ἑπομένως τοῦτον τὸν σκοπόν: Νὰ ὀργανώνῃ, νὰ συντονίζῃ καὶ νὰ κατευθύνῃ (ἀφοῦ πρῶτα λειάνῃ τὰς τραχύτητας τοῦ ὑπερατομισμοῦ καὶ ὑποτάξῃ τὸν ὑπερατομισμὸν αὐτὸν εἰς αὐστηροὺς κανόνας συνεργασίας καὶ κοινοπραξίας, ποὺ θὰ πλατύνουν τὸν ἐπαγγελματικὸ καὶ τὸν κοινωνικὸ ὁρίζοντα τοῦ καθενὸς γεωργοῦ, ἐνῷ συγχρόνως θὰ κάμνουν τὸν μόχθον του ἁπαλώτερον καὶ πλέον γόνιμον) ὅλην τὴν δύναμιν τῶν ἐργαζομένων τῆς ὑπαίθρου, ποὺ εἶναι ἡ πολυπληθεστέρα καὶ ἡ σημαντικωτέρα παραγωγικὴ στρατιὰ τῆς Χώρας, εἰς τοὺς σκοποὺς ποὺ θὰ θέτῃ κάθε φορὰ στὸν ἑαυτό του τὸ Κράτος ὡς ἐκπρόσωπος καὶ ὡς φορεὺς τῆς θελήσεως τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου.

Σήμερα πιὰ τὸ ξέρουν ὅλοι, ἀκόμα καὶ τὰ παιδιά, πὼς ὀργάνωσις θὰ πῇ ρυθμὸς καὶ κανὼν καὶ πειθαρχία. Καὶ ὅλα αὐτὰ μαζὶ σημαίνουν ζυγό. Τώρα πιὰ ὅμως κανεὶς δὲν τρομάζει μὲ τὰς λέξεις εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τώρα πιὰ τὸ ἐμάθανε ὅλοι οἱ καλῆς προαιρέσεως ἄνθρωποι, πὼς ὅποιος θέλει νὰ ἔχῃ σκοποὺς εἰς τὴν ζωήν του καὶ νὰ ἐπιχειρῇ τὴν πραγματοποίησίν των, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ξέρῃ νὰ ὑποτάσσεται καὶ νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν ζυγὸν αὐτῶν τῶν σκοπῶν. Οἱ ἀγρόται τῆς Ἑλλάδος τὸ ἔδειξαν καὶ τὸ δείχνουν ὄχι μὲ λόγια, ἀλλὰ μὲ ἔργα καὶ μὲ πράξεις καὶ μὲ κατορθώματα, ὅτι ἐμπῆκαν πολὺ καλὰ εἰς τὸ νόημα αὐτῆς τῆς ἀληθείας. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἦτο καθόλου φιλοφρόνησις συνηθισμένη, ἀλλὰ ὁμολογία βαθείας ἐνδιαθέτου πεποιθήσεως, ἐκεῖνο ποὺ τοὺς εἶπε, καὶ δὲν τὸ εἶπε γιὰ πρώτη φορά, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, πὼς ἡ νέα τάξις πραγμάτων ποὺ ἐπεκράτησεν εἰς τὸν Τόπον καὶ ποὺ μὲ τὴν κάθε μέρα ποὺ περνᾷ ἀναπτύσσεται καὶ συμπληροῦται εἰς τοὺς κοινωνικοὺς καὶ τοὺς κρατικούς της θεσμούς, στηρίζεται κατὰ πρῶτον λόγον ἐπάνω στὸν ἐργαζόμενο λαὸ τῆς ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.

Καὶ πρέπει νὰ λεχθῇ ἴσως πὼς δὲν ἦταν ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ προστατευθοῦν τὰ συμφέροντα καὶ νὰ κατασφαλισθοῦν τὰ δίκαια τοῦ ἐργαζομένου κόσμου τῶν χωριῶν ὁ λόγος ποὺ ἐβάρυνεν ὀλιγώτερον εἰς τὴν κατάλυσιν τῆς κοινοβουλευτικῆς φαυλοκρατίας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Γιατὶ μὲ ὅλη τὴν δημοκοπικὴ ἀποχαλίνωσι, ποὺ ἐμοίραζε πρόθυμα τὰ πάντα εἰς τοὺς πάντας, ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς τὸ τμῆμα τοῦ λαοῦ ποὺ ἐσυνήθιζαν νὰ ξεγελοῦν καὶ νὰ ἐξαπατοῦν μὲ ὀλιγώτερο γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ γιὰ τὸ σύστημά τους κίνδυνο οἱ ἐπαγγελματίαι τῆς πολιτικῆς — ποὺ ἔχει καταργήσει ἡ Αὐγουστιανὴ ἐπανάστασις — ἦσαν οἱ ἀγρόται. Καὶ δὲν εἶναι καθόλου τυχαῖον ὅτι αὐτὴν τὴν παρατήρησι, διατυπωμένη κάθε φορὰ κατ' ἄλλον τρόπο, ἀλλὰ κατὰ βάσιν ταυτόσημον, τὴν εὑρήκαμεν εἰς τοὺς λόγους ὅλων τῶν ἀντιπροσώπων ποὺ ἐπῆραν μέρος εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Συνεταιρισμῶν τῆς Ἑλλάδος.

Μιὰ τέτοια διαπίστωσις δὲν σημαίνει βέβαια καθόλου πὼς ἡ μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 εἶχεν ἔστω καὶ ἀνεκδήλωτον καὶ ὑπολανθάνουσαν ταξικὴν ἀφορμήν, μὲ τὴν ἔννοια πρὸ παντὸς ποὺ φαντάζονται οἱ θεωρητικοὶ τοῦ μαρξισμοῦ. Μιὰ τέτοια ἰδέα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ σταθῇ οὔτε καὶ ὡς ὑπόνοια, ἀφοῦ κάθε μέτρο καὶ κάθε πρᾶξις τοῦ μεταυγουστιανοῦ Κράτους εἶναι καὶ ἀπὸ μία βεβαίωσις τοῦ καθολικῶς ἐθνικοῦ καὶ κατὰ φυσικὸν λόγον ὑπερταξικοῦ πνεύματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐμπνέεται τὸ Κράτος αὐτό. Καὶ εἰς ἐκεῖνον πού, γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ἀντίθετον, θ' ἀνεφέρετο εἰς τὸ ἀδιαφιλονίκητον γεγονὸς ὅτι ἡ στοργὴ καὶ ἡ πρόνοια καὶ ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ μέριμνα τῆς μεταυγουστιανῆς Ἑλλάδος ἔχει εὐνοήσει ἐνδεικτικῶς τοὺς ἐργαζομένους τῆς ὑπαίθρου, θὰ εἶχεν ὁ καθεὶς ν' ἀπαντήσῃ ὅτι αὐτὸ ἔγινε γιατὶ ὄντως εἶχε παραμεληθῆ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἀδικηθῆ ἡ χωρικὴ Ἑλλάς, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἕναν ἄλλον, ἱστορικῆς καθ' αὐτὸ σημασίας, λόγον. Γιατί, ἔπειτα ἀπὸ τὸν πόλεμο καὶ τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν, τὸ βάρος τοῦ γεωργικοῦ παράγοντος ὄχι μόνον εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ εἰς τὴν παραγωγικὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐθνικήν μας ζωὴν ἔχει αὐξηθῆ πολύ. Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ ἂν ἐλέγαμε ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀκμῆς τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας τῶν μέσων αἰώνων ὁ γεωργικὸς παράγων δὲν εἶχε τὴν σημασίαν ποὺ ἀπέκτησε σήμερα εἰς τὴν ἐθνικήν μας ζωήν. Ὁ ἐποικισμός, ποὺ ἕως τὸ 1928 ἦτο ἕνα ἀβέβαιον πείραμα, ἀπεδείχθη ἆθλος, ποὺ ἀνάλογον δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ κανεὶς λαὸς εἰς τὸ ἀχανὲς πεδίον τῆς ἱστορίας. Ἦτο μία γεωργικὴ ἀναθεμελίωσις, ποὺ θὰ ἦτο τὸ ἀφυσικώτερον τῶν πραγμάτων ἡ ἐπίδρασίς του νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὸ παραγωγικὸν καὶ εἰς τὸ οἰκονομικὸν ἐπίπεδον. Ἦτο κλῆσις πρὸς ἐπάνοδον τοῦ διεσπαρμένου εἰς τὴν ἀναπεπταμένην Ἀνατολὴν Ἑλληνισμοῦ εἰς τὰς πρωταρχικὰς γεωγραφικάς του ἀφετηρίας καὶ συγχρόνως αἴτημα ἐπιστροφῆς πρὸς τὴν γῆν δι' ὅλον τὸ Ἔθνος. Αἴτημα ἐπιστροφῆς πρὸς τοὺς πόρους καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς γῆς αὐτῆς. Ὅτι ἔτσι τὴν ἔνοιωσε καὶ τὴν ἐδέχθη ὁ Ἑλληνισμὸς αὐτὴν τὴν κλῆσιν φαίνεται ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἀναγεννητικὸς ὀργασμὸς ποὺ κατέλαβε τὴν ἑλληνικὴν γεωργίαν δὲν ἐντοπίζεται καθόλου εἰς τὰς περιοχὰς ποὺ ἐπυκνώθησαν ἀπὸ τοὺς ἐποίκους, ἀλλὰ ἁπλώθηκε καὶ ἀγκαλιάζει ὅλη τὴ Χώρα, ἀπὸ τὸ ἕνα της ἄκρο ἕως τὸ ἄλλο. Χάρις εἰς αὐτὸν τὸν ἀναγεννητικὸν ὀργασμὸ *κατεκτήσαμεν ἀκόμη μίαν φορὰν οἱ Ἕλληνες, αὐτὴν τὴν ἀνακτηθεῖσαν ἔπειτα ἀπὸ ἑνὸς αἰῶνος ἀγῶνας καὶ προσπαθείας ἑλληνικὴν Χώραν.* Τὴν κατεκτήσαμεν μὲ τὸν ἱδρῶτα, ἀφοῦ πρῶτα τὴν ἀνεκτήσαμεν μὲ τὸ αἷμα. *Καὶ ἡ δευτέρα αὐτὴ κατάκτησις ἔκαμεν ἀκόμη στερεωτέραν καὶ ἀκόμη περισσότερον ἀπρόσβλητον τὴν πρώτην. Τόσον ἀπρόσβλητον καὶ τόσον στερεάν, ὥστε ἡ βεβαιότης μας γι' αὐτήν, ἡ πίστις μας εἰς τὸ ὅτι θὰ τὴν κρατήσωμεν καὶ ἡ ἀπόφασίς μας νὰ μὴν ἀφήσωμεν ἀτιμώρητον ἐκεῖνον ποὺ θὰ ἐδοκίμαζε νὰ τὴν θίξῃ, νὰ εἶναι ἀσάλευτος καὶ σταθερὰ ὅσον καμμιὰν ἄλλη φορὰ σήμερα, ἐνῷ μαίνεται ἡ καταιγὶς τοῦ πολέμου εἰς τὸν Κόσμον καὶ ἔχουν διασαλευθῆ καὶ καταρρεύσει ὅλοι οἱ συντελεσταὶ τῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς τάξεως εἰς τὴν Εὐρώπην.*

Ὅλη αὐτὴ ἡ νέα κατάκτησις, ποὺ δὲν ἔγινε χωρὶς θυσίας, ἀλλὰ ποὺ γιὰ τοῦτο ἐβάθυνεν ἀκόμη περισσότερον τὸν δεσμόν μας μὲ τὴν γῆν αὐτήν, ποὺ ἦτο πρὸ αἰώνων πολλῶν ἡ ἀφετηρία καὶ ποὺ ἔγινεν εἰς μίαν στιγμὴν καταφύγιον καὶ θὰ γίνῃ πάλιν κάποτε ὁρμητήριον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διὰ νὰ μετουσιωθῇ καὶ νὰ γίνῃ ἀπόκτημα τῆς ψυχῆς μας, ἔπρεπε νὰ συμπέσῃ μὲ μίαν μεταβολὴν εἰς τὸ πολιτικὸν ἐπίπεδον. Οἱ νέοι οἶνοι χρειάζονται νέους ἀσκούς. Καὶ ἡ μεταβολὴ ἔγινε καὶ συνεχίζεται τέσσαρα χρόνια τώρα καὶ διαμορφώνει τοὺς νέους της θεσμούς.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Δὲν θἆταν ἀκόμη ὀχτώ, ὅταν σήμανε τὸ κουδοῦνι τῆς ἐξώπορτας· ἦταν ἕνας ἀστυφύλαξ συνοδευόμενος ἀπὸ ἕναν βαθμοῦχο Φαλαγγίτη. Ἔφεραν τὰ δελτία τῶν τροφίμων, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ συμπληρώσουν ὅλες οἱ οἰκογένειες καὶ θὰ περνοῦσαν νὰ τἄπαιρναν τὴν ἐπομένη. Δὲν ξέρω γιατὶ ἔσκυψα ἀπὸ τὸ παράθυρο τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἀστυφύλαξ καὶ ὁ Φαλαγγίτης κατηυθύνοντο σὲ ἄλλα γειτονικὰ σπίτια νὰ ἐκτελέσουν τὸ ἴδιο καθῆκον. Γυναικοῦλες τοῦ λαοῦ, γέροι, ἄνθρωποι ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ εἶναι ἐν τάξει μὲ τοὺς τύπους, τοὺς ρωτοῦσαν γιὰ τὸν τρόπο ποὺ θὰ ἐσυμπλήρωναν τὰ δελτία, γιὰ διάφορες λεπτομέρειες ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ διανοηθῇ μιὰ Ἀρχὴ ὅταν ἀποφασίζῃ τὴν ἐπιβολὴ κάποιου μέτρου. Κι' ἔβλεπα τὸ μικρὸ Φαλαγγίτη ποὺ ἔφερε δίπλα στὸν ἀστυφύλακα, μὲ κάποια ὑπερηφάνεια, τὰ διακριτικὰ τοῦ βαθμοῦ του, νὰ δίνῃ ὁδηγίες, νὰ ἐξηγῇ, νὰ κατευθύνῃ, μὲ θετικὴ καὶ χωρὶς καμμιὰ ἐπίδειξι σοβαρότητα. Ὑστερώτερα εἶδα ἄλλους Φαλαγγίτες, σὲ σπίτια, σὲ καταστήματα, νὰ κάνουν τὴν ἴδια δουλειὰ καὶ πάντα μὲ τὸν αὐτὸ σοβαρὸ τρόπο. Διαρκῶς μὲ βασάνιζε μιὰ σκέψι: Δὲν εἶναι τάχα αὐτὰ τὰ Ἑλληνόπουλα, τὰ ἴδια ποὺ ἦσαν καὶ χθὲς καὶ προχθές; Δὲν εἶναι τὰ ἴδια αὐτὰ ποὺ ἔφθασαν νὰ ὀργανώνωνται στὰ σχολειά τους σὲ μαχητικὲς ὁμάδες καὶ σὲ συλλόγους; Δὲν εἶναι τὰ ἴδια ποὺ ἐδιάβαζαν μὲ φανατισμὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τοὺς μεγάλους τὸν κίτρινο Τύπο καὶ ἄλλα ἀνάλογα δημοσιεύματα;

Ἦσαν, ἀσφαλῶς, καὶ παραῆσαν, ἀλλ' ὅπως τὸ λέει καὶ ἡ κρητικὴ παροιμία: «καιρὸς πουλάει τὰ λάχανα, καιρὸς τὰ παραπούλια». Τὰ παιδιὰ ἦσαν ἡ εἰκόνα ποὺ ἀντιφεγγιζόταν στὸν καθρέφτη τῶν μεγάλων. Εἰκόνα καὶ ὁμοίωσις. Δὲν μποροῦσαν, βέβαια, τὰ παιδιὰ νὰ γίνουν τὸ παράδειγμα τῶν μεγάλων, νὰ τοὺς χαράξουν δρόμους καὶ νὰ τοὺς ὑποδείξουν καθήκοντα. Τὰ Ἑλληνόπουλα ἠκολούθησαν πάντα τοὺς μεγάλους ὅταν οἱ μεγάλοι ἐστάθηκαν ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς τους μέσα στὴν ἴδια τους τὴν Πατρίδα καὶ στὸν ἀνθρώπινό τους προορισμό. Τὰ θυμᾶμαι τὰ Ἑλληνόπουλα στὴ Σμύρνη, ντυμένα τὴ στολὴ τοῦ προσκόπου. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1921 καὶ οἱ τραυματίαι κατὰ χιλιάδες ἔφθαναν στοὺς διαμέσους σιδηρ)κοὺς σταθμοὺς καὶ στὴ Σμύρνη. Οἱ νοσοκόμοι ἐχρειάζονταν στὴ γραμμὴ τοῦ πυρὸς καὶ στρατιῶται ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ἀπαραιτήτους γιὰ τὴν τήρησι τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν γραμμῶν δὲν μποροῦσαν νὰ μένουν στὴν Ἰωνικὴ πρωτεύουσα. Καὶ τότε ἀντίκρυζε κανεὶς αὐτὸ τὸ συγκινητικὸ θέαμα στοὺς σταθμούς: Τὰ Ἑλληνόπουλα μὲ τὴ στολὴ τοῦ προσκόπου νὰ ἐπιστατοῦν παντοῦ, νὰ μεταφέρουν μὲ στοργὴ καὶ προσοχὴ τοὺς τραυματίας ἀπὸ τὰ νοσοκομειακὰ τραῖνα στὰ αὐτοκίνητα καὶ νὰ τοὺς συνοδεύουν ὡς τὰ νοσοκομεῖα, ὅπου ἄλλοι πρόσκοποι ἐκτελοῦσαν νοσοκομειακὰ καθήκοντα. Ἦτο θέαμα ποὺ καὶ κεῖνος ποὺ δὲν τὸ εἶδε μπορεῖ νὰ τὸ φαντασθῇ καὶ ποὺ δικαιολογεῖ ἐκείνους ποὺ πιστεύουν ὅτι τὸ παιδὶ πολλὰ μπορεῖ νὰ προσφέρῃ τὸ Κράτος, ἀρκεῖ αὐτὸ νὰ τοῦ δώσῃ ὀντότητα, νὰ τὸ ἐξυψώσῃ, νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ τὴν ἰδέα ὅτι ἔχει νὰ παίξῃ ἕνα ρόλο ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν παιγνιδιῶν καὶ τῆς ἀφελείας. Αὐτὸ ἀκριβῶς ποὺ γίνεται σήμερα. Ξέρω ὅτι ὑπῆρξαν πολλοὶ μεμψίμοιροι ὅταν κατεβλήθη ἡ πρώτη προσπάθεια νὰ ὀργανωθοῦν τὰ Ἑλληνόπουλα σὲ μιὰ πανελλήνια μονάδα μὲ ὡρισμένες κατευθύνσεις, σκοποὺς σαφεῖς καὶ ἄρτια ἰδεώδη. Ἄκουσα πολλοὺς μὲ τὴν κακόχυμο διάθεσί τους νὰ δημιουργοῦν ζητήματα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, νὰ δίνουν τερατώδεις διαστάσεις σὲ ἀσήμαντα ἐπεισόδια, νὰ φαντάζωνται πράγματα καταπληκτικά, γιατὶ τοὺς τὰ ἐνέπνεε ἡ χολερική τους ψυχή. Σήμερα ξαστέρωσαν κι' αὐτοί, ἴσως γιατὶ ἄρχισαν νὰ καταλαβαίνουν ὅτι τὸ παιδί, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τοῦ ἐδόθη ἡ θέσις ποὺ τοῦ ἄξιζε, παίζει ἕνα ρόλο ποὺ καθημερινῶς γίνεται εὐρύτερος.

> **ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ**
>
> **Τὰ ἀγόρια καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι ὅλα μποροῦν νὰ συμβοῦν, ἕνα ὅμως ἀποκλείεται ἀπολύτως: Ἀποκλείεται δηλαδὴ νὰ ὑποσταλῇ ποτὲ ἡ σημαία, τὴν ὁποίαν ὕψωσεν ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς. Ἡ σημαία ἡ γαλανόλευκη μὲ τὸν διπλοπέλεκυ, ποὺ τὴν κρατοῦν σήμερα στὰ χέρια τους ἕνα ἑκατομμύριο ἑκατὸ χιλιάδες ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος.**

Δὲν μπορῶ, βέβαια, νὰ ξέρω· σὰν ἄνθρωπος ὅμως ποὺ κινεῖται, ποὺ ζῇ μέσα στὸ κοινωνικὸ σύνολο καὶ κάνει τὶς διαπιστώσεις του, βλέπω ὅτι ἡ καρδιά μου γεμίζει ἀγαλλίασι. Τὰ Ἑλληνόπουλα περισσότερο ὁλοένα παίζουν τὸ ρόλο τους στὸν τόπο, γίνονται ἐξάρτημα τῆς ὅλης κρατικῆς μηχανῆς στὸ μέτρο τῆς δυνάμεώς τους καὶ ὅταν θὰ φθάσῃ ἡ ὥρα νὰ κυβερνήσουν τὴν χώρα, θὰ εἶναι πλήρως κατηρτισμένα.

Ἔτσι ἐξηλείφθη τὸ μεγαλύτερο σφάλμα ποὺ διέπραττεν ἄλλοτε ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ παιδαγωγική: ὁ περιφρονητικὸς παραμερισμὸς τοῦ παιδιοῦ. Εἶναι, βέβαια, ὡρισμένη ἡ ἀκτὶς τῆς δράσεως τοῦ παιδιοῦ, ἀλλὰ μέσα σ' αὐτὴ μπορεῖ νὰ θαυματουργήσῃ, γιατὶ ἔχει φλόγα καὶ ἐνθουσιασμὸ στὴν ψυχή του καὶ ὀξύνοια πολλὲς φορὲς ποὺ καταπλήσσει. Στὰ παληότερα χρόνια, περιωρίζαμε ὑποχρεωτικὰ τὸ παιδὶ στὸ παιγνίδι, καὶ τοῦ ἐμπνέαμε τὴν ἀδιαφορία. Σήμερα τοῦ δίνομε τὸ παιγνίδι ὡς μέσο χαρᾶς καὶ σωματικῆς τονώσεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ δίνουμε ὅλες τὶς δυνατότητες ν' ἀναπτύξῃ τὴν προσωπική του ἱκανότητα, νὰ διαδηλώσῃ τὰ διοικητικά του προσόντα, νὰ δείξῃ πρωτοβουλία, ν' ἀποκτήσῃ τὸ συναίσθημα τῆς εὐθύνης. Τ' ἀποτελέσματα, τ' ἀγαθώτατα ἀποτελέσματα, τὰ βλέπομε, καθημερινῶς, παραστατικώτερα γύρω μας. Τὸ Ἑλληνόπουλο μὲ τὴ φυσική του ἐξυπνάδα κατορθώνει πράγματα, γιὰ τὰ ὁποῖα τὸ Κράτος θὰ ἐχρειαζόταν καὶ εἰδικὲς ὑπηρεσίες καὶ ποσὰ χρηματικὰ μεγάλα.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΙ ΓΗ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ὅπως εἶναι γνωστό, στὶς δύσκολες στιγμές του ὁ ἄνθρωπος γίνεται πιὸ αὐθόρμητος, πιὸ εἰλικρινής, πιὸ ἐσωτερικός. Καὶ ὄχι μόνο ὡς ἄτομον, ἀλλὰ καὶ ὡς σύνολον, ὡς λαός, ὡς ἔθνος, κάποτε καὶ ὡς ἀνθρωπότης.

Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ σήμερα, ποὺ ἡ ἀνθρωπότης περνᾶ τὶς ἀγωνιώδεις στιγμὲς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Τὸ δέος τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ θανάτου, ὁ φόβος τοῦ ἀγνώστου μέλλοντος ποὺ θὰ προκύψη ἀπὸ τὰ ἐρείπια καὶ τὴν ἐρήμωσι, ἡ ἀγωνία τοῦ κινδύνου γιὰ τὴ συντήρησι καὶ τὴ διατροφὴ τῶν ἀνθρώπων, γεμίζουν καὶ πιέζουν καὶ πνίγουν τὴν ψυχὴ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν, ὅλες οἱ σοφὲς θεωρίες, οἱ μηχανικὲς ἐφευρέσεις, οἱ ὑλιστικὲς ἀντιλήψεις πέφτουν ἀπὸ πάνω της μὲ μιᾶς, ὅπως ἡ σκουριὰ ἀπὸ τὸ σίδερο ποὺ τὸ πυρώνει ἡ φωτιὰ καὶ τὸ σφυρηλατεῖ τὸ σφυρί. Καὶ ἡ ψυχὴ τῆς ἀνθρωπότητος, καθαρισμένη ἀπὸ τὶς διάφορες σκουριές της, γυμνή, ἁγνή, ἀληθινή, ξαναπαίρνει τὴν θείαν οὐσίαν της, ξαναβρίσκει τὰ πιὸ αὐθόρμητα, τὰ πιὸ πηγαῖα, τὰ πιὸ πρωτόγονα αἰσθήματά της.

Κι' ἔτσι, καθὼς ἔχει γίνει, κυττάξετέ την τώρα, ἀγαπητοί μου Φίλοι, κυττάξετε νὰ δῆτε ποιάν στάσιν παίρνει, ποῦ ἀναζητεῖ ἀνακούφισι καὶ καταφύγιο, ποῦ στρέφει τὰ βλέμματά της. Νικηταὶ καὶ νικημένοι, φίλοι καὶ ἐχθροί, οὐδέτεροι κοντινοὶ καὶ μακρινοί, ὅλοι παρουσιάζονται ἑνωμένοι, εἴτε τὸ θέλουν εἴτε δὲν τὸ θέλουν, συνειδητὰ ἢ ἀσυναίσθητα, σὲ μιὰ κοινὴ στάσι: σὲ στάσι προσευχῆς, καὶ καταφεύγουν σ' ἕνα κοινὸ καταφύγιο, ὅπου στρέφουν ἀπὸ κοινοῦ τὰ βλέμματά τους: στὸν Οὐρανὸ καὶ στὴ Γῆ.

Οἱ νικηταὶ εὐχαριστοῦν τὸν Θεὸ γιὰ τὴ νίκη τους. Οἱ νικημένοι καὶ οἱ κινδυνεύοντες στὸν Θεὸν ἀποθέτουν τὶς ἐλπίδες τους γιὰ τὴν σωτηρία τους καὶ γιὰ τὸ μέλλον τους. Καὶ ὅλοι μαζὶ προσπαθοῦν νὰ πατήσουν γερὰ τὰ πόδια τους πάνω στὴ Γῆ, γιατὶ ξέρουν ὅτι μόνο ἀπὸ τὴν ἐπαφὴ μὲ τὸ ἱερό της χῶμα θὰ μπορέσουν νὰ ξαναπάρουν νέες δυνάμεις, ὅπως ὁ μυθολογικὸς Ἀνταῖος, ὅτι μόνο σ' αὐτὴν θὰ μπορέσουν νὰ ξαναβροῦν στοιχεῖα ζωῆς κι' ἀνανεώσεως.

Μέσα στοὺς σωροὺς τῶν ἐρειπίων καὶ τὶς φλόγες τῆς καταστροφῆς, ποὺ τὶς ἐπροκάλεσαν κατὰ μέγα μέρος οἱ τεχνικὲς ἐφευρέσεις κι' οἱ μηχανικὲς τελειοποιήσεις, ὁ ἄνθρωπος εἶδε τὴ χρεωκοπία τοῦ μονομεροῦς ὑλικοῦ πολιτισμοῦ, ἔνοιωσε βαθειὰ τὴ φωνὴ τῆς αὐστηρᾶς ἐπιτιμήσεως ποὺ τοῦ ἀπηύθυνεν ἀπὸ μέσα του ἡ ξεχασμένη καὶ παραγκωνισμένη, μὰ ἀθάνατη ψυχή του, κι' εἶδε καθαρὰ τὸν μόνον ἴσιο, τὸν μόνο σωστὸ δρόμο, ποὺ ὁδηγεῖ στὸν ἀληθινό, τὸν ψυχικὸ κυρίως πολιτισμό, τὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ.

Κι' ὅταν ἀντίκρυσε, ἀνασκαμμένη, ξερὴ καὶ ἄγονη ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς καταστροφῆς, αἱματωμένη ἀπὸ τὸ ἴδιο του τὸ αἷμα τὴν ἱερὴ μορφὴ τῆς Μητέρας Γῆς κι' ἔνοιωσε τὰ πρῶτα μηνύματα τῆς στερήσεως καὶ τῆς πείνας, ἀνατρίχιασε ἀπὸ τὸ φοβερὸ αἴσθημα τῆς ἀπομονώσεως καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως. Καὶ θυμήθηκε τὴ μεγάλη γονιμοποιὸ δύναμι τοῦ τιμίου ἱδρῶτός του, θυμήθηκε τὴ χαρά, τὴν εἰρήνη, τὴν εὐτυχία τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας καὶ φώναξε δυνατὰ καὶ ἔξαλλα: Γῆ! Γῆ! Καὶ τρέχει νὰ ξαναπέση στὴν ἀγκαλιά της.

Κι' ἔτσι, μὲ τὰ χέρια ὑψωμένα στὸν Οὐρανό, μὲ τὰ πόδια στερεωμένα στὴ Γῆ, ἀναζητεῖ ἡ Ἀνθρωπότης, μέσα στὶς φοβερὲς στιγμὲς ποὺ περνᾶ, τὴν παρηγοριὰ καὶ τὴν ἐλπίδα.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΙ

Ἡ ἐποχή μας εἶναι μιὰ μεγάλη καὶ σπάνια ἐποχή. Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ εἴμαστε περήφανοι ἐπειδὴ ζοῦμε στὴν ἐποχὴ αὐτή. Σὲ μᾶς ἔλαχε ὁ κλῆρος τώρα, στὴν ἱστορικὴ αὐτὴ στροφὴ τοῦ κόσμου, ὄχι μόνο νὰ παρακολουθήσουμε τὰ γεγονότα, ἀλλὰ νὰ συμβάλουμε κι' ἐμεῖς, κατὰ τὸ δυνατό, στὴν δημιουργία καλύτερης τάξεως πραγμάτων. Κι' αὐτὸ δὲν εἶναι ὑπερβολή. Ἡ ζωὴ βέβαια ἀκολουθάει τὸ δρόμο της. Παράγοντες, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς συλλάβῃ ἡ λογικὴ τοῦ ἀνθρώπου, παρεμβαίνουν καὶ δημιουργοῦν συγκρούσεις, ἀπὸ τὶς ὁποῖες πάντοτε κάτι καινούργιο προέρχεται. Ἀλλὰ καθένας ἀπὸ μᾶς ἂν θέλῃ νὰ θεωρῆται ἄξιος τῆς ζωῆς, πρέπει νὰ θεωρῇ ὄχι μόνον τὸν ἑαυτόν του ὑπεύθυνο γιὰ ὅ,τι συμβαίνει στὸν τόπο του, ἀλλὰ κι' ὅτι αὐτὸς γεννήθηκε γιὰ νὰ διορθώσῃ ὅ,τι κακὸ προηγούμενο. Ἔτσι σὰν τοποθετηθῇ στὴ ζωὴ θὰ τὴν χαρῇ, θὰ νοιώσῃ μέσα του μιὰ ἀποστολή, ποὺ θὰ τοῦ γεμίζῃ τὸ εἶναί του, καὶ σ' ὁποιες δήποτε συνθῆκες κι' ἂν βρεθῇ, θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρόμο του γιὰ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ καθήκοντος ἄφοβα καὶ μ' ἐμπιστοσύνη. Ὁ καθένας εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ τὴ ζωή του. Μοιρολατρεῖες, ἀδράνειες, φυγὴ ἀπὸ ὑποχρεώσεις καὶ φόβοι γιὰ τὸ μέλλον προδίδουν ἔλλειψι νεότητος, ψυχῆς, καὶ ὁδηγοῦν σὲ μιὰ ζῆσι στεῖρα, κατώτερη, χωρὶς κανένα ἐνδιαφέρον. Σὲ τέτοιους τύπους ἡ ζωή, τὸ μεγαλύτερο δῶρο τοῦ Θεοῦ, θεωρεῖται βάρος.

«Ἡ ζωή, μᾶς ἐτόνισε ὁ στοχαστικὸς καὶ πολύπειρος Ἀρχηγός μας, τότε μόνον ἀξίζει ὅταν τὴν περνᾶ κανεὶς μὲ πεποίθησι, ἄφοβα, μ' ἐμπιστοσύνη εἰς τὸ μέλλον κι' ἀκόμη νὰ εἶναι ἕτοιμος καὶ νὰ τὴν θυσιάσῃ, ὅταν εἶναι ἀνάγκη».

> **ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ**
>
> **Ὁ ἀγὼν τῆς ὀργανώσεως εἶναι διαρκὴς καὶ ἀδιάκοπος. Τὰ στελέχη ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν καλὰ ὅτι δὲν ὑπάρχει καιρὸς δι' ἀνάπαυσιν. Καὶ πρέπει ἐπίσης νὰ ξέρουν οἱ ἡγήτορες τῆς ὀργανώσεως ὅτι ὅσα ἔχουν ἐπιτευχθῆ μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν εἶναι τίποτα μπροστὰ σὲ ὅσα πρέπει νὰ γίνουν.**

Ἀνώτερος ἄνθρωπος δὲν θεωρεῖται παρὰ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν ἔχει γιὰ σκοπό του νὰ ζήσῃ ὅπως-ὅπως, ἀλλὰ ἀγωνίζεται νὰ δημιουργήσῃ κάτι καλλίτερο. Ἐκεῖνος ποὺ κρύβει μέσα του ὡρισμένα ἰδανικὰ καὶ θυσιάζει καὶ τὴν ἴδια του τὴ ζωὴ γιὰ τὴν διατήρησι καὶ τὴν ἐπικράτησί τους, αὐτὸς θεωρεῖται ἀνώτερος ἄνθρωπος. Καλλιεργεῖ σωματικά, ψυχικὰ καὶ πνευματικὰ τὸν ἑαυτό του ὄχι γιὰ νὰ αἰσθανθῇ περισσότερες ἀπολαύσεις, ἀλλὰ γιὰ νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ ἀγωνιστῇ γιὰ τὰ ἰδανικά του μὲ κίνδυνο καὶ τῆς ἴδιας του ζωῆς.

Ἐμεῖς οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος, χάρις στὸ δημιουργὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, ἀποφύγαμε βέβαια μέχρι σήμερα νὰ πληρώσωμε καὶ μὲ τὸ αἷμά μας τὴν διατήρησι τῶν Ἰδανικῶν μας. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι δὲν εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ δώσουμε καὶ τὴν ἴδια μας τὴ ζωὴ γιὰ τὴν διατήρησι τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας μας καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἔθνους μας.

Ἔχουμε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό μας καὶ χωρὶς φόβο τραβοῦμε τὸν ἱστορικό μας δρόμο, μὲ τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ Ἑλλάδα μας θὰ ἐξακολουθήσῃ στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ὄχι μόνο νὰ διδάσκῃ τοὺς λαοὺς μὲ τὸν παρελθόν της, ἀλλ' ἐλεύθερη, ἀνεξάρτητη καὶ ἰσχυρή, νὰ ἀκτινοβολῇ μὲ τὸ ἑκάστοτε παρόν της γιὰ καλὸ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου αἰσθανόμαστε Ἐθνικὴ καὶ ἀτομικὴ αἰσιοδοξία καὶ αὐτοπεποίθησι καὶ κρύβουμε μέσα μας τὰ αἰώνια Ἑλληνικὰ ἰδανικά, διὰ τὰ ὁποῖα, ἂν παραστῇ ἀνάγκη, εἴμαστε ἕτοιμοι καὶ νὰ θυσιαστοῦμε.

Γ. Μυλωνᾶς

Στὸ περιθώριον

ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

Ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους ἐγκαινιάζομεν εἰδικὴν στήλην μαθημάτων διὰ τὸ Ἐλεύθερον Σχέδιον. Εἶναι γνωστὴ ἡ τάσις τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ νέου νὰ ἀποτυπώνῃ ἐν σχεδίῳ ἀντικείμενα διάφορα, σκηνὰς ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς κλπ. Ὅλα αὐτὰ γίνονται ἐνστικτωδῶς καὶ ἐξαιρέσει ὀλίγων περιπτώσεων εἶναι ἀτελῆ. Μὲ τὰ ἀνωτέρω μαθήματα γίνεται συστηματοποίησις τῆς ἐνστίκτου αὐτῆς ὁρμῆς, ἡ ὁποία κατόπιν ἐξελίσσεται εἰς τὸ περιγραφικὸν καὶ τὸ γεωμετρικὸν σχέδιον, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ βασικὸν θεμέλιον εἰς τὴν δημιουργικὴν προκοπὴν τῶν νέων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπιδίδονται εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν διαφόρων τεχνῶν. Ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν τὴν πρόοδον πάσης τέχνης καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς καλαισθησίας —τοῦ γούστου— ἐν γένει τοῦ τεχνίτου τὸ σχέδιον παίζει σπουδαῖον, πρωταρχικὸν ρόλον. Καὶ νομίζομεν διὰ τοῦτο ὅτι ἐξυπηρετοῦμεν σπουδαιότατα τὰ ἐργαζόμενα εἰς τέχνας μέλη τῆς Ὀργανώσεως.

«ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ»

Ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Σπέντζας, πληροφορηθεὶς τὴν ὡραίαν πρᾶξιν τῆς Φαλαγγιτίσσης Χρυσῶς Σπυρογιάννη, ἐκ Κορίνθου, ἡ ὁποία, ἀνευροῦσα χρηματόδεμα ἐκ δρχ. 2.600, ἔσπευσε νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸ πλησιέστερον ἀστυνομικὸν τμῆμα, μολονότι πτωχοτάτη, ἀπέστειλεν εἰς τὸν Γυμνασιάρχην της τηλεγράφημα, εἰς τὸ ὁποῖον, μεταξὺ ἄλλων, τονίζει τὰ ἑξῆς: «Ἐπαινοῦμεν τὴν ὡς ἄνω μαθήτριαν διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἥτις ἀποδεικνύει ὅτι ἡ συντελουμένη ψυχικὴ καλλιέργεια τῶν μαθητῶν τόσον ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν., ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ Σχολείου, ἔσχε τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασίν της». Δὲν χρειάζεται, φυσικά, νὰ προσθέσωμεν ἡμεῖς τίποτε εἰς τὴν διαπίστωσιν τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΡΑΜΑΝ

Ἡ εὐκαιρία τῶν ἐτησίων Πανθρακικῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων, μὲ τὴν ὁποίαν συνέπεσεν ἐφέτος ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μνημείου τοῦ Μακεδονομάχου, συνεκέντρωσεν εἰς τὴν Δράμαν πολλοὺς ἐπισήμους ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν καὶ ἄπειρον κόσμον ἀπὸ τὰ θρακικὰ καὶ τὰ μακεδονικὰ τμήματα τοῦ Κράτους. Ἐδόθη μὲ τὴν ἀφορμὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὸν τύπον τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ συγχρόνως εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας, ν' ἀναλογισθῶμεν τὸ ἀναγεννητικὸν ἔργον, ποὺ ἐπραγματοποίησεν ὁ Ἑλληνισμὸς μεταξὺ πολέμων ἐξωτερικῶν, ἐμφυλίων διαταραχῶν καὶ οἰκονομικῶν κρίσεων εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, τῆς ἑλληνικότητος τῶν ὁποίων, πρὶν ἀκόμη τὰς ἀνακτήσῃ, καταλύων τὸν μακρὸν ξενικὸν ζυγὸν ὁ ὁρμηθεὶς ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν τὸ φθινόπωρον τοῦ 1912 ἑλληνικὸς στρατός, ὑπερημύνθησαν μὲ τὴν πολύτροπον καὶ ἀκατάβλητον ἑλληνικὴν ἐπιμονὴν οἱ γηγενεῖς Ἕλληνες τῶν περιοχῶν αὐτῶν.

Πολλοὶ ἀπὸ αὐτούς, ἀληθινὰ ἐκλεκτοί, ἔδωσαν καὶ τὸ αἷμα καὶ τὴν ζωήν των. Ὑπὸ τὸν ξένον δυνάστην, διεκδικῶν τὰ δικαιώματά του τὰ ἱστορικὰ καὶ τὰ ἐθνολογικά, ὁ Ἑλληνισμὸς ἀντεμετώπισεν εἰς τὰς περιοχὰς ἐκείνας μὲ πείσμονα ἀγωνιστικότητα κάθε ἀπόπειραν διεισδύσεως παρεισάκτων διεκδικητῶν τῆς ἐθνικῆς του κληρονομίας. Τὸ μνημεῖον τὸ ἀποκαλυφθὲν τὴν περασμένην Κυριακὴν εἰς τὴν Δράμαν ἐστήθη διὰ νὰ τιμήσῃ τοὺς ἀγῶνας αὐτούς, τῶν ὁποίων οἱ καρποὶ ὑπῆρξαν τόσον ἄφθονοι καὶ τόσον θαυμαστοί. Ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς προῆλθεν ἡ σημερινὴ πυκνή, ρωμαλέα καὶ ἀπρόσβλητος ἑλληνικὴ ἄνθησις. Τὸ ἑλληνικὸν πολιτιστικὸν ἔαρ, τὸ ὁποῖον μέσα εἰς ὀλιγωτέρας τῶν τριῶν δεκαετηρίδων ἀνενέωσε καὶ ἀνεδημιούργησε κοινωνικῶς, οἰκονομικῶς, παραγωγικῶς τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας τόσον, ὥστε σήμερον τίποτε νὰ μὴν ἐνθυμίζῃ ἐκεῖ τὸν νωθρόν, κλειστὸν καὶ μοιρολατρικὸν ρυθμὸν ζωῆς ποὺ ἐχαρακτήριζε τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς παρακμῆς τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Τρόποι καὶ συστήματα ζωῆς καὶ νόησις καὶ ἀντίληψις, ποὺ εἶχον ἐπιβληθῆ διὰ τῆς βίας, ἐπὶ αἰῶνας, ἔχουν ἐξαλειφθῆ. Δὲν ἀπέμεινεν οὔτε ἡ ἀνάμνησίς των. Ἐξηφανίσθησαν, ὅπως ἐξαφανίζεται τὸ ἐπικάθισμα τῆς σκόνης ποὺ συσσωρεύει ὁ καιρός, διὰ ν' ἀποκαλυφθῇ εἰς ὅλην τὴν λάμψιν της ἡ πολύτιμος ὕλη τὴν ὁποίαν ἐκάλυψεν.

Οἱ νέοι τῆς Θράκης, ποὺ συνέρρευσαν εἰς τὴν Δράμαν διὰ ν' ἀγωνισθοῦν τοὺς παναρχαίους ἑλληνικοὺς ἀγῶνας, εἶναι εὐτυχεῖς. Ἐγεννήθησαν καὶ ἐμεγάλωσαν μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν ἐλευθερίας, φωτεινήν, μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ καὶ μὲ τὸ μέτωπο ὑπερήφανον. Ὑπῆρξαν μάλιστα στιγμαί, ποὺ μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς νέους τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν περιοχῶν, ἐδοκίμασαν καὶ αὐτοὶ νὰ παίξουν μὲ τὴν φλογερὰν οὐσίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐκινδύνευσαν νὰ κάψουν καὶ αὐτὴν καὶ τὸν Τόπο. Αὐτὴ ὅμως ἡ ἀλόγιστος ὁρμὴ ἔχει κατασιγασθῆ ἐγκαίρως καὶ σήμερα ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν Θράκην, ὅπως καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἔγινεν ὅσον δὲν ἦτο ποτὲ δημιουργικὴ καὶ γόνιμος. Αὐτὸ τὸ μαρτυροῦν, μὲ τὴν ἐξόχως εὔγλωττον καὶ πειστικὴν γλῶσσάν των, τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν ἔργων αὐτῶν. Αἱ τελεταὶ τῆς Κυριακῆς ἦλθαν ἐπικαίρως διὰ νὰ μᾶς ἐνθυμίσουν τὰ ἔργα αὐτὰ καὶ συγχρόνως τὸν παλμὸν τὸν ἔντονον τῆς πληθωρικῆς καὶ πληθωρικὰ δημιουργικῆς ζωῆς ποὺ πάλλεται καὶ σφύζει ἐκεῖ ἐπάνω καὶ ποὺ εἶναι καὶ μένει καὶ θὰ παραμείνῃ εἰς τοὺς αἰῶνας σταθερῶς καὶ ἀκαταλύτως ἑλληνικός.

Στὸ περιθώριον

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Ὁ νέος πνευματικὸς διαγωνισμός, ποὺ προεκήρυξεν ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. μεταξὺ τῶν μελῶν της διὰ τὴν σύνταξιν ποιήματος, ποὺ νὰ ἐκφράζῃ τὰ συναισθήματά των διὰ τὴν ἡμέραν τῆς 4ης Αὐγούστου, δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς Νέους τῆς Ἑλλάδος διὰ μίαν ὡραίαν καὶ ὑψηλὴν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν ἄσκησιν. Ἀνεξαρτήτως τῶν τεχνικῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ διαγωνισμοῦ, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν γνώμην μας, εἶναι δευτερευούσης σημασίας, τὸ γεγονὸς καὶ μόνον ὅτι τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεώς μας θ' ἀφιερώσουν τὴν σκέψιν των καὶ τὴν ψυχήν των εἰς τὴν βαθυτέραν κατανόησιν καὶ συναίσθησιν τῆς ὑψίστης ἐθνικῆς, ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς, καὶ γενικώτερα πολιτιστικῆς σημασίας τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, αὐτὸ καὶ μόνον τὸ γεγονὸς ἐνέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἀποτελεῖ τὸ καλύτερον Ποίημα, τὸν ὡραιότερον Ὕμνον πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς ἀφυπνίσεως καὶ τὸν μεγάλον Ἐμπνευστὴν καὶ Δημιουργόν της.

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ἡ ἀπόφασις ὅπως, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς προσεχοῦς ἐπετείου τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐκδοθοῦν ἀναμνηστικὰ γραμματόσημα ἀφιερωμένα εἰς τὴν Ε. Ο. Ν., τιμᾷ τὴν Ὀργάνωσίν μας, ἡ ὁποία συναισθάνεται βαθύτατα τὴν τιμὴν αὐτήν. Ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ συμβολικὴ αὐτὴ ἐκδήλωσις ἀποτελεῖ ἀναγνώρισιν καὶ ἐπιβράβευσιν τῶν μέχρι σήμερον προσπαθειῶν της, κατανοεῖ δὲ συγχρόνως ὅτι αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἀναγνώρισις ἐντείνει καὶ εὐρύνει τὰς μεγίστας ἔναντι τῆς Νεότητος καὶ τοῦ Ἔθνους γενικῶς εὐθύνας της, διὰ τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὁποίων θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐργαζομένη μετὰ πίστεως, ἀφοσιώσεως, ἐνθουσιασμοῦ καὶ ὁρμῆς, ἐμπνεομένη πάντοτε ἀπὸ τὴν ἰσχυρὰν καὶ ζωογόνον πνοὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΠΕΤΣΟΒΟΥ

'Ιούλιος 1913.

'Ο καλοκαιρινὸς καύσων εἶναι ἀφόρητος. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ προέλασις τῶν 'Ελληνικῶν στρατευμάτων συντελεῖται μὲ ἐνθουσιασμό, μὲ θάρρος, μὲ αὐταπάρνησι, μὲ ἀκατανίκητη ἀποφασιστικότητα. "Ολη ἡ περιοχὴ τῆς Στρωμνίτσης ἔχει πιὰ ξεκαθαρισθῆ καὶ ὁ νικηφόρος 'Ελληνικὸς στρατὸς εἶναι κύριος τῆς Στρωμνίτσης, μὲ τὸ ὡραιότατο κάστρο της καὶ τὴν ὁλοπράσινη περιοχή της, ποὺ τὴν διασχίζουν μικρὰ ποταμάκια, ποὺ τὸ νερό τους τρέχει κελαρυστὸ γιὰ νὰ τὴν κάμη δροσερή, σὰν μιὰ ὄασι γιὰ τοὺς στρατιῶτες, ποὺ 15 μέρες τώρα ἀνεβοκατεβαίνουν θριαμβευτικὰ μέσα στὴ ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τὶς φλόγες τῶν κανονιῶν τὰ μακεδονικὰ βουνά...

Πολλοὶ νομίζουν ὅτι ἐδῶ θὰ εἶναι τὸ τέρμα τῶν ἐπιχειρήσεων. *Ηταν ἄλλως τε μέχρις ἐκεῖ ὁ πρῶτος ἀντικειμενικός τους σκοπός.

Μὰ ὁ στρατός, παρ' ὅλες τὶς κακουχίες, δὲν θέλει ν' ἀκούση γιὰ σταμάτημα. Κάθε ἄλλο. 'Ανεβαίνοντας τὶς βουνοκορφὲς ὁραματίζεται πίσω ἀπὸ τὰ βουνὰ τὰ παληὰ βουλγαρικὰ σύνορα καὶ πιὸ πέρα τὴ Σόφια, ποὺ ὀνειρεύεται νὰ τὴν καταλάβη κι' αὐτή, ὄχι βέβαια γιὰ νὰ τὴν κάμη δική του, μὰ γιὰ νὰ μπορέση ἐκεῖ νὰ ἐπιβάλη ἁπλῶς τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης!...

Καὶ οἱ στρατιῶται δικαιοῦνται στὴν ἐθνική τους προσδοκία, νὰ μὴ σταματήσουν στὴν Στρώμνιτσα... Καὶ νάτη ἡ Διαταγὴ τοῦ Βασιλέως, ἐπιτακτική, ποὺ στὴν ἀνακοίνωσί της σκόρπιζε παντοῦ ἐνθουσιασμὸ καὶ γέμιζε μ' ἐλπίδες νέων θριάμβων τοὺς ἀηττήτους *Ελληνες στρατιῶτες.

'Η ἱστορικὴ αὐτὴ διαταγή, ποὺ ἀναγνώσθηκε σὰν ἡμερησία σ' ὅλα τὰ Σώματα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Χατζῆ - Μπεηλίκ,
4 'Ιουλίου 1913, ὥρα 8 π.μ.
'Ημερησία Διαταγὴ δι' ὁλόκληρον τὰ στράτευμα. Νὰ κοινοποιηθῆ εἰς τὸ στράτευμα ἀμέσως.

«'Αξιωματικοί, ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται,

Εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς νέαν φάσιν πολέμου. Μέχρι τοῦδε ὁ 'Ελληνικὸς στρατὸς ὑποστὰς μεγάλα βάρη κατέφερε μέγα πλῆγμα κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ. Χάρις εἰς τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν καρτερίαν σας ἡ ἐκστρατεία ἔλαβεν ὁριστικὴν τροπὴν ὑπὲρ ἡμῶν, ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη.

Διὰ νὰ καταβληθῆ ὁριστικῶς ὁ... ἐχθρὸς καὶ ἐξασφαλισθοῦν εἰς τὴν 'Ελλάδα οἱ καρποὶ τῆς νίκης, χρειάζονται νέοι ἀγῶνες καὶ νέαι θυσίαι! Γνωρίζω τοὺς κόπους καὶ τὰ δεινοπαθήματά σας. 'Αλλὰ βλέπω μετὰ πεποιθήσεως ὅτι θὰ ἐντείνετε τὰς προσπαθείας σας. "Ηδη ὁ σερβικὸς στρατὸς συναθροίζεται πρὸς ἐπίθεσιν. 'Ο ρουμανικὸς στρατός, 200 χιλιάδες, διελθὼν τὸν Δούναβιν, βαδίζει εἰς Σόφιαν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ ὑστερήσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς προθυμίαν. Θὰ τὸ ἀποδείξωμεν. Λοιπὸν θάρρος, ὅπως πάντοτε καὶ ἐμπρός.

Κωνσταντῖνος Β'»

Αὐτὴ ἦταν ἡ διαταγὴ τῆς ἐξορμήσεως πρὸς νέα νικητήρια τρόπαια... 'Ο στρατὸς εἶχεν ἠλεκτρισθῆ ἀπὸ αὐτήν! Τὸ «πάντα ἐμπρὸς» τοὺς ἔκανε ταχύποδας καὶ προχωροῦσαν. Τὸ «προχωροῦσαν» εἶναι τρόπος τοῦ λέγειν. 'Ανέβαιναν! Μὰ καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἡ κυριολεξία! 'Ανερριχῶντο εἰς τοὺς δύσβατους κατσικόδρομους τῶν βουνῶν, ποὺ τοὺς χώριζαν ἀπὸ τὰ παληὰ σύνορα τῆς Βουλγαρίας.

Εἰς τὴν μάχην εἶχαν ξεκινήσει μὲ ἀφόρητον ζέστην... Τώρα ἀνεβαίνουν μὲ ἀφόρητο κρύο!...

'Ο ὁρίζων ἔχει καλυφθῆ ἀπὸ πυκνὰ μαῦρα, ἀπειλητικὰ σύννεφα καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως συναγωνίζονται τώρα μὲ τῶν κανονιῶν τὶς βροντές, σὲ ἀστραπὲς καὶ κεραυνούς, ποὺ αὐλακώνουν τὸν οὐρανὸ μὲ τὶς πύρινες τεθλασμένες τους.

Οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ ἄνοιξαν καὶ τὴ ζέστη τὴ διαδέχεται ἕνα κρύο διαπεραστικό!... Οἱ κατσικόδρομοι ποὺ ἀνεβαίνουν οἱ στρατιῶται μας γίνονται τώρα ὀλισθηροὶ καὶ τὰ μεταγωγικά μας προχωροῦν μὲ σοβαρὲς ἀβαρίες...

Καὶ ὅμως προχωροῦν.

Δὲν τοὺς φοβίζει τίποτε. Οὔτε οἱ βροντές, οὔτε οἱ κεραυνοί, οὔτε ἡ βροχή, οὔτε οἱ «καλοκαιρινοὶ» παγετῶνες. Οὔτε οἱ ὁμοβροντίες τοῦ ἐχθροῦ, οὔτε οἱ ὀβίδες τῶν βουλγαρικῶν κανονιῶν.

Καὶ προχωροῦν...

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1280).

'Η ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὰ ἁπανταχοῦ τῆς 'Ελλάδος μέλη τῆς 'Οργανώσεως, ὁμοῦ μετὰ τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, νὰ ἐκδηλώσουν πάλιν μὲ τὸν αὐθόρμητον καὶ πηγαῖον τρόπον των παλμώδη, ζωηρὰ καὶ κατακάθαρα τὰ αἰσθήματά των ἀφοσιώσεως καὶ λατρείας πρὸς τὸν Γενικὸν 'Αρχηγὸν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ πρῶτον Φαλαγγίτην. 'Η ψαλεῖσα κατανυκτικὴ δοξολογία πρωτοβουλίᾳ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν καὶ αἱ ἄλλαι εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸ βιβλίον συγχαρητηρίων τῶν 'Ανακτόρων τοῦ Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου, αἱ προσφερθεῖσαι ἀνθοδέσμαι ὑπὸ συναγωνιστῶν καὶ ὁ ἀνὰ τὴν 'Ελλάδα ἐνθουσιώδης πανηγυρισμὸς ἐσυμβόλιζαν τὸ πανελλήνιον αἴσθημα θερμῆς οἰκειότητος καὶ ἀγάπης μὲ τὸ ὁποῖον περιβάλλεται ὁ Διάδοχος τοῦ 'Ελληνικοῦ Θρόνου, καὶ ἡ ἐθνική μας δυναστεία.

ΣΟΛΩΜΟΣ ΚΑΙ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

Γύρω ἀπὸ τὸν ἐθνικόν μας ποιητὴν ἔχει σχηματισθῆ μία ὁλόκληρος φιλολογία, διὰ τῆς ὁποίας καταβάλλεται προσπάθεια νὰ διαφωτισθῆ ἡ μορφὴ τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ καὶ

Διονύσιος Σολωμὸς

διαλάμψη περισσότερον ἡ ψυχολογία του. Εἰς ἕνα σημείωμά μου δημοσιευθὲν πρὸ καιροῦ ἀπὸ τῶν στηλῶν αὐτῶν ἐπροσπάθησα νὰ δώσω μίαν εἰκόνα τοῦ χαρακτῆρος του, ἀφηγούμενος μερικὰ ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικώτερα ἀνέκδοτα τῆς ζωῆς τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ. Τώρα θὰ παραθέσω μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Ρεγκάλδι, ἡ ὁποία μᾶς παρέχει πολύτιμα στοιχεῖα διὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Σολωμοῦ.

Ὁ Ἰωσὴφ Ρεγκάλδι ἦτο Ἰταλὸς πρόσφυξ εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σήμερον μεγάλη Ἰταλία ἐστέναζε ὑπὸ τὸν βαρὺν Αὐστριακὸν ζυγόν. Πολλοὶ διακεκριμένοι Ἰταλοὶ πατριῶται κατὰ τὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνος εὗρον ἄσυλον καὶ προστασίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Σολωμὸς ὁ ὁποῖος εἶχε σπουδάσει εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐδείχθη εὐεργετικώτατος εἰς διαφόρους Ἰταλοὺς πολιτικοὺς πρόσφυγας, ἰδίως εἰς τοὺς Τομάζεο καὶ Ρεγκάλδι. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς ἦτο διάσημος τότε καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην διὰ τὸ ἐξαιρετικόν του προσὸν τῆς αὐτοσχεδιάσεως ποιημάτων. Ἕνας ἀπὸ τοὺς πόρους συντηρήσεώς του λοιπὸν κατὰ τὴν διαμονήν του εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦσαν αἱ ἑσπερίδες τὰς ὁποίας ὠργάνωνε καὶ εἰς τὰς ὁποίας τοῦ ἔδιδον οἱ ἀκροαταὶ τὸ θέμα καὶ αὐτὸς ἀμέσως αὐτοσχεδίαζε ἕνα ποίημα.

Ὁ ποιητὴς Γ. Ζαλοκώστας εἶχε γνωρισθῆ μὲ τὸν Ρεγκάλδι εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ τὸν ἐβοήθησε εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν φιλολογικῶν ἑσπερίδων του. Ὅταν ὁ Ρεγκάλδι ἔφυγε διὰ τὴν Κέρκυραν, διετήρησε ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν Ζαλοκώσταν. Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐγγονοῦ τοῦ ποιητοῦ εὑρίσκεται μία ἐπιστολὴ τοῦ Ρεγκάλδι ἡ ὁποία ἔχει τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον ὅτι ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Σολωμοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε συνδεθῆ στενότατα καὶ τοῦ ὤφειλε πολλὰς χάριτας διότι τὸν συνέδραμε καὶ οἰκονομικῶς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκεῖ διαμονῆς του. Παραθέτομεν λοιπὸν ὁλόκληρον τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ρεγκάλδι, γραφεῖσαν τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1851 ἀπὸ τὴν Κέρκυραν πρὸς τὸν Ζαλοκώσταν:

Ἀξιότιμε φίλε,

Εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ τιμήσετε τὸ ποίημά μου «Ἔρως καὶ Θεός» μεταφράζοντάς το ἀπὸ τὴ γλῶσσα μου εἰς τὴ γλῶσσα σας καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους ἁρμοδίους στὴν ἑλληνικὴ φιλολογία μοῦ διαβιβάζονται πολλοὶ ἔπαινοι γιὰ τὴ μετάφρασί σας· ὥστε εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Εἴσθε ἀπὸ τοὺς πολὺ μορφωμένους οἱ ὁποῖοι μοῦ ἔδειξαν στὴν Ἑλλάδα μεγάλη εὐμένεια, ἡ ὁποία εἶναι ἕνας γλυκύτατος δεσμὸς ποὺ μ' ἑνώνει μὲ σᾶς καὶ μὲ κάνει συχνὰ νὰ ξαναθυμοῦμαι τὰ γοητευτικὰ βράδυα ποὺ περάσαμε μαζὶ πλάϊ στὶς Ὀλυμπιακὲς κολῶνες, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ σεβαστὸ Παρθενῶνα. Ὢ! μὲ πόση ἡδονὴ ξαναθυμοῦμαι τὶς βραδυές μας, ποὺ τὶς ἔκανε εὔθυμες τὸ φλυτζάνι τοῦ καλοῦ καφέ, τὰ νερὰ τῆς Καλλιρρόης καὶ τὶς καθαγίαζε ἡ τρυφερὴ φιλία σας.

Ἐδῶ ὁ Γενικὸς Πρόξενος τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου μοῦ ἐφέρθηκε πολὺ εὐγενικά. Ἐστάθηκε ὁ γλυκὸς διερμηνεὺς τῶν Ἀθηναίων φίλων καὶ μὲ ὡδήγησε στὰ σαλόνια τὰ καλλίτερα στολισμένα, σὲ κύκλους ἐκλεκτούς. Ὁ Σολωμός, ὁ Τομάζεο, ὁ Μουστοξύδης, τὰ τρία ὡραιότατα ἄστρα τοῦ Κερκυραϊκοῦ οὐρανοῦ· κι' ἐγὼ σκιρτῶ μέσ' στὸ φῶς τῶν ἐξαιρετικῶν αὐτῶν ἀνθρώπων. Θὰ ἠθέλατε, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, νὰ σᾶς μιλήσω περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο γιὰ τὸ Διονύσιο Σολωμό. Καὶ γιὰ νὰ ἱκανοποιήσω τελείως τὰς ἐπιθυμίας σας θὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἡ συναναστροφή του εἶναι ἕνα θαυμαστὸ σύνολο ἀπὸ ποίησι καὶ κριτική. Στὴν ὁμιλία του λαμποκοποῦν συχνὰ μεγάλες εἰκόνες· καὶ ὅταν ἀρχίζη νὰ συζητῆ γιὰ τοὺς συγγραφεῖς οἱασδήποτε ἐθνικότητος, τοὺς ἀνατέμνει μὲ σπάνια maestria.

Ζῆ μοναχικά· ἀποφεύγει τὴν παρέα τῶν ἀνθρώπων. Ὅποιος ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν ἰδῆ ἂς πάη στὰ προπύργια τοῦ Κάστρου κι' ἔπειτα ἀπὸ τὸ μεσημέρι θὰ τὸν ἰδῆ νὰ περιπατῆ κατὰ μῆκος τῆς ἀγγλικῆς ἐκκλησίας, εὐχαριστημένος γιὰ τὴν ἤρεμη σκιά, κλεισμένη ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ καὶ τὰ πλευρὰ ἑνὸς ἀνηφορικοῦ πυργωτοῦ λόφου.

Συχνὰ θὰ τὸν ἰδῆτε ν' ἀνακατεύεται στὰ παιγνίδια τῶν μικρῶν παιδιῶν ποὺ μαζεύονται εἰς τὸ σχολεῖο ποὺ εἶναι σιμὰ στὴν ἐκκλησία.

Ἐπέρασα μαζί του εὐτυχισμένες ὧρες. Μὲ ἐτίμησε πολύ. Ἀγαπᾶ τοὺς Ἰταλοὺς κι' ἔχει ψυχὴ φκιασμένη ἀπὸ εὐγενέστατα αἰσθήματα. Ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ προκαλῆ ἔκπληξι τὸ ὅτι ἐστάθηκε γιὰ ἐμένα γενναῖος σὲ περιποιήσεις.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος φθάνει. Θὰ προσθέσω ἀκόμη μιὰ λεπτομέρεια. Δὲν εὐνοεῖ τὴ νέα γλῶσσα ποὺ οἱ λόγιοι προσπαθοῦν νὰ μπάσουν στὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸς θὰ ἤθελε νὰ διατηρηθῆ ἁγνὴ ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Γύρω ἀπὸ τὸ θέμα αὐτὸ πολὺ ἄκουσα νὰ μιλοῦν, καὶ δὲν ξέρω ἀκόμη μεταξὺ τῶν φιλονικούντων εἰς ποῖον ὀφείλεται ὁ φοῖνιξ. Αἱ γλῶσσαι δημιουργοῦνται ἀπὸ τοὺς λαοὺς κι' ὄχι ἀπὸ τὰς Ἀκαδημίας. Τοὺς κανόνας τοὺς δίνουν τὰ ἔργα τῶν μεγάλων συγγραφέων καὶ κυρίως τῶν ποιητῶν, καὶ ὄχι οἱ σοφολογιώτατοι. Ἀκριβῶς μὲ τὰς ἀρχὰς αὐτὰς ὁ Σολωμὸς θὰ ἔβγαινε νικητής. Ἀλλὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει ἴσως κάποια ἐξαίρεσι, τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἔχη κανεὶς ὑπ' ὄψιν του.

Χαῖρε, ἀγαπητότατε φίλε. Χαιρετήσετέ μου τὸν λαμπρὸ ἐξάδελφό σας μὲ τὸν ὁποῖον ἐκάμαμε τὸ βράδυ τῆς 23 Ἰουλίου τὴν ὡραία ἐκδρομὴ στὴν Ἐλευσῖνα. Τὰ σέβη μου εἰς τὸν κ. Ραγκαβῆ καὶ φροντίσετε ὥστε κατὰ τὴν ἐπιστροφή μου νὰ μπορέσω νὰ λάβω κάποιο ἐπεισόδιο ἀπὸ τὰς τραγωδίας του, Ἰταλικά, καὶ θὰ προτιμοῦσα νὰ εἶναι παρμένο ἀπὸ τὸ δραματικό του ἔργο «Ἡ Παραμονή». Χαῖρε. Γράψετέ μου εἰς τὴ Ζάκυνθο.

Ὁ ἀφωσιωμένος φίλος σας
Ἰωσὴφ Ρεγκάλδι

Ὑστερ. — Κατὰ τὴν ἐπιστροφή μου εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ μὲ βοηθήσετε γιὰ νὰ μπορέσω νὰ τελειώσω ὅπως πρέπει τὸ κεφάλαιο ποὺ θὰ δείχνη τὴ σημερινὴ κατάστασι τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ ἰδίως τῆς ποιήσεως. Χαῖρε. Περιμένω ἕνα μακρό σας

Γεώργιος Ζαλοκώστας

γράμμα. Σᾶς συνιστῶ τὸ γράμμα γιὰ τὸ ζωγράφο Ciccoli. Ἂν δὲν ξέρετε τὸ μέρος ὅπου διαμένει, πηγαίνετέ το, παρακαλῶ, στὸ σπίτι τοῦ Ρίζου, ὅπου πάει συχνά.

Κώστας Καιροφύλας

ΤΑ ΚΑΡΑΒΑΝΙΑ ΤΩΝ ΘΕΡΙΣΤΩΝ

Ὅταν ὁ Θεσσαλικὸς κάμπος εἶχε χρυσώσει καὶ τὰ στάχυα ἦσαν ὥριμα, ἄρχιζαν νὰ φθάνουν τὰ καραβάνια τῶν θεριστῶν.

Ἡ Λάρισα, τὰ Τρίκκαλα, ἡ Καρδίτσα, ὁ Τύρναβος, τὰ Φάρσαλα ἐγέμιζαν ἀπὸ ἀλλοιώτικη ζωή. Χιλιάδες προσετίθεντο· ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Κατέβαιναν ἀπὸ τὰ βουνά. Εἶχαν μεγάλα δρεπάνια μὲ μακριὰ χέρια σὰν γιαταγάνια καὶ ἄλλοι δρεπάνια μὲ κοντὰ χέρια. Σὲ λίγο ὁ κάμπος ἐγέμιζεν ἀπὸ τὸν στρατὸ τῶν θεριστῶν. Τὰ χρυσᾶ στάχυα ἔπεφταν κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ ἀπὸ τὰ μικρὰ δρεπάνια. Ἀπὸ πίσω οἱ ἀραμπάδες, τὰ κάρρα, τὰ βοϊδάμαξα ἐφόρτωναν τὸ θερισμένο σιτάρι. Τὸ ἐπήγαιναν στὰ ἀλώνια. Τὸ στάχυ θὰ ἐγίνετο καρπὸς γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Τὸ ἄχυρο γιὰ τὰ ζῶα ποὺ ἀλώνισαν τὸν καρπό.

Στὰ ἀλώνια ἄλλα καραβάνια. Κάτι μελαχροινοὶ ἄνθρωποι μὲ πολλὰ ἄλογα. Ἐγύριζαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό. Ἀνελάμβαναν τὸν ἀλωνισμό. Εἰς τὴν Θράκην, εἰς τὴν Μακεδονία καὶ εἰς τὴν Θεσσαλία τὰ πιὸ παληὰ χρόνια ἐγέμιζεν ὁ τόπος ἀπὸ αὐτὰ τὰ περίεργα καραβάνια. Ἄλογα κάθε χρώματος ποὺ ἀνῆκαν στὰ καραβάνια. Καρράδες, ντορῆδες, γρίβια, ψαρῆδες, μπλάνκα, μπάλια, ἀλιτζέδες, ὅπως λέγονται ἀπὸ τὸ χρῶμα των ἢ ἀπὸ τὸ κορμί. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὰ εἶχαν ζοῦσαν ἀπὸ αὐτὴν τὴν δουλειά. Ἀνελάμβαναν ἐργολαβικῶς τὸ ἀλώνισμα.

Τώρα ἡ ποίησις τῶν παληῶν αὐτῶν καραβανιῶν ἔχει λιγοστεύσει. Οἱ κάμποι ἔγιναν πεζότεροι. Τοὺς θεριστὰς ἀντικατέστησαν αἱ θεριστικαὶ μηχαναί. Μοιάζουν μὲ δρεπανηφόρα ἅρματα τῶν ἀρχαίων Περσῶν, μὲ τὰς ἁρμαμάξας, ποὺ ἐσκόρπιζαν τὸν πανικὸν καὶ τὸν φόνον εἰς τὸν ἀντίπαλον στρατό. Τὰ δρεπανηφόρα πολεμικὰ ἅρματα σιγὰ-σιγὰ ἔγιναν τὰ σημερινὰ τὰνκς ἢ ἅρματα μάχης. Καὶ τὰ δρεπάνια τῶν θεριστῶν ἔγιναν σιγὰ-σιγὰ αἱ σημεριναὶ μηχαναί. Σέρνονται αἱ θεριστικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ ἕνα ἢ δύο ἄλογα. Ἔχουν πολλὰ δρεπάνια στὴν σειρά. Καθὼς προχωρεῖ ἡ μηχανὴ τὰ δρεπάνια κόπτουν τὰ στάχυα. Σὲ λίγο τὸ χρυσὸ χωράφι βρίσκεται ὅλο θερισμένο.

Ὕστερα ἔρχεται ἡ ἀλωνιστική. Ἀντικατέστησε τὰ ἄλογα καὶ τὰ βόδια τοῦ ἀλωνίσματος. Κινοῦνται ἄλλαι μὲ ἀκάθαρτο πετρέλαιο, ἄλλαι μὲ βενζίνα, ἄλλαι μὲ κάρβουνο ἢ μὲ ἄχυρο. Κάθε καύσιμος ὕλη χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν ἀλωνιστικὴ μηχανὴ ἀναλόγως τοῦ μηχανισμοῦ της. Πρὶν ἤθελεν ἕνας καλὸς γεωργὸς μὲ τὰ ζῶα δέκα καὶ δεκαπέντε ἡμέρας νὰ ἀλωνίσῃ. Τώρα ἡ μηχανὴ τελειώνει τὴν δουλειὰ σὲ λίγες ὧρες. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος βάζουν τὰ δεμάτια, ἀπὸ τὸ ἄλλο βγαίνει τὸ ἄχυρο τὴν ἴδια στιγμή. Δίπλα ἡ πίσω ἡ ἔξοδος τοῦ καρποῦ. Βγαίνει ἕτοιμο τὸ σιτάρι ἢ τὸ κριθάρι ἢ ἡ βρώμη ἢ ἡ σίκαλις. Ἀπὸ κάτω δέχεται τὸν καρπὸ τὸ ἀνοιγμένο τσουβάλι. Ἀστραπιαίως ὅλα αὐτά. Τὰ καραβάνια τῶν ἀλωνιστῶν γι' αὐτὸ ὠλιγόστευσαν καὶ σιγὰ-σιγὰ χάνονται. Λιγοστοὶ ἔχουν μείνει εἰς τὴν Θράκην καὶ εἰς τὴν Μακεδονία.

Πολὺ ἤλλαξε τὴν ζωὴ ἡ μηχανή. Ἔγινε γρηγορώτερος ὁ τρόπος τῆς ζωῆς. Ἔφυγεν ὅμως ἡ παληὰ ποίησις.

Ἐξεκινοῦσαν χιλιάδες θεριστῶν καὶ ἀπὸ τὰ χωριὰ τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀπὸ τὰ Μέγαρα γιὰ τὸν κάμπο τῶν Θηβῶν. Ἐθέριζαν τὰ σανά. Περίφημος ὁ κάμπος τῶν Θηβῶν γιὰ τὴν μεγάλη σανοπαραγωγή του. Καὶ εἰς τὸν κάμπον τῆς Φθιώτιδος, τὸν κάμπο τῆς Λαμίας, ποὺ γίνεται εὐφορώτατος ἀπὸ τὸν Σπερχειό, κατέβαιναν καὶ ἐθέριζαν οἱ ὀρεινοὶ τῆς Οἴτης, τοῦ Βελουχιοῦ, τοῦ Καλλιδρόμου, τῆς Ὄθρυος. Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς Ὄθρυος, στὸν κάμπο τῶν Φαρσάλων καὶ τοῦ Ἀλμυροῦ, κατέβαιναν οἱ ὀρεινοὶ τῆς ἄλλης πλευρᾶς τῆς Ὄθρυος καὶ τῶν μικροτέρων βουνῶν.

Ὁ κάμπος τῆς Λαρίσης ἐγέμιζεν ἀπὸ τοὺς ὀρεινοὺς τῶν Χασίων. Ἔφθαναν μὲ τὰς ἰδιαιτέρας στολάς των καὶ ἐστρατοπέδευαν πέραν ἀπὸ τὴν γέφυρα τοῦ Πηνειοῦ. Καὶ εἰς τὸν κάμπο τῶν Τρικκάλων κατέβαιναν οἱ ὀρεινοὶ τῆς Πίνδου. Καὶ εἰς τὸν κάμπο τῆς Ἄρτης οἱ ὀρεινοὶ τῶν Τζουμέρκων ἢ Ἀθαμανικῶν ὀρέων. Ἡ μεγαλυτέρα ὅμως συγκέντρωσις ἐγίνετο εἰς τὸν κάμπον τῆς Λαρίσης. Δὲν κατέβαιναν μόνον Χασιῶται. Κατέβαιναν καὶ ἀπὸ τὴν Ἀλβανία καὶ ἀπὸ τὴν Δυτικὴ Μακεδονία. Χιλιάδες πολλαὶ οἱ θερισταί. Ὅσῳ ἡ ἐσοδεία μεγάλη τόσῳ μεγάλο τὸ μεροκάματο. Τόσον ἄναβε τὸ βράδυ ἡ διασκέδασις. Ἡ ὑπαίθριος κατασκήνωσις ἐγέμιζεν ἀπὸ φωνὲς καὶ τραγούδια. Καὶ τὸ Σάββατο τὸ βράδυ καὶ ὅλην τὴν Κυριακή, ποὺ οἱ θερισταὶ δὲν ἐδούλευαν, διασκέδασις καὶ χορός.

Αὐτὴ ἡ ποίησις τῶν καραβανιῶν τῶν θεριστῶν καὶ τῶν ἀλωνιστῶν κάθε χρόνο περιορίζεται. Καὶ ὁ ποιητικὸς ἀνεμόμυλος μὲ τὰ ἄσπρα φτερὰ ἀντικατεστάθη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν μηχανή. Δουλεύει μὲ ἀκάθαρτο πετρέλαιο καὶ κάνει τσάφ-τσάφ. Κάθε τέτοιος ἦχος εἶναι καὶ μία ἀποβολὴ καπνοῦ. Σὲ κάθε σχεδὸν μεγάλο χωριὸ τώρα καὶ ἕνας μικρὸς ἢ μεγαλείτερος πετρελαιοκίνητος μύλος. Λέγεται μηχανὴ ἢ φάμπρικα. Τὸ ὄνομα μύλος πάει νὰ καταργηθῇ. Καὶ οἱ νερόμυλοι ἔχουν χάσει ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν δουλειά των. Νεροσυρμαὶ ποὺ ἐμαζεύοντο αἱ νεράϊδες καὶ οἱ καλικάντζαροι ἔχασαν κάτι ἀπὸ τὴν παληά των ποίησι. Ὄχι ὅλην, γιατὶ πολλοὶ ὑδρόμυλοι μένουν ἀκόμη. Εἰς τὰ νησιὰ ὅμως ποὺ ἐκυριάρχει ὁ ἀνεμόμυλος, πολὺ ὀλίγοι ἔμειναν. Καὶ ἐρειπώνονται διαρκῶς. Τὰ φτερά των ἐμάδησαν καὶ ἡ κουκοῦλα ἐτρύπησε. Γι' αὐτὸ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης ἔχουν γίνει σύλλογοι «φίλων τῶν ἀνεμομύλων». Νὰ προστατευθοῦν οἱ τελευταῖοι ποὺ ἔμειναν.

Ἡ ζωὴ διαρκῶς τροποποιεῖται. Νέαι μέθοδοι χρησιμοποιοῦνται. Καὶ τὰ παληὰ πράγματα, οἱ παληοὶ τρόποι, ὅπως τὰ καραβάνια τῶν θεριστῶν καὶ οἱ ἀνεμόμυλοι μᾶς συγκινοῦν γιατὶ ἀνήκουν εἰς τὸ παρελθόν.

Κ. Φαλτάϊτς

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α. Β. Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

21. (Συνέχεια)

—Μὴ μαλώνετε, εἶπε γελώντας, σὰν ἑλληνικὲς πολιτεῖες! Τώρα ὅλοι εἴμαστε ἕνα. Δὲν ὑπάρχουν Ἀθηναῖοι καὶ Μακεδόνες ἢ Θηβαῖοι· ὅλοι εἴμαστε Ἕλληνες!

—Ἐγὼ εἶμαι Ἀθηναία! εἶπε μὲ πεῖσμα ἡ Ἑλένη καὶ πιὰ δὲν ξαναμίλησε.

Δίπλα στὸ μαγκάλι οἱ δυὸ μητέρες, ἡ κυρὰ Μέλπω κι' ἡ κυρὰ Ἐλπινίκη, κουβέντιαζαν σιγά, μασσώντας στραγάλια.

—Τί γίνεται ὁ ἄντρας σου, κυρὰ Μέλπω; ρώτησε ἡ σπιτονοικοκυρά.

—Ἄχ, τί νὰ σοῦ πῶ, κυρὰ Ἐλπινίκη μου; Κόβει ἀκόμα ξύλα, ξέκαμε τὰ δάση. Φκιάνει καράβια... Τί νὰ τὰ κάμη; Τὰ ὕστερα τοῦ κόσμου, κυρὰ Ἐλπινίκη μου!

Τὸ αὐτὶ τοῦ Λεωνίδα πῆρε τὰ λόγια αὐτὰ καὶ πετάχτηκε γελώντας.

—Τὰ πρῶτα τοῦ κόσμου νὰ λές, καπετάνισσα! εἶπε. Τώρα ἀρχίζει καινούργια ἐποχή. Πάει ἡ παλιά, ἔκλεισε. Δὲν ἔχει πιὰ χωριουδάκια καὶ πολιτεῖες μικροσκοπικὲς καὶ ταπεινὰ τσακώματα οἰκογενειακά. Πλάτηνε ὁ κόσμος, ἡ Ἑλλάδα τώρα εἶναι ὅλη ἑνωμένη, ἡ Μακεδονία κι' ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἕνα βασίλειο, γίναμε μεγάλο ἔθνος! Ξέρεις ποιὰ εἶναι τὰ σύνορά μας;

Ἡ καπετάνισσα κούνησε τὸ κεφάλι, μὰ δὲ μίλησε.

Ἡ Κλειὼ γελοῦσε. Στράφηκε ὁ Λεωνίδας καὶ τὴν κοίταξε.

—Γιατί γελᾶς καὶ λόγου σου, ἡ ἀνηψιὰ τοῦ γενναίου Κλείτου, τοῦ Ἀράπη;

—Μὴν τὸν λὲς Ἀράπη! εἶπε ἡ Κλειὼ χτυπώντας τὸ πόδι της. Θυμώνω.

—Ἔτσι τὸν λέει κι' ὁ Ἀλέξανδρος, εἶπε ὁ Στέφανος, μὴ θυμώνεις, Κλειώ.

Ὁ Λεωνίδας ἐπέμεινε· ζύγωσε τὴν Κλειώ.

—Γιατί γελᾶς; τῆς εἶπε. Ξέρεις ποιὰ εἶναι τώρα τὰ σύνορά μας;

—Ἐγὼ ξέρω, εἶπε ἡ ξανθὴ Ἰφιγένεια.

—Λέγε νὰ δοῦμε!

—Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, πρὸς τὸ βορρᾶ, ἔχουμε ἕνα μεγάλο ποταμό, δὲν ξέρω πῶς τὸν λένε.

—Δούναβι! εἶπε ὁ Στέφανος. Ἐγὼ τὸν εἶδα. Εἶναι ἀλήθεια μεγάλος σὰ θάλασσα.

—Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἔχουμε τὴν Πελοπόννησο καὶ τὴν Κρήτη.

—Τὴν πατρίδα μου! ἔκαμε τότε μὲ ὑπερηφάνεια ἡ Ἄλκα, ἀνοίγοντας γιὰ πρώτη φορὰ τὸ στόμα της.

—Κι' ὕστερα; Δυτικά; ἐπέμενε ὁ Λεωνίδας.

—Ἔχουμε τὴν Ἤπειρο καὶ τὴν Κέρκυρα.

—Κι' ἀνατολικά;

—Τὸ Βόσπορο καὶ τὸν Ἑλλήσποντο.

—Πλαντῶ! φώναξε πάλι ὁ Ἑρμόλαος γελώντας. Σύνορα εἶναι αὐτά; Βασίλειο εἶναι αὐτό; Σᾶς λέω δὲ χωροῦμε. Θὰ πλαντάξουμε!

—Μοῦ κάνεις τὸν Ἀλέξανδρο καὶ σύ! τὸν πείραξε ἡ Κλειώ. Κι' ἡ κοσκινοῦ τὸν ἄντρα της μὲ τοὺς πραματευτάδες.

Ὅλοι ἔσπασαν στὰ γέλια. Ὁ Ἑρμόλαος μάζεψε τὰ φρύδια.

—Δὲ φταῖτε ἐσεῖς, εἶπε· φταίω ἐγὼ ποὺ μιλῶ μὲ γυναῖκες. Πιάσε τὴ ρόκα, κοπέλλα μου, κάθισε στὴ γωνιὰ καὶ μὴ μιλᾶς!

Ἡ κυρὰ Ἐλπινίκη ἔφερε ἕνα λαγήνι μαῦρο κρασὶ καὶ ποτήρια.

—Ἐλᾶτε, εἶπε, νὰ πιῆτε ἕνα κρασάκι, νὰ ζεσταθῆτε καὶ μὴ μαλώνετε. Κάμετε ἀγάπη, παιδιά μου, πιῆτε στὴν ὑγειὰ τοῦ νέου μας βασιλιᾶ, πολλὰ τὰ ἔτη του!

—Στὴν ὑγειὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου! φώναξε ὁ Στέφανος ὑψώνοντας τὸ ποτήρι του. Καὶ μιὰ μέρα νὰ τὸν ποῦν Μέγα Ἀλέξανδρο!

—Στὴν ὑγειά του! Στὴν ὑγειά του! φώναξαν ὅλοι καὶ πετάχτηκαν ὄρθιοι.

—Καὶ στὴν Ἀσία μὲ τὸ καλό! εἶπε ὁ Ἑρμόλαος. Ὡσπέρα στὴν πρωτεύουσα τοῦ Πέρση βασιλιᾶ!

—Πῶς λὲν τὴν πρωτεύουσά του; ρώτησε ἡ κυρὰ Μέλπω.

—Δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε ὁ Ἑρμόλαος σηκώνοντας τοὺς ὤμους. Μὰ ἔννοια σας καὶ θὰ τὴ μάθουμε!

Κεφ. 33.

—Ἀλέξανδρε, παιδί μου, εἶπε ἡ Ὀλυμπιάδα στὸ γυιό της, ὁ δρόμος ἀνοίχτηκε, ἔγινες βασιλιάς, ἔχεις τώρα μεγάλη εὐθύνη. Πότε θὰ κινήσης γιὰ τὴν Ἀσία;

—Πρῶτα νὰ στερεωθῶ στὴν Εὐρώπη, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ σταθερὴ φωνή.

—Δὲν εἶσαι στερεωμένος;

—Ἀκόμα, ἀκόμα! Οἱ βάρβαροι πάλι σήκωσαν ἐπαναστάσεις, οἱ Ἕλληνες ἀρχισαν πάλι νὰ μαζεύουνται ἐναντίον μου κι' ὁ στρατηγὸς Ἄτταλος μ' ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ στρατὸ δὲ θέλει νὰ μὲ ἀναγνωρίση βασιλέα. Πρέπει ὅλους αὐτοὺς νὰ τοὺς δαμάσω.

Εἶπε, φίλησε τὸ χέρι τῆς μητέρας του κι' ἔφυγε βιαστικός.

Μάζεψε στρατό, πεζοὺς καὶ καβαλλάρηδες, καὶ χύθηκε πρῶτα νὰ ὑποτάξη τοὺς βάρβαρους. Πρῶτα πέρασε πάλι τὰ δάση, ἀνέβηκε τὰ χιονισμένα βουνά, ἔπεσε στοὺς βάρβαρους καὶ ὑπέταξε τὶς ἄγριες φυλὲς ὡς πέρα στὸ Δούναβι!

Κι' ἔπειτα στράφηκε στὴν Ἑλλάδα. Πέρασε ἀπὸ τὰ ριζοβούνια τοῦ Ὀλύμπου, μπῆκε στὴ Θεσσαλία, διάβηκε τὰ Τέμπη, σκαρφάλωσε τὰ στενὰ μονοπάτια τῆς Ὄσσας, μπῆκε στὴ Φθιώτιδα καὶ Φωκίδα, ἔφτασε τέλος στὴ Βοιωτία:

—Θὰ τιμωρήσω, εἶπε, σκληρὰ τοὺς Θηβαίους, ποὺ μοῦ σήκωσαν ἐπανάσταση! Νὰ δοῦν οἱ Ἕλληνες ποιὸς εἶμαι!

Σὰ λιοντάρια ὥρμησαν οἱ Μακεδόνες καὶ νίκησαν κατὰ κράτος τὸ Θηβαϊκὸ στρατό. Μπῆκε ὁ Ἀλέξανδρος στὴ Θήβα.

—Νὰ καταστραφῆ σύρριζα, διέταξε. Μὴν ἀγγίξετε μονάχα τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν καὶ τὸ σπίτι ὅπου κατοικοῦσε ὁ μεγάλος ποιητὴς ὁ Πίνδαρος.

Ὀχτὼ χιλιάδες Θηβαῖοι πουλήθηκαν σκλάβοι, οἱ ἄλλοι διασκορπίστηκαν. Ἡ Θήβα ἐξαφανίστηκε. Αὐτὴ ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, ὅταν ζοῦσαν ὁ Ἐπαμεινώνδας κι' ὁ Πελοπίδας, εἶχε

Σᾶς λέω δὲ χωροῦμε. Θὰ πλαντάξουμε.

καταχτήσει τὴν Ἑλλάδα καὶ ταπεινώσει τὴ Σπάρτη, τώρα κοίτουνταν σωρὸς ἐρείπια.

Ὅλες οἱ ἑλληνικὲς πόλεις τρόμαξαν κι' ἔστειλαν πρέσβεις στὸν Ἀλέξανδρο.

— Εἴμαστε δικοί σου, τοῦ μηνοῦσαν. Φίλοι καὶ σύμμαχοι.

Ὁ Ἀλέξανδρος πέρασε τὸν Ἰσθμὸ καὶ πῆγε στὴν Κόρινθο. Ἐκεῖ ἀπεσταλμένοι ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Σπάρτη, τὸν ἀνεκήρυξαν ἀρχιστράτηγο τῶν Ἑλλήνων.

Στὴν Κόρινθο γνώρισε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ τὸν περίφημο κυνικὸ φιλόσοφο Διογένη: Πόσα δὲν εἶχε ἀκούσει γι' αὐτόν! Πῆρε, λέει, κάποτε μέρα μεσημέρι ἕνα ἀναμμένο φανάρι κι' ἔψαχνε στοὺς δρόμους.

— Τί ζητᾶς, Διογένη; τὸν ρώτησαν.

— Ἕναν ἄνθρωπο! ἀποκρίθηκε.

Εἶχε γεννηθῆ σὲ μιὰ πόλι τῆς Μαύρης Θάλασσας, τὴ Σινώπη. Ἐπειδὴ ἔβριζε τοὺς ἄρχοντες τῆς πολιτείας τ[illegible] καταδίκασαν σὲ ἐξορία. Ὁ Διογένης πῆρε τὸ ραβδί του κι' ἕνα τάσι ποὺ εἶχε γιὰ νὰ πίνη νερό:

— Κι' ἐγὼ σᾶς καταδικάζω νὰ μένετε στὴ Σινώπη! εἶπε.

Περνώντας ἀπὸ ἕνα ποτάμι, εἶδε κάποιον νὰ πίνη νερὸ μὲ τὴ φούχτα τοῦ χεριοῦ του. Ἀμέσως ἔπιασε τὸ τάσι ποὺ κρατοῦσε.

— Μπορῶ ν' ἀπελευθερωθῶ κι' ἀπὸ αὐτό! εἶπε καὶ τὸ πέταξε.

Γύριζε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι μεσόγυμνος, ἄγριος, μὲ τὸ ραβδί του. Ἦταν π[illegible] ὀγδόντα χρονῶν ὅταν ἔφτασε στὴν Κόρινθο.

— Θέλω νὰ δῶ τὸ Διογένη τὸ φιλόσοφο! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ποῦ μένει;

— Μέσα σ' ἕνα πιθάρι, τοῦ ἀποκρίθηκαν γελώντας.

Τὸν ὡδήγησαν σ' ἕνα κῆπο ὅπου ἦταν ξαπλωμένος ἀπέξω ἀπὸ τὸ πιθάρι του ὁ Διογένης καὶ λιαζόνταν.

Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν πλησίασε.

— Εἶμαι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας, εἶπε ὁ νεαρὸς μονάρχης μὲ ὑπερηφάνεια.

— Κι' ἐγὼ εἶμαι ὁ φιλόσοφος ὁ Διογένης, ὁ Σκύλος!

— Ζήτησέ μου ὅποια χάρι θὲς καὶ θὰ σοῦ τὴν κάμω, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ γενναιοδωρία.

— Νὰ παραμερίσης λίγο ἀπὸ τὸν ἥλιο, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Διογένης.

Καὶ τὴν ὥρα ποὺ ὅλοι οἱ σύντροφοι κορόιδευαν τὸ φιλόσοφο, ὁ Ἀλέξανδρος κούνησε τὸ κεφάλι του κι' εἶπε:

— Ἂν δὲν ἤμουν Ἀλέξανδρος θἄθελα νὰ εἶμαι Διογένης!

* * *

Ὁ Ἀλέξανδρος γύρισε γρήγορα πίσω στὴ Μακεδονία. Περνώντας ἀπὸ τὸ ξακουσμένο μαντεῖο τῶν Δελφῶν σταμάτησε. Μπῆκε μέσα στὸ ναό, φώναξε τὴν Πυθία.

— Θέλω ν' ἀνεβῆς ἀμέσως στὸν Τρίποδα, τῆς εἶπε, καὶ νὰ μοῦ προφητέψης ἂν θα πετύχη ἡ ἐκστρατεία μου ἐναντίον τῶν Περσῶν.

— [illegible] μου, ἀποκρίθηκε ἡ Πυθία, εἶναι ἀδύνατον. Δὲν [illegible] Πρέπει τρεῖς μέρες νὰ [illegible] χωμαι καὶ νὰ νηστεύω πρὶν ν' ἀνεβῶ στὸ μαντικὸ τρίποδα.

Ὁ Ἀλέξανδρος τότε τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ τὴν κάθισε ἀπάνω στὸν τρίποδα.

— Ἀμέσως! πρόσταξε.

Κι' ἡ Πυθία τοῦ χαμογέλασε κι' εἶπε:

— Εἶσαι ἀνίκητος, παιδί μου!

Ὁ Ἀλέξανδρος χάρηκε.

— Δὲ θέλω τίποτα ἄλλο, εἶπε. «Εἶμαι ἀνίκητος» Ὁ λόγος σου τοῦτος φτάνει!

Τὴ γέμισε πλούσια δῶρα κι' ἔφυγε.

[illegible] στὴ Μακεδονία ἦταν πιὰ χειμώνας.

— Τὴν ἄνοιξι θ' ἀρχίση ἡ μεγάλη [illegible] ὁ Ἀλέξανδρος στοὺς δύο γέρους στρατηγούς του, τὸν Ἀντίπατρο καὶ τὸν Παρμενίωνα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

IV

Γ'. ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Οἱ κατακόμβες εἶναι ἔργα ἀρχιτεκτονικῆς, ποὺ ἐκτελοῦνται ἀπὸ ἀρχιτέκτονες καὶ ἐργάτες ([illegible]). Στὸ [illegible] εἰκονίζεται ὁ [illegible] ὄρθιος, κρατώντας λύχνο στὸ ἀριστερό του χέρι καὶ μὲ σηκωμένη τὴν ἀξίνα στὸ δεξιό του ὦμο. Κάθε κατακόμβη — κι' ἔχει καθὼς εἴπαμε πάνω ἀπὸ 60 μοναχὰ ἡ Ρώμη — εἶναι ἕνας ὑπόγειος δαίδαλος ἀπὸ κουφωτὲς γαλαρίες ποὺ [illegible] τὰ νεκρόδειπνα. Ἀφοῦ [illegible] γιατὶ ὑπάρχουν καὶ δύο, τρία κάποτε καὶ πέντε πατώματα, ποὺ τὸ πρῶτο βρίσκεται σ' ἕνα βάθος 7—8 μέτρων καὶ τὸ τελευταῖο φτάνει τὰ εἰκοσιπέντε μέτρα κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια. Αὐτὸ γίνεται ἐπειδὴ κι' ὁ χῶρος πιὰ [illegible] σωματοθῆκες, σωροί, τύμβοι, μνήματα, μνημεῖα ἢ [illegible]ρια (sepulcrum, tumulus). Εἶναι ἕνας [illegible] στὸ χῶμα χῶρος τετράπλευρος, ὅσος φτάνει γιὰ νὰ δεχθῆ ἕνα σῶμα ξαπλωμένο· μερικοὶ εἶναι σκαμμένοι βαθύτερα ὥστε νὰ χωροῦν δύο καὶ τρία σώματα ἀπὸ τὴν ἴδια πάντοτε οἰκογένεια (locus bisomus, trisomus). Μέσα στοὺς [illegible] κάποτε καὶ ὁλόκληροι σαρκοφάγοι ἀπὸ μάρμαρο. Τὸ μπροστινὸ ἄνοιγμα τῶν τάφων κλείνουνταν πάντα μὲ πλάκα μαρμάρινη καὶ τῶν φτωχότερων μὲ τοῖχο ἀπὸ τοῦβλο [illegible] μνημόνευε μονάχα τ' ὄνομα τοῦ πεθαμένου, κάποτε τὴν ἡλικία ἢ τὸ χρόνο τοῦ θανάτου [illegible] ἢ καὶ διάφορα [illegible] διάφορα μικροπράγματα, [illegible] πολύτιμα — ἀνάλογα μὲ τὸ νεκρό, — δοχεῖα, δαχτυλίδια, μετάλλια, νομίσματα — ποὺ μερικὰ τὰ εντοιχίζαν καὶ στὴν ἐπιχρισμένη πρό[illegible] συγγενεῖς. Σήμερα ὅλες οἱ [illegible] ἔχουνε καταπέσει κι' ὁ ἐπισ[illegible] ἐλεύθερα μέσα στὸ ἀνοιγμένο βάθος τὸν μικρὸ σωρὸ ἀπὸ σκόνη ποὺ ἀφίνει ἐπιτ' ἀπὸ δεκα[illegible] τοῦ δαπέδου, ἀλλὰ — [illegible] — καὶ σὲ σειρὲς ἀπανωτὲς [illegible] τοῦ κομοῦ καὶ πολλὲς [illegible] πλέον δὲν ἐπαρκῆ, οἱ τάφοι σκάπτονται καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἔδαφος· συχνὰ ὅμως πάνω ἀπὸ [illegible]

ΣΤΡΑΤΗΣ ΛΟΥΚΑΣ

Ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας

Β΄. Πῶς τὸν ἐμφανίζει ἡ λαικὴ φαντασία.

Ἡ ἡρωϊκὴ μορφὴ τοῦ Βυζαντινοῦ ἥρωα Διγενῆ Ἀκρίτα παρουσιάζεται περίεργα μεγάλη καὶ τρομερὴ μέσα στὰ λαϊκὰ τραγούδια καὶ μέσα στὶς παραδόσεις. Εἴδαμε πῶς τὸν ἐμφανίζει ἡ γραπτὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα. Μὰ ἀπὸ τὸν 14ον αἰῶνα ποὺ ἐγράφη ἡ Ἐποποιΐα αὐτὴ ἕως σήμερα, ἡ λαικὴ μοῦσα καὶ ἡ παράδοσις ἔχουν στολίσει μὲ νέα στοιχεῖα τὴν ἐμφάνισι τῆς ἡρωϊκῆς φυσιογνωμίας τοῦ Διγενῆ. Καὶ ὁ κάθε τόπος τῆς Ἑλλάδος ἔχει πλάσει πλῆθος παραδόσεις καὶ στίχους γιὰ τὸν ἥρωα.

Ἂς ἰδοῦμε γοργὰ πρῶτα τὶς παραδόσεις ποὺ κυκλοφοροῦν γιὰ τὸν Διγενῆ καὶ κατόπιν τὰ ἄφθονα τραγούδια τοῦ «Ἀκριτικοῦ» λεγομένου κύκλου τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν.

• • •

Σ᾿ ὁλόκληρο τὴν Κρήτη ἀπὸ στόμα σὲ στόμα κυκλοφορεῖ ἡ φήμη πῶς ἔζησε κάποτε ὁ Διγενής, ποὺ ἦταν ἀντρειωμένος καὶ ποὺ ποτὲ δὲν ἐνικήθηκε. Λένε μάλιστα πῶς κάποτε ὁ ἥρωάς μας ἐπήδησε καβάλλα στὸ ἄλογό του ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη μιᾶς ρεματιᾶς στὴν ἄλλη, κοντὰ στὴν Τουρλωτή. Ἀπὸ τὴν ὁρμὴ ἐκείνη τοῦ πηδήματος μείνανε, λένε, σὲ μιὰ πλάκα τὰ χνάρια ἀπὸ τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου του. Γύρω στὰ Χανιὰ κυκλοφορεῖ καὶ ἡ παράδοσι πῶς τὸ μνῆμα τοῦ Διγενῆ βρίσκεται ἐκεῖ κοντά, στὴ θέσι [illegible].

Μὰ καὶ στὴν Κάρπαθο μιλοῦν γιὰ τὸν Διγενῆ καὶ λένε πῶς ἐκεῖ εἶναι τὸ μνῆμά του, στὴ θέσι Μεντετές.

Ἐξ ἄλλου στὴν Κύπρο ὑπάρχει μιὰ τοποθεσία, ποὺ λέγεται «Λιγγρία τοῦ Διγενῆ». Ἐκεῖ ὑπάρχουν κάτι μεγάλα λιθάρια, ποὺ, ὅπως λένε, τὰ ἔρριξεν ὁ Διγενὴς κάποτε μὲ τὸ μικρὸ του δάχτυλο ἀπὸ ὧρες μακριά! Καὶ τὰ ἔρριξε μὲ τόσην εὐκολία — λένε — μὲ ὅση ρίχνει τὸ παιδὶ τὰ ξύλα στὸ παιγνίδι «λιγγρί».

Στὴ Μεσσαρὰ τῆς Κρήτης λένε ὅτι ὁ Διγενὴς ἦταν ὁ δυνατώτερος ἀπὸ τοὺς ὑπερφυσικοὺς ἥρωες Σαραντάπηχους. Καὶ προσθέτουν γι᾿ αὐτόν:

«Ὁ Διγενὴς ἔρριχνε τοὺς μεγάλους βράχους μακριά, ὅπως ρίχνουν τὰ κότσια ὅταν παίζουν τὰ παιδιά. Καβαλλίκευε τὸ βουνὸ καὶ καθόταν ἀπάνω. Γι᾿ αὐτὸ στὶς Καμάρες λένε τὸ μέρος ἐκεῖνο «Σέλα τοῦ Διγενῆ». Φαίνεται ἡ πατιά του παρακάτω στὸ βουνό. Ἐκεῖ ἐπάτησε ὁ Διγενὴς καὶ μὲ τ᾿ ἄλλο πόδι στηρίχτηκε στὸ ἄλλο βουνὸ κι᾿ ἔσκυψε καὶ ἤπιε νερὸ ἀπὸ τὸ ποτάμι ποὔτρεχε κάτω ἀπὸ τὰ σκέλια του. Τότες μὲ τὰ γένεια του ἔφραξε τὸ ποτάμι καὶ ξεχείλισε καὶ πλημμύρισε τὸν κάμπο τῆς Μεσσαρᾶς».

Ὑπάρχει καὶ στὴ Μεσσαρὰ πα[illegible] προσθέτουν πῶς εἶχε τόσο μεγάλο κορμὶ ὁ ἥρωας, ὥστε γιὰ νὰ τὸ χώσουν στὴ γῆ τὸ ἔκοψαν σ᾿ ἑφτὰ κομμάτια!...

• • •

Ἕνα πλῆθος τέτοιες καὶ παρόμοιες παραδόσεις γιὰ τὸν Διγενῆ Ἀκρίτα κυκλοφοροῦν στὶς διάφορες ἑλληνικὲς χῶρες. Μὰ σ᾿ ὅλο τὸν Ἑλληνισμὸ εἶναι ὅμοια γνωστὰ καὶ τὰ τραγούδια τοῦ Διγενῆ. Ἄφθονα ἀπ᾿ αὐτὰ [illegible] καὶ τραγουδιοῦνται. Σ᾿ αὐτὰ ὑμνεῖται ὁ Διγενής, μὰ περιγράφεται καὶ ἡ παλληκαριὰ τῶν φίλων καὶ τῶν συντρόφων του: τοῦ Ἀνδρόνικου, τῶν γυιῶν τοῦ Ἀνδρόνικου, τοῦ Κωνσταντῆ, τοῦ Γιάννη καὶ ἄλλων. Μερικοὶ πιστεύουν πῶς μὲ τ᾿ ὄνομα τοῦ Κωνσταντῆ παρουσιάζεται ὁ πατέρας τοῦ Διγενῆ Μουσοὺρ ὁ Σῦρος καὶ μὲ τ᾿ ὄνομα τοῦ Γιάννη ὁ ἴδιος ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας.

Ἀκόμα καὶ ἡ μητέρα τοῦ Διγενῆ παρουσιάζεται στὰ τραγούδια ὡς «ἀντρειωμένη λιγερὴ» ἢ ὡς φοβερὴ καὶ τρομερὴ «κλεφτοπούλα»...

Ὑπάρχουν καὶ τραγούδια ποὺ πλέκονται γύρω στὴν μνηστεία καὶ στὸ γάμο τοῦ Διγενῆ μὲ τὴν Εὐδοκία. Ὑπάρχουν ἄλλα ποὺ εἰκονίζουν μονομαχίες τοῦ Διγενῆ ἢ τῶν συντρόφων του μὲ ἄλλους ἀντρειωμένους. Παλληκαριὲς καὶ κατορθώματα, ὁρμητικοὶ πόλεμοι καὶ ἡρωϊσμοὶ γεμίζουν αὐτὰ τὰ τραγούδια.

Δὲν ξεχνοῦν τὰ τραγούδια τοῦ Ἀκριτικοῦ κύκλου καὶ τὸν πατέρα τοῦ Διγενῆ καὶ τὸν γάμο του μὲ τὴν ὡραία Ἑλληνίδα. Τὸ γραπτὸ ἔπος θεωρεῖ τὴν γυναῖκα τοῦ Μουσοὺρ πριγκήπισσα Βυζαντινή, μὰ τὰ δημοτικὰ τραγούδια τὴν θεωροῦν ἀντρειωμένη κόρη, ποὺ ἀντρικὰ ντυμένη πολεμοῦσε τοὺς Σαρακηνούς.

Σ᾿ ἕνα λοιπὸν τραγοῦδι ἡ ἀντρειωμένη αὐτὴ κόρη καταδιώχθηκε ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ κατέφυγε στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ εἶπε στὸν Ἅγιο:

«Ἀφέντη μου Ἅϊ-Γεώργη μου,
σῶσε με τὸ κοράσιο,
[illegible]
καὶ τέγα σου ἀσημένια
καὶ τὰ ξυλοκεραμίδα
ὅλο μαργαριτάρι».
Ἐσκίσανε τὰ μάρμαρα
κ᾿ ἐμπῆκε ἡ κόρη μέσα...

Μὰ τώρα φθάνει κι᾿ ὁ Σαρακηνὸς στὸν Ἅϊ-Γεώργη. Καὶ ὁ Σαρακηνὸς αὐτός, ποὺ εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Διγενῆ, τάζει κι᾿ αὐτὸς ὅ,τι μπορεῖ:

«Ἅγιε μου Γιώργη Χριστιανέ,
φανέρωσε τὴν κόρη,
νὰ βαφτιστῶ στὴ χάρι σου
κι᾿ ἐγὼ καὶ τὸ παιδί μου,
ἐμὲ νὰ βγάλουν Κ[illegible]
καὶ τὸ παιδί μου Γιάννη».
Ἀνοίξανε τὰ μάρμαρα
καὶ φάνηκεν ἡ κόρη.

Ἔτσι ὁ Σαρακηνὸς Μουσοὺρ [illegible] τὴν κόρη, γίνηκε Χριστιανὸς καὶ ὠνομάσθη Κωνσταντῆς [illegible] τὴν κόρη [illegible] ὅπως θὰ [illegible].

• • •

Σύμφωνα μὲ τὸ γραπτὸ Βυζαντινὸ ἔπος ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας πέθανε ἥσυχα στὸ ὡραῖο του [illegible] στὸν Εὐφράτη. Κι᾿ ὅταν [illegible] ἡ [illegible] Εὐδοκία [illegible] τῆς [illegible] μὲ τὰ δημοτικὰ τραγούδια, ὁ Διγενὴς [illegible], ἀφοῦ νικήθηκε σὲ μονομαχία μὲ τὸν Χάρο.

Στὶς διάφορες παραλλαγὲς τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ θανάτου τοῦ Διγενῆ περιγράφεται καὶ διαφορετικὰ ὁ θάνατός του. Σ᾿ ἄλλες ὁ Διγενής, ἀφοῦ νικήθηκε ἀπὸ τὸ Χάρο, ξαπλώνεται στὸ κρεββάτι του καὶ προσμένει τὸ τέλος του, περικυκλωμένος ἀπὸ τὰ παλληκάρια του, στὰ ὁποῖα διηγεῖται τὰ κατορθώματά του, ἐνῷ σ᾿ ἄλλες πάλι παραλλαγὲς ὁ Χάρος παραμονεύει παντοῦ τὸν Διγενῆ γιὰ νὰ τὸν ξεπαστρέψη. Σ᾿ ἄλλα τραγούδια πάλι περιγράφεται ὅτι ὁ Διγενὴς χτίζει κάστρο γιὰ νὰ μπῇ σ᾿ αὐτὸ καὶ νὰ ἀποκρούσῃ τὸν Χάρο. Οὔτε ἔτσι ὅμως τὸν ἀποκρούει ἢ τὸν ἀποφεύγει. Τὸν προκαλεῖ σὲ μονομαχία, μὰ ὁ Χάρος τὸν νικάει.

Στὴν Κρήτη, ποὺ ὁ Διγενὴς θεωρεῖται ὡς τεράστιος ὑπεράνθρωπος, ὑπάρχει τραγοῦδι γιὰ τὸν θάνατό του ποὺ περιγράφει πῶς οὔτε ὁ Χάρος τολμᾷ νὰ τὰ βάλη μαζί του, μὰ τὸν ξεπαστρεύει «μὲ χωσία», δηλαδὴ τὸν πληγώνει παραμονεύοντας.

Καὶ ἰδοὺ τὸ ὡραῖο αὐτὸ Κρητικὸ δημοτικὸ τραγοῦδι:

«Ὁ Διγενὴς ψυχομαχεῖ
κι᾿ ἡ γῆ τόνε τρομάσσει.
Βροντᾷ κι᾿ ἀστράφτει ὁ οὐρανὸς
καὶ σειέτ᾿ ὁ ἀπάνω κόσμος,
κι᾿ ὁ κάτω κόσμος ἀνοίξε
καὶ τρίζουν τὰ θεμέλια,
κι᾿ ἡ πλάκα τον ἀνατριχιᾷ
πῶς θὰ τὸνε σκεπάσῃ,
πῶς θὰ σκεπάσῃ τὸν ἀητό,
τσῆ γῆς τὸν ἀντρειωμένο.
Σπίτι δὲν τὸν ἐσκέπαζε,
σπήλιο δὲν τὸν ἐχώρει,
τὰ ὄρη [illegible]
[illegible] κορφὲς ἐπήδα
χαράκια [illegible]
καὶ ριζιμιὰ ξεκούνιε.
Στὸ [illegible] πιάνει πουλιὰ
στὸ [illegible] γεράκια
στὸ [illegible] καὶ στὸ πήδημα
τὰ λάφια καὶ τ᾿ ἀγρίμια.
Ζηλεύγει ὁ Χάρος μὲ χωσιὰ
μακρὰ τονὲ βιγλίζει
κι᾿ ἐλάβωσέ του τὴν καρδιὰ
καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ πῆρε».

Ἀντίθετα ὅμως, σύμφωνα μὲ ἄλλο τραγοῦδι, ὁ Χάρος δὲν ἐχτύπησε κρυφὰ τὸν Διγενῆ, μὰ τὸν ἐνίκησε σὲ μονομαχία. Κατὰ τὸ τραγοῦδι αὐτό, οἱ φίλοι τοῦ Διγενῆ τὸν βρήκανε ξαπλωμένο στὸν κάμπο, ποὺ βογγοῦσε ἀπὸ τοὺς πόνους. Ἐκεῖ τοὺς εἶπε νὰ καθήσουν καὶ τοὺς εἶπε:

«Τῆς Ἀραβίνας τὰ βουνά,
τῆς Σύρας τὰ λαγγάδια,
ποὺ κεῖ συνδιὸ δὲν περπατοῦν,
συντροφιὲς δὲν κουβεντιάζουν,
παρὰ πενῆντα κι᾿ ἑκατὸ
καὶ πάλε φόβο νἄχουν,
κι᾿ ἐγὼ μονάχος πέρασα
πεζὸς κι᾿ ἁρματωμένος,
μὲ τετραπίθαμο σπαθί,
μὲ τρεῖς ὀργυιὲς κοντάρι.
Βουνὰ καὶ κάμπους ἔδειρα,
βουνὰ καὶ καταρράχια,
νυχτιὲς χωρὶς ἀστροφεγγιά,
νυχτιὲς χωρὶς φεγγάρι.
Καὶ τόσα χρόνια ποὔζησα
σὼ στὸν ἀπάνω κόσμο
κανένα δὲν φοβήθηκα
ἀπὸ τοὺς ἀντρειωμένους.»

Καὶ ξαφνικὰ ὁ Διγενὴς εἶδε μπροστά του τὸ Χάρο μὲ μορφὴ ὅμοια σὰν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, ὅπως τὸν περιγράφει:

«Τώρα εἶδα ἕναν ξυπόλυτο
καὶ λαμπροφορεμένο,
πὄχει τοῦ ρίσου τὰ πλουμιά,
τῆς ἀστραπῆς τὰ μάτια.
Μὲ κράζει νὰ παλαίψωμε
σὲ μαρμαρένια ἁλώνια
κι᾿ ὅποιος νικήση ἀπὸ τοὺς δυὸ
νὰ παίρνη τὴν ψυχή του».

Καὶ προσθέτει ὁ ποιητής:

«Καὶ πῆγαν καὶ παλέψανε
στὰ μαρμαρένια ἁλώνια
Κι᾿ ὅθε χτυπάει ὁ Διγενής,
τὸ αἷμα αὐλάκι κάνει,
κι᾿ ὅθε χτυπάει ὁ Χάροντας
τὸ αἷμα τράχο κάνει!».

Ἔτσι λοιπὸν νικήθηκε ὁ Διγενὴς ἀπὸ τὸν Χάρο καὶ πέθανε.

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

Ἐπήδησε καβάλλα ἀπ᾿ τὴ μιὰ ἄκρη τῆς ρεματιᾶς στὴν ἄλλη.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (14ης Ἰουλίου)

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς: Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Τὸ ἀπέναντι Εὐαγγέλιον μας ὁμιλεῖ περὶ τοῦ καλοῦ παραδείγματος. Τὸ ἰδανικώτερον καλὸν παράδειγμα γιὰ νὰ τὸ μιμηθοῦμε μᾶς προβάλλει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ τὰ ἔργα των. Ἀποκαλεῖ τοὺς μαθητάς του «φῶς τοῦ κόσμου». Ὄχι δὲ μόνον τοὺς μαθητάς του ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ἀξίους του ὀπαδοὺς μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα τοὺς προσφωνεῖ. Ὅλους αὐτοὺς ποὺ ἐπίστευσαν καὶ διέδωσαν τὸ Εὐαγγέλιον τοὺς ὀνομάζει «τέκνα φωτός». Τοὺς δίδει δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα γιατὶ αὐτοὶ μὲ τὴν ζωήν τους καὶ τὰ ἔργα τους πιστεύοντες διέδωσαν τὴν θείαν του διδασκαλίαν. Αὐτὸ ἦταν τὸ πραγματικὸ φῶς ποὺ ἐφώτισε τὸν κόσμον. Ἑπομένως οἱ μαθηταὶ καὶ πιστοὶ ὀπαδοί του δικαίως καὶ ἐπαξίως ἀποκαλοῦνται τέκνα φωτός. Ὁ Θεάνθρωπος ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ὀπαδούς του μὲ τὰ ἔργα των νὰ λάμπουν μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους. Ζητεῖ ἀπ' αὐτοὺς παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ δίδουν τὸ καλὸν παράδειγμα.

Γι' αὐτὸ ἐπαξίως ἡ Ἐκκλησία μας ἐδιάλεξε τὴν ἀπέναντι περικοπὴ γιὰ νὰ τὴν ἀφιερώσῃ εἰς μνήμην τῶν Ἁγίων Πατέρων. Γιατὶ αὐτοί, μὲ τὸ παράδειγμά τους καὶ τὴν πίστιν τους ἔγιναν ἡ αἰτία νὰ ξαπλωθῇ τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ ἑπομένως νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ μόνη ἀληθινὴ θρησκεία, ἡ Χριστιανική.

Τὸ νὰ γίνῃ καλὸν παράδειγμα στοὺς συνανθρώπους του εἶναι καθῆκον καὶ ὑποχρέωσις κάθε ἀληθινοῦ Χριστιανοῦ. Διὰ τοῦτο καθένας ἀπὸ μας, καθένας ἀληθινὸς Χριστιανὸς ἂς φροντίζῃ νὰ γίνεται τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους. Ἂς παραδώσωμεν ὅλη μας τὴ θέλησι εἰς τὸ νὰ κάμωμεν τὰ παραγγέλματα τῆς θρησκείας μας. Ὅλος ὁ βίος μας ἂς λάμπῃ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους ὅπως ὁ ἥλιος. Ἂς μὴ λησμονοῦμε οὔτε γιὰ μία στιγμὴ τὰς ὑποχρεώσεις μας καὶ τὸ καθῆκον ποὺ ἔχομε ἀπέναντι τῶν πλησίον μας καὶ πρὸ πάντων ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. Ὁ βίος μας ἂς εἶναι πάντα βίος δικαίου.

✻ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΔΑΜΑΣΚΟΥ ✻

Στὴν Ἱερουσαλήμ, στὴν Ἀντιόχεια, στὴ Δαμασκὸ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ πλήθαιναν διαρκῶς, καὶ ὁ ἀρχιερέας ἔστελνε ἐπιτροπὲς νὰ ζητήσουν ἀπ' τὸν διοικητὴ τὴν καταδίωξι τῶν ἐξεθεμελιωτῶν τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας.

Ὁ πιὸ θερμὸς στὸ ἔργο αὐτὸ τῆς καταδιώξεως ἦταν ὁ Σαῦλος, ὁ νεαρὸς Φιλισταῖος ποὺ ἔνοιωθε τὸ αἷμα του νὰ κοχλάζῃ σὲ κάθε παράβασι τοῦ ἱεροῦ γράμματος καὶ ὁ ἴδιος ζήτησε ἀπ' τὸν Καϊάφα γράμματα συστατικὰ γιὰ νὰ πάῃ στὴ Δαμασκὸ ν' ἀρχίσῃ τὸ ἔργο τῆς καταδρομῆς.

Καβάλλα λοιπὸν σ' ἕνα ἄλογο ἀραβικὸ ἐκάλπαζε μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του πρὸς τὴν Δαμασκό, ὅπου οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ εἶχαν πληθύνει. Ἦταν μορφωμένος ὅσο λίγοι, μὲ κρίσι σταθερὴ καὶ γνώσεις πλούσιες καὶ ἐπειδὴ ἦταν Ρωμαῖος πολίτης εἶχε τὴν πεποίθησι πὼς ὁ ἔπαρχος δὲν θὰ τοῦ ἀρνιόταν τὴ χάρι ποὺ τοῦ ζητοῦσε ἐγγράφως ὁ ἀρχιερεὺς — νὰ καταδιώξῃ δηλαδὴ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ναζωραίου.

Γεμάτος ζῆλο ὁ Σαῦλος, προχωροῦσε στὸν ἔρημο δρόμο ἔξω ἀπ' τὴν πόλι, χαρούμενος γιατὶ ἤλπιζε [illegible] θὰ [illegible] κ' ἐκεῖνος στὴν κατάπνιξι τῆς ἐπικινδύνου αὐτῆς αἱρέσεως.

Ζέστη! Κολκαῖρι, καὶ ὁ δρόμος πρὸς τὴν Δαμασκὸ μέσ' στὸ μεσημεριάτικο λιοπύρι φαινόταν σὰν κορδέλλα μὲ πυρωμένο σίδηρο ποὺ σπίθιζε κάτω ἀπὸ τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου. Μέσ' στὸν ἀκίνητο αὐτὸν ἀέρα τὸν θολὸ ἀπὸ τὴ σκόνη, νόμιζες πὼς καὶ αὐτὸς ὁ χρόνος εἶχε πιὰ σταματήσει.

Ξαφνου μιὰ ἀστραπὴ ἔσκισε τὴ θολὴ σκονισμένη ἀτμόσφαιρα, μιὰ ἀστραπή, ποὺ ἐμπρός της φάνηκε σκοτεινὸς ὁ ἥλιος. Τὸ ἄλογο τοῦ Σαύλου τινάχτηκε πέρα τρομαγμένο καὶ τὸ θερμόαιμο ἀρχοντόπουλο σωριάσθηκε κατὰ γῆς. Θαμπωμένοι, περίτρομοι οἱ συνοδοί του, ἐπέζεψαν εὐθὺς καὶ ἔτρεξαν κοντά του.

— Ἀκούσατε; ρώτησε.

— Ἦταν βροντή!

— Ἤτανε σφύριγμα τοῦ ἀέρα.

Ὄχι δὲν ἤτανε οὔτε βροντή, οὔτε ἀνέμου φύσημα. Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ μάρτυρος τοῦ Γολγοθᾶ ποὔχε προβάλει στὰ μάτια τοῦ νεαροῦ Φαρισαίου.

— Σαῦλε, γιατὶ μὲ καταδιώκεις; Εἶναι κακὸ δικό σου ἂν κλωτσᾷς εἰς τὰ καρφιὰ ἐπάνω.

Ποιὸς ἦταν αὐτός, ὁ δυνατὸς [illegible] τὴν ὥρα ποὺ ἀγωνιζόταν γιὰ τὴν πίστι του;

— Εἶμαι ὁ Ἰησοῦς ποὺ ἐσὺ καταδιώκεις, τοὖπε καὶ πάλιν ἡ φωνή. Οἱ φίλοι μου στὴ Δαμασκὸ θὰ σὲ φωτίσουν!

Κι' ὁ Σαῦλος ἔμεινε σὰν κεραυνόπληκτος στὴ θέσι ἐκείνη [illegible] τοῦ ἥλιου νὰ χλωμαίνῃ μπρὸς στὴ λάμψι τοῦ Σταυρωμένου ὅπως χλωμαίνει κάθε τι διαβατικὸ μπροστὰ σὲ ὅ,τι εἶναι αἰώνιο καὶ ἀκατάλυτο.

Ἅπλωσε τρέμοντας τὰ χέρια γιὰ νὰ σηκωθῇ, μὰ ἡ δύναμίς του εἶχε παραλύσει μπροστὰ στὴν ξαφνικὴ αὐτὴ δύναμι ποὺ τ' ἀποκαλύφθηκε. Καὶ τὰ μάτια του ὀρθάνοιχτα, καθαρά, δὲν βλέπαν πιὰ καὶ δὲν ξεχώριζαν μπροστά του ὅπως δὲν βλέπομε ὅταν μετὰ τὸν ἥλιο μποῦμε σὲ ἀφώτιστο δωμάτιο.

Σηκώθηκε ψάχνοντας μὲ τὴ βοήθεια ξένων χεριῶν. Ἡ ξαφνικὴ ἀλήθεια ποὔχε ἀντικρύσει στῆς Δαμασκοῦ τὸν δρόμο τὸν ἐμπόδιζε πιὰ νὰ δῇ κάθε τι ἄλλο.

Τόσα χρόνια μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο στὰ βιβλία τοῦ Νόμου δὲν ἔβλεπε τίποτε [illegible] σμένος μέσ' στὴ στενὴ αὐτὴ ἀκτῖνα. Δὲν εἶχε φαντα[illegible] τοῦ Μωϋσέως γλῶσσα.

Καὶ τώρα αὐτός, ὁ σοφός, ὁ νομικός, ὁ γραμματ[illegible] τῆς ἀληθείας. Τὰ γράμματα καὶ ἡ μόρφωσίς του δὲν ἄξιζαν τίποτε ἀφοῦ τόσον καιρὸ τοῦ κρατοῦσαν κλει[illegible] πρέπει νὰ γίνῃ ὁ τελευταῖος [illegible] ὁποιος ζητᾶ [illegible] λωσι καὶ ἀγάπη.

Στὸν δρόμο τῆς Δαμασκοῦ κατέβηκε ὁ Θεὸς ν' ἀ[illegible]

Κι' ὁ Σ[illegible] νοὺς τῆς Δαμασκοῦ, δὲν [illegible] ἀπὸ τότε τὰ ταξίδια. Ἀφοῦ ξαναῦρε τὸ φῶς του καὶ ὠνομάσθηκε [illegible] ἄλλο, ἀπόστολο.

Κ. Ἀθανασ.

Ένα Νεοελληνικό Διήγημα

Ο ΞΑΝΙΣΜΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἶναι φανερὸ πὼς κάποιο λάθος ἔχει γίνει. Τὰ δέματα θἄχουν μείνει στὴν Κεντρικὴ κι' ἐμεῖς νομίσαμε πως ἦρθαν ἐδῶ. Ἔτσι εἶναι. Δὲν πρέπει λοιπόν, γιὰ ἕνα λάθος ποὺ θὰ διορθωθῇ, νὰ μοῦ γυρίσῃς τὸ κλειδί. Σοῦ ἔχω ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη. Κράτησέ το.

Ὅλοι ἔμειναν σιωπηλοί. Κι' ὁ Παυλῆς, μὲ τὸ κλειδὶ στὸ χέρι, στάθηκε λίγες στιγμὲς ἀναποφάσιστος, στρέφοντας ἀργὰ τὸ κεφάλι δεξιὰ κι' ἀριστερὰ καὶ κοιτάζοντας τ' ἄλλα παιδιὰ μὲ βλέμμα θολὸ καὶ ταραγμένο. Καὶ ξαφνικὰ ξέσπασε σὲ μιὰ περίεργη κραυγή, ἄγρια καὶ σπαραχτικὴ μαζί, ποὺ δὲ μποροῦσες νὰ ξεχωρίσῃς ἂν ἦταν φοβέρα ἢ κλάμα, ἀπειλὴ ἢ πα[illegible].

— Θὰ σᾶς δείξω ἐγώ! Δὲ θὰ μοῦ τὸ πάρετε ἐμένα τὸ κλειδί! Ζηλιάρηδες! Θὰ σᾶς δείξω!

Τὰ παιδιὰ τὸν ἔβλεπαν σαστισμένα. Δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ πιστέψουν. Νὰ κλαίῃ αὐτός! ὁ Μάγκας! Καὶ κοιτάζονταν μεταξύ τους μὲ κατάπληξι.

Ὁ ὑποτομεάρχης τοῦ ἔσφιξε φιλικὰ τὸ μπράτσο, τοῦ εἶπε μερικὰ καθησυχαστικὰ λόγια καὶ διέλυσε τὴ συγκέντρωσι. Ὅταν ἔμεινε μόνος, κάθησε στὸ γραφεῖο κι' ἔμεινε ἀρκετὴ ὥρα, ταχτοποιῶντας διάφορα ἔγγραφα, διαβάζοντας ἢ γράφοντας. Ξαφνικὰ ἕνας ὑπόκωφος θόρυβος ἀκούστηκε κοντὰ στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, σὰν κάτι βαρὺ καὶ μαλακὸ νἄπεσε μέσα. Ὁ ὑποτομεάρχης σηκώθηκε κι' εἶδε ἕνα χοντρὸ δέμα, τυλιγμένο μέσα σ' ἐφημερίδες καὶ δεμένο μὲ χοντρὸ σπάγγο. Χαμογέλασε, σὰν νὰ εἶχε καταλάβει τί εἶχε μέσα, σὰν νὰ τὸ περίμενε μὲ πεποίθησι καὶ λαχτάρα. Δὲν τὸ ἄνοιξε· ἔσχισε μονάχα στὴν ἄκρη τὴν ἐφημερίδα κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὶς στολὲς καὶ στὶς ἐξαρτύσεις, ποὺ φάνηκαν. Τὸ πρόσωπό του ἦταν φωτισμένο καὶ γελαστό...

* * *

Ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ ἀρκετὲς μέρες, τὰ παιδιὰ εἶχαν συγκεντρωθῆ καὶ πάλι, μιὰ Τετάρτη, στὸν ὑποτομέα, ἦταν ὅλα μὲ τὴ στολή τους. Καθαρά, συγυρισμένα, περιποιημένα. Ὁ ὑποτομεάρχης τοὺς ἔρριχνε κρυφὲς ματιὲς καὶ χαμογελοῦσε. Δυσκολευόταν νὰ τ' ἀναγνωρίσῃ! Ἦταν τόσο ἀλλοιώτικα! Τὸ ἕνα κοίταζε τὴ στολὴ τοῦ ἄλλου, ἔσιαχνε τὸ σκοῦφο του, διώρθωνε τὴ γραβάτα του, βοηθοῦσε νὰ στέκῃ καλὰ ἡ ζώνη ἢ νὰ εἶναι καλὰ βαλμένες καὶ κουμπωμένες οἱ γκέτες. Οὔτε φωνές, οὔτε πειράγματα. Ἔβλεπε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μὲ κάποιαν ἐκτίμησι, μὲ κάποιο σεβασμό, σὰ νἄνοιωθε πὼς ἡ στολὴ ἐκείνη τοὺς ἔκανε ἀνώτερους, καλύτερους, πὼς τοὺς ἔδινε ὑποχρεώσεις κι' εὐθῦνες. Κι' ὁ ὑποτομεάρχης τοὺς παρακολουθοῦσε ὁλοένα μὲ χαρούμενες ματιές.

Τοὺς μίλησε γιὰ τὸ χαραχτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ τὰ καθήκοντά του στὸν ἑαυτό του, στὴν οἰκογένειά του, στὴν κοινωνία. Τοὺς εἶπε γιὰ τὶς ἀρετές, ποὺ μπορεῖ καὶ πρέπει κάθε Φαλαγγίτης νὰ καλλιεργήσῃ μέσα του, γιὰ τὸ σεβασμὸ καὶ τὶς ὑποχρεώσεις του στοὺς γονιούς του καὶ στὸ σπίτι του, γιὰ τὴν ἀλληλεγγύη, ποὺ πρέπει νἄχῃ πάντα στοὺς συναγωνιστές του καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Τὰ παιδιὰ γιὰ πρώτη φορὰ ἄκουαν καὶ παρακολουθοῦσαν μὲ τόση προσοχή. Ὕστερα ἔβαλαν τὸ ραδιόφωνο, τραγούδησαν, βγῆκαν ἔξω κι' ἔκαναν ἀσκήσεις καὶ παιγνίδια. Μέσα στὴ φασαρία ὁ Παυλῆς φώναξε τὸ Νῖκο καὶ τὸν Παναγῆ, ἀποτραβήχτηκαν σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ μίλησαν ἀρκετὴ ὥρα. Στὸ τέλος ὁ Παναγῆς, χτυπῶντας τὸν [illegible]

— Σύμφωνοι! Καλὰ μᾶς τάπες, μωρὲ Μάγκα!

Μὰ ξαφνικά, σὰ νὰ συναισθάνθηκε πὼς κάτι ἄπρεπο τοῦ εἶχε ξεφύγει, εἶπε σοβαρά:

— Ξέρεις, Παυλῆ; Περασμένα ξεχασμένα! Μονοιασμένοι πιὰ ἔ; Φίλοι!

Κι' ὁ Παυλῆς τοῦ χτύπησε κι' αὐτὸς τὴν πλάτη γελῶντας...

Τὸ δειλινὸ τῆς ἄλλης μέρας ὁ ὑποτομεάρχης, μπαίνοντας στὸ συνοικισμό, εἶδε τὸν Παναγῆ καὶ τὸ Νῖκο, μαζὶ καὶ μ' ἄλλα παιδιὰ τῆς Ὀργα[illegible]

[illegible]

νὰ φεύγουν τὰ νερά.

— Ἄ, μπράβο! Πολὺ καλὰ κάνετε! Μπράβο, παιδιά!

— Καὶ ξέρετε, κύριε; Εἶπε ὁ Νῖκος· λέμε νὰ σιάξουμε σιγὰ-σιγὰ καὶ τοὺς ἄλλους δρόμους, νὰ μὴ μένουν τὰ νερὰ καὶ νὰ βρωμίζουν.

[illegible]

— Καὶ θὰ φυτέψουμε καὶ δέντρα! Εἶπε φωναχτὰ κάποιο ἄλλο παιδί.

— Καὶ θὰ ἰσιώσουμε καὶ τὴν αὐλὴ τοῦ ὑποτομέα!

— Καὶ θὰ κάμουμε καὶ γυμναστήριο!

— Καὶ θὰ πάρουμε γραμμὴ ὅλα τὰ σπίτια, νὰ τοὺς ποῦμε νὰ μὴν πετοῦν στοὺς δρόμους τὰ σκουπίδια!

Ὁ ὑποτομεάρχης τοὺς ἄκουε καὶ τοὺς κοίταζε σιωπηλὸς καὶ συγκινημένος.

— Κι' ὁ Παυλῆς; τοὺς ρώτησε. Δὲν τὸν βλέπω.

— Θἄρθῃ πιὸ ἀργά, εἶπε ὁ Νῖκος. Ἔχει πιάσει δουλειὰ στὸ ραφτάδικο τοῦ μαστρο-Γιώργη.

— Μπᾶ; Καὶ τὸ σχολεῖο;

— Δὲν ἔχει τὸ ἀπόγευμα σχολεῖο. Πηγαίνει τὸ πρωί.

— Καὶ τώρα πηγαίνει τακτικά, κύριε.

— Καὶ μελετᾶ! Ἔγινε καλὸς μαθη[illegible].

Κι' ὁ Παναγῆς, δείχνοντας τὸ σκαμμένο αὐλάκι:

— Κι' αὐτὰ ὁ Παυλῆς μᾶς ἔβαλε νὰ τὰ κάμουμε.

Ὁ ὑποτομεάρχης ἔρριξε σ' ὅλα τὰ παιδιὰ ἕνα τρυφερὸ στοργικὸ βλέμμα, χάϊδεψε νευρικὰ τὸ κεφάλι ἑνὸς μικροῦ, ποὺ στεκόταν δίπλα του, κι' ἔφυγε βιαστικός, γιὰ νὰ μὴν προλάβουν τὰ παιδιὰ νὰ δοῦν τὰ μάτια του.

* * *

Εἶχαν περάσει μερικοὶ μῆνες. Ὁ ὑποτομέας εἶχε μεγαλώσει, εἶχε ἁπλωθῆ. Νοίκιασαν καὶ τὸ διπλανὸ δωμάτιο. Ἔφεραν κι' ἄλλα ἔπιπλα, εἰκόνες, καρέκλες. Ἔκαμαν ἕναν ὡραῖο κῆπο κι' ἕνα μικρὸ γυμναστή[illegible] παιδιὰ τοῦ συνοικισμοῦ εἶχαν πιὰ ἐγ[illegible]

[illegible]

ΠΑΙΔΙΚΗ ΤΕΧΝΗ: ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

Τὸ παιδὶ σχεδιάζει. Ὅταν τὸ παιδὶ σχεδιάζη δημιουργεῖ. Ἀνεπηρέαστο, χωρὶς καμμιά κατάρτισι, χωρὶς τὰ στοιχεῖα τῶν μεγάλων καὶ καταρτισμένων: τὴ προοπτική, τὶς ἀναλογίες, τὴ λογική, τὴν ἁρμονία τῶν γραμμῶν καὶ τῶν σχημάτων, τὴ διαβάθμισι τῶν τόνων, τὴν ὁμοιογένεια κλπ., μὲ μόνα ἐφόδια τὸ ἔνστικτο, τὴν παρατηρητικότητα καὶ τὴ φαντασία ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχῃ, ζωντανεύει στὸ χαρτὶ τὶς σκέψεις του. Ἐκφράζει σ' αὐτὸ ὅλη τὴν ψυχική του ἁγνότητα, παρέχει σ' [illegible] μας τὴν εὐχαρίστησι τῆς χάριτος, τῆς δροσιᾶς καὶ τοῦ χιοῦμορ ποὺ διακρίνουμε μὲ τὴν πρώτη ματιά. Ὁ μεγάλος ποὺ βλέπει ἕνα σχέδιο παιδιοῦ ἐκδηλώνει ἀμέσως μ' ἕνα χαμόγελο τὴν εὐχαρίστησί του καὶ ἐξετάζοντάς το πιὸ πολὺ μένει ἔκπληκτος, πολλὲς φορές, ἀπὸ τὶς ἀρετές του.

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐρ[illegible] παιδὶ καὶ οἱ λύσεις ποὺ δίνει γιὰ [illegible] ση τόνα ἢ τάλλο πρᾶγμα ἢ φαινόμενο, [illegible] μηρὴ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ σύνθεσι γεν[illegible] ἐκπλήσσει μόνο ἀλλὰ καὶ παραδειγματίζει τοὺς μεγάλους ἂν αὐτοὶ τύχη νὰ εἶναι καὶ λίγο, ἂν ὄχι ὅλως διόλου, εἰδικοί.

Ἡ λογικὴ ἐκμηδενίζεται ἀπὸ τὸ παιδὶ ἀ[illegible]ναίσθητα.

Τὸ κέντρο τῆς προσπαθείας του εἶναι νὰ [illegible] καθαρὰ αὐτὸ ποὺ θέλει. Π. χ. κάνει ὄρθιο [illegible] αστή, γιὰ νὰ δείξη ὅτι εἶναι [illegible]γάλος, καὶ γύρω-γύρω τὰ παιδιὰ μι[illegible] ἔτσι [illegible] σὲ κύκλο.

Τὸ ἴδιο κάνει καὶ μὲ τὸ κιγκλιδόφραγμα [illegible]

[illegible] ποδοσφαιριστὰς τῆς μιᾶς ὁμάδος μὲ τὰ κεφάλια πρὸς τὸ τέρμα τους καὶ ἀντιθέτως τοὺς ποδοσφαιριστὰς τῆς ἀντιπάλου ὁμάδος. Πιὸ ἐκφραστικώτερα δὲ θὰ μποροῦ[illegible] παράταξι τῶν παικτῶν.

Ἱκανοποιεῖ τὸ παιδὶ τὴν πρωταρχική του ἀντίληψι νὰ περικλείη στὸ σχέδιό του ὅλη τὴν ἔννοια τοῦ θέματός του.

Ὁ χυμὸς τῆς τέχνης καὶ ἡ φρεσκάδα εἶναι φανερὰ στὰ παιδικὰ αὐτὰ σχέδια.

Τότε τὸ παιδὶ ἔχει αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, ὅταν, ὅπως ἀνέφερα, ἐργάζεται ἀνεπηρέαστο. Εἶναι πιότερο δημιουργικὴ ἡ ἀπόδοσίς του, πιότερο φανερὲς οἱ παραπάνω ἀρετὲς ὅσο πιότερο ἐλεύθερο ἀφεθῆ νὰ ἐργασθῆ.

Ἐμεῖς οἱ μεγάλοι, ποὺ ἔργο μας εἶναι νὰ ἐνισχύσωμε τὸ παιδί, θὰ δημιουργήσουμε ἀτμόσφαιρα γελαστὴ καὶ χαρούμενη σ' αὐτὸ καθὲ ἄλλο παρὰ αὐστη[illegible] πολλὲς φορὲς θὰ προσπα[illegible] ἕνα μὲ τὴν παιδικὴ [illegible] τὸ καθοδηγήσουμε, [illegible] θὰ τοῦ κινήσουμε τὴ [illegible]ρητικότητά του καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ [illegible]ιλικὸ περιβάλλον θὰ μας [illegible] ομο του μὲ χαρακτῆρα τὴ χαρὰ [illegible] καὶ τὴν ἐξυπνάδα.

Γ. ΜΟΣΧΟΣ, ζωγράφος
Καθηγητὴς τῆς Παπαστρατείου Δημ. Σχολῆς

«Τὸ γειτονικὸ σχολεῖο». (Σχεδίασμα τῆς Φαλαγγιτίσσης Μαργαρίτας Κοτροκόη, μαθητρίας δημοσίας ἐπαγγελματικῆς σχολῆς, ἐτῶν [illegible]

πνοῦσε. Κι' ὅταν, μιὰ μέρα, εἶδαν τὰ παιδιά τους νἄρχωνται ἔξω, ἔνοιωσαν κάτι νὰ σπάζη μέσα τους, κάτι νὰ λυώνη καὶ νὰ γεμίζη τὴν ψυχή τους μ' ἐξαγνιστικὴ διάθεσι, μὲ πόθο ἀνατάσεως καὶ λυτρωμοῦ...

Τὸ ἴδιο βράδυ στὴ συγκέντρωσι, ὁ ὑποτομεάρχης βλέποντας τὰ παιδιὰ νὰ γεμίζουν τὸ μεγάλο δωμάτιο μὲ τὴ ζωντανή, γερὴ καὶ ρωμαλέα παρουσία τους, μὲ τὰ φωτεινά, καθαρὰ καὶ θεληματικὰ μάτια τους, μὲ τὴν εὐγενικὴ καὶ πειθαρχημένη συμπεριφορά τους, ἀκούραστα, ὅπως πάντα, πρόθυμα κι' ἀποφασιστικὰ γιὰ κάθε ἐργασία καὶ κάθε προσπάθεια, ἔφερε γιὰ μιὰ στιγμὴ στὸ νοῦ του τὴν παλιὰ θλι[illegible] πλαϊνὸ δωμάτιο [illegible]

—Ἄκουσε, Παυλῆ. Ὁ [illegible] μας ἔχει πιὰ ὀργανωθῆ κ[illegible] μπῆ σὲ καλὸ δρόμο. Ἡ παρουσία μου τώρα δὲν εἶναι ἀναγκαία κάθε μέρα. Θἄρχωμαι βέβαια συχνὰ νὰ σᾶς παρακολουθῶ καὶ νὰ σᾶς βοηθῶ, ἀλλὰ χρειάζεται κάποιος ἄλλος, ποὺ νὰ μέ[illegible] Αὐτὸς θὰ εἶσαι ἐσύ, Παυλῆ!

[illegible] χε δεχτῆ κάποιο κτύπημα.

— Ἐγώ; Νὰ στέκωμαι ἐγὼ στὴ θέσι σας; Ἀδύνατο!

Ὁ ὑποτομεάρχης προσπαθοῦσε νὰ [illegible] σέση μιὰ χαρά, εἶχε γίνει πιὰ τόσο ἀγαπητὸς κι' εἶχε τόσο ἐπιβλητή! Μὰ ὁ Παυλῆς, ἀνένδοτος, ἔλεγε ὁλοένα: «Δὲ γίνεται! Δὲ γίνεται! Βάλτε τὸν Νίκο, ποὺ εἶναι: καλὸ κι' ἄξιο παιδί!».

— Ναί, τὸ ξέρω, μὰ ἐσὺ εἶσαι πιὸ κατάλληλος, Παυλῆ! Θὰ σὲ κάμω λογίτη καὶ πρῶτο ἐπιτελῆ, γιὰ νὰ μπορῆς νὰ μὲ ἀντικαθιστᾶς.

—Ὄχι! Ὄχι! Δὲ μπορεῖ νὰ γίνη αὐτό! Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνη!

— Δὲν ἐπιτρέπεται; Πῶς δὲν ἐπιτρέπεται; Ἀφοῦ ἔχω συνεννοηθῆ μὲ τὴν Κεντρική;

—Ὄχι γι' αὐτό. Εἶναι καὶ κάτι ἄλλο... κάτι ἄλλο ποὺ δὲν τὸ ξέρετε.

Κι' ἡ φωνή του χαμήλωσε τρεμουλι[illegible]

— Κάτι ἄλλο; [illegible]

[illegible] αὐλῆς [illegible] τάστηκες πὼς ἐσένα δὲ θὰ σὲ [illegible]

Μιχ. Νικολαΐδης

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

17. (Συνέχεια)

Ἡ θρησκεία τῆς ἀγάπης ὅμως δὲν τοὺς ἄλλαζε καθόλου βάρβαρα φυσικὰ ποὺ τὴν ὥρα τῆς μάχης φανέρωναν σ' ὅλη τὴν ἀγριότητα.

Ὁ Βλαδίμηρος εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὴ μακρινή του πατρίδα γιὰ μισθοφόρος, ρογιαστὸς ὅπως τοὺς ἔλεγαν, μὰ στὸ δρόμο τὸν βρῆκε κάποιο ἀτύχημα, κουτσάθηκε ἀπὸ τὸ ἕνα πόδι κι' ἔτσι κρίθηκε ἀνίκανος γιὰ τούτη τὴ δουλειά. Μὴ ἔχοντας τί νὰ κάμη, πῆγε στὰ λιμανάκια τοῦ Βοσπόρου καὶ τῆς Προποντίδος κι' ἔδινε χέρι σὲ κείνους ποὺ φόρτωναν καὶ ξεφόρτωναν πραμάτειες κι' ἔκανε μαζὶ κι' ἐπίδειξη τῆς δύναμής του σηκώνοντας φορτία ποὺ χρειάζονταν δυὸ καὶ τρεῖς ἄντρες. Ἀπὸ κεῖ τὸν σύστησαν στὴ Χρυσοβέργαινα.

Ὁ Βλαδίμηρος τόσο ἀφωσιώθηκε στ' ἀφεντικά του ποὺ καθὼς ἔλεγαν οἱ κακὲς γλῶσσες θὰ ἦταν πρόθυμος, ἂν λόγου χάρη ἡ περίσταση τὸ καλοῦσε, νὰ θυσιάση γι' αὐτὰ ἀκόμα καὶ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς του.

Οἱ γνωστοὶ τοῦ σπιτιοῦ ἔλεγαν στὴ Χρυσοβέργαινα γελῶντας νὰ βάλη μιὰ ἐπιγραφὴ στὴν ἐξώπορτα: «Φυλαχτῆτε ἀπὸ τὸ Βλαδίμηρο», γιὰ νὰ μὴ βρίσκωνται ξαφνικὰ μπροστά του οἱ ξένοι καὶ κόβει τὸ αἷμά τους... Ἀπάνω κάτω δηλαδὴ ὅπως ἔκαναν οἱ παλαιοὶ Ρωμαῖοι στὰ ἐξοχικά τους σπίτια ἅμα εἴχανε κανένα ἀγριόσκυλο ποὺ ἦταν φόβος νὰ ξεσκίση τοὺς ἀνήξερους ἐπισκέπτες.

Ὡς τόσο εἶχε καὶ τὶς ἀδυναμίες του ὁ Βλαδίμηρος, καὶ ἡ μεγαλύτερη ἦταν ποὺ ἀγαποῦσε μὲ πάθος τὸ κρασί. Δίχως ἄλλο στὴν ἁπλοϊκή του φαντασία ὁ παράδεισος θάμοιαζε μὲ κάτι ὑπόγειες ταβέρνες ποὺ βρίσκονταν στοὺς κεντρικοὺς δρόμους τῶν ἐμβόλων. Ἐκεῖ μέσα στὸ δροσερὸν ἤσκιο καὶ τὴ μυρουδιὰ τοῦ μούστου ἄνοιγε ἡ καρδιά του, θαρρεῖς, καὶ γινόταν καλόβολος σὰ μικρὸ παιδάκι... Ἔλεγε ἱστορίες τῆς πατρίδας του, τσάτρα πάτρα, μισὰ Ἑλληνικὰ μισὰ στὴ γλῶσσα του, ποὺ ἔκανε τοὺς μπεκρῆδες νὰ ξεκαρδίζουνται στὰ γέλια. Πρόσεχαν ὅμως μὲ κάθε τρόπο νὰ μὴ τὸν θυμώσουν, γιατὶ τότε ἀπὸ παιδὶ γινόταν πάλι ἄγριο ἀρκούδι, ἔσπαζε ὅ,τι εὕρισκε μπροστά του — γῆς Μαδιάμ — κι' ἀλλοίμονο σὲ κεῖνον ποὺ ἔπεφτε στὶς χεροῦκλες του. Μιὰ ὁλόκληρη περίπολος δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κάμη καλά. Σὲ τέτοια περίσταση πήγαιναν καὶ φώναζαν ἐπειγόντως τὸ Μιχαήλ. Μονάχα ἡ παρουσία αὐτουνοῦ μποροῦσε νὰ τὸν ξαναφέρη στὰ λογικά του.

Γιὰ τὸ Μιχαὴλ εἶχε λατρεία. Γιατί; Ἀφορμὴ δίχως ἄλλο στάθηκε στὴν ἀρχὴ τὸ ὅτι ὁ γυιὸς τῆς Χρυσοβέργαινας τὸν φιλοδωροῦσε μὲ τόση ἁπλοχεριὰ καὶ καλωσύνη ποὺ δὲν εἶχε ταῖρι της. Ἀφωσιώθηκε ἀπὸ συμφέρο. Ὕστερα ἡ ἀφοσίωση τούτη τοῦ ἔγινε συνήθεια καὶ στὸ τέλος, ὅπως συμβαίνει πάντα, κατάντησε μιὰ ἀνάγκη τῆς καρδιᾶς του, νὰ ποῦμε, ποὺ δὲν εἶχε τίποτα τὸ ὑλικό. Γιατὶ ὁ Βλαδίμηρος καὶ στὴ φωτιὰ ἀκόμα ἂν τοῦ ἔλεγες νὰ πέση γιὰ τὸ γενναῖο ἀρχοντόπουλο θὰ τὄκανε χωρὶς νὰ λογαριάση τίποτα.

Τοῦτον λοιπὸν πῆγε ζητῶντας ὁ Μιχαήλ.

— Βλαδίμηρε, τοῦ εἶπε, ἑτοιμάσου... Θὰ βγοῦμε μαζί.

Ὁ Βαράγγος χωρὶς νὰ ζητήση καμμιὰ ἐξήγηση πῆρε ἕνα φανάρι καὶ μιὰ χοντρὴ βέργα καὶ τὸν ἀκολούθησε.

Ὁ δρόμος ἦταν σκοτεινὸς κι' ἔρημος. Στὶς κεντρικὲς πλατεῖες καὶ τοὺς ἐμβόλους ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ περνοῦσε καμμιὰ συνοδεία ἀρχοντική. Μαγκλαβῖτες μπροστὰ μὲ δαδιά, πίσω οἱ ἄρχοντες καβάλλα ἢ σὲ λεκτίκια κι' ὕστερα πάλι σιωπή, σκοτάδι κι' ἐρημιά. Κάπου - κάπου ἀκούονταν φωνὲς καὶ τραγούδια ἀπὸ κάτι ὑπόγειες ταβέρνες ποὺ ἔμεναν ἀνοιχτὲς καὶ πέρα ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα. Ξένοι ναῦτες περαστικοὶ ἀπὸ τὴ Βασιλεύουσα καὶ στρατιῶτες ἀδειοῦχοι καὶ ἀλῆτες λογῆς λογῆς, ὕποπτα στοιχεῖα τῶν μεγάλων κέντρων σπαταλοῦσαν ἐκεῖ τὶς οἰκονομίες τους ἢ τ' ἄνομα κέρδη τους. Ἀπὸ τὶς ταβέρνες τοῦτες μποροῦσε νὰ στρατολογήση κανεὶς ἀνθρώπους πρόθυμους ν' ἀναλάβουν τὸ κάθε τι. Πολλὲς πολιτικὲς ταραχὲς ποὺ εἶχαν ἀφορμὴ προσωπικὰ συμφέροντα ὠργανώθηκαν σὲ τέτοια κέντρα καὶ κακουργήματα ἀκόμα καὶ συμφωνίες παράνομες· γι' αὐτὸ κι' ἀνάμεσα στοὺς πελάτες ποὺ ἔσκυβαν μπροστὰ στὰ γεμᾶτα ποτήρια, δίχως ἄλλο βρίσκουνταν καὶ μεταμορφωμένα ὄργανα τοῦ Ἐπάρχου ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ ψαρέψουν πληροφορίες ἐνδιαφέρουσες γιὰ τὴν ἐξουσία. Τὸ κρασί, βλέπεις, λύνει τὶς γλῶσσες καὶ ρίχνει πέρα τὴ μάσκα.

Βοηθοῦσε στὰ λιμάνια τὶς μεταφορές

Ὕστερα οἱ ταβέρνες τοῦτες ἦσαν ἕνα εἶδος πρακτορεῖα καὶ μάλιστα διεθνῆ πρακτορεῖα. Οἱ Βενετοὶ καὶ οἱ Γενουᾶτες ναῦτες μποροῦσαν νὰ σὲ πληροφορήσουν τί ἐμπόρευμα ζητιέται σὲ κάθε λιμάνι καὶ τί τιμὴ βρίσκει, ποιὸ πέρασμα θαλασσινὸ εἶναι ἐπικίνδυνο, ἂν οἱ δρόμοι τῆς Ἀνατολῆς εἶναι ἀνοιχτοί, ποῦ ἔγιναν καὶ πότε ἐπιδρομὲς καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμα πολιτικὰ νέα ποὺ ἔφταναν μὲ δυὸ λέξεις, χοντροκομμένα, σὰν ἐπίσημα ἀνακοινωθέντα νὰ ποῦμε· ὅλα τοῦτα ἐδῶ τὰ μάθαινες μὲ λεπτομέρειες καὶ γαρνιτοῦρες πολλὲς φορὲς ὁλότελα παραμυθένιες μὰ ὡς τόσο πολὺ χαρακτηριστικές.

Σ' ἕνα τέτοιο κέντρο ἀπ' ἔξω σταμάτησε ὁ Μιχαήλ.

Μπροστὰ στὴν πόρτα ἔπεφτε ἕνα βαρὺ σκέπασμα ἀπὸ καραβόπανο χρωματιστό. Τὸ παραμέρισε καὶ βρέθηκε στὴν κορφὴ μιᾶς πέτρινης σκάλας μὲ ὀκτὼ - δέκα σκαλοπάτια. Ἐκεῖ κάτω μέσα σὲ θαμπὸ φῶς ξεχώρισε πολλοὺς ἀνθρώπους καθισμένους γύρω ἀπὸ κάτι μακρυὰ χοντροκομμένα τραπέζια. Τραγουδοῦσαν, φώναζαν, χειρονομοῦσαν. Βαρειὰ μυρουδιὰ ἀπὸ φαγητά, κρασὶ καὶ χνῶτα ἀνθρώπινα σὲ χτυποῦσε εὐθὺς κατάστηθα κι' ἔπρεπε νὰ σταθῆς λίγο ὡς που νὰ συνηθίσης. Στὸ βάθος ἕνα μακρὺ τζάκι ὅπου ἔβραζαν χύτρες λογῆς - λογῆς... Ἄσπροι ἀχνοὶ ἀνέβαιναν ἐκεῖθε... Κάτι πηχτὸ καὶ ὑγρό, θαρρεῖς, σέρνονταν παντοῦ.

Καθὼς μεμιᾶς βρέθηκε ἐκεῖ ὁ Μιχαὴλ ἀπὸ τὸν ἀνοιχτὸ μυρωμένο ἀέρα τῆς ἄνοιξης καὶ τὴν ἀστροφώτιστη νύχτα, εἶχε τὴν ἐντύπωση πὼς μπῆκε σ' ἕναν ἄλλο κόσμο ὁλότελα διαφορετικό. Τοῦτοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ σκύβουν σὰν ἀποβλακωμένοι ἀπὸ τὴ ζάλη τοῦ κρασιοῦ κι' ἀφήνουν ἄναρθρες κραυγὲς χωρὶς λόγο, δουλεύουν σ' ἕνα δαίμονα, θαρρεῖς, σκληρὸ ποὺ δὲν κρατᾶ μονάχα τὸ κορμί τους μὰ καὶ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τους στὴν πιὸ ντροπερὴ σκλαβιά.

— Βλαδίμηρε, εἶπε σιγὰ ὁ Μιχαήλ, ἐσὺ ποὺ ξέρεις καλὰ τὰ κατατόπια βρὲς κάποιο μέρος νὰ καθίσουμε· μὰ νάμαστε μόνοι.

Ὁ Βαράγγος δὲν περίμενε καὶ τίποτα ἄλλο. Κατέβηκε μὲ μεγάλα βήματα σταθερά, ἔσπρωξε ἀπὸ δῶ, παραμέρισε ἀπὸ κεῖ καὶ τράβηξε ἴσια σὲ μιὰ γωνιὰ παράμερη καὶ ἄδεια.

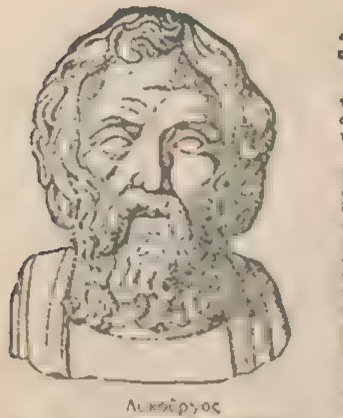
Μερικοὶ ἔκαμαν νὰ μουρμουρίσουν κάτι, μὰ ἅμα εἶδαν μὲ ποιὸν ἔχουν νὰ κάμουν ξαναγύρισαν στὸ κρασὶ καὶ στὴν κουβέντα τους.

Ἕνας ἄνθρωπος ζωσμένος μὲ πέτσινη μπροστέλλα πλησίασε:

— Τί ὁρίζουν οἱ ἀρχόντοι; ρώτησε.

— Κρασί, ἀπάντησε ὁ Μιχαὴλ κι' ἔρ-

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ — Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ

Λυκοῦργος
[illegible]

Βρισκόμαστε στὸν 9ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ. Ὁ λαὸς τῆς Σπάρτης φθείρεται καὶ ἐξαντλεῖται ἀπὸ τὶς ἔριδές του. Φανερὸ πὼς κάτω ἀπὸ τὶς συνθῆκες αὐτὲς ὁ λαὸς τῆς πόλεως αὐτῆς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μεγαλουργήση. Χρειάζεται ἕνα χέρι σιδερένιο, μιὰ διάνοια μεγάλη, γιὰ νὰ ἐπιβάλη τὴν τάξι καὶ τὴν ὁμόνοια, ἔτσι ποὺ νὰ μπορέση ὁ λαὸς νὰ προχωρήση στὰ μεγάλα του πεπρωμένα.

Τότε παρουσιάστηκε ὁ Λυκοῦργος. Ἦταν ἡ ὥρα του. Τὸ φαινόμενο αὐτό, τὸ φαινόμενο δηλαδὴ νὰ παρουσιάζεται ὁ ἐνδεδειγμένος ἄνθρωπος στὴν κατάλληλη στιγμή, δὲν εἶναι φαινόμενο σπάνιο στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος. Πολλὰ εἶναι τὰ παραδείγματα στὴν ἱστορία καὶ ἰδιαίτερα στὴν ἱστορία τὴν δική μας καὶ σὲ περίοδο ὑψίστης καταπτώσεως του λαοῦ, βρέθηκε κάποιος δυνατὸς καὶ μεγάλος ποὺ παίρνοντας στὰ χέρια του τὴν ἐξουσία ἀνύψωσε ἕνα λαὸ ἀπὸ τὸ βάραθρο τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς καταπτώσεως.

Ἕνας τέτοιος ἦταν κι' ὁ Λυκοῦργος γιὰ τὴν Σπάρτη καὶ σὲ μιὰ τέτοια στιγμὴ ἐμφανίστηκε. Γιὰ τὸν Λυκοῦργο, τὸν σπουδαῖο αὐτὸ Νομοθέτη, στὸν ὁποῖο ἡ Σπάρτη ὀφείλει τὸ μεγαλεῖο της, δὲν ξέρουμε καὶ πολλὰ πράγματα. Ἡ φυσιογνωμία του εἶναι τυλιγμένη μέσα στὸ μῦθο καὶ στὴν παράδοσι, ὅπως συμβαίνει πολὺ συχνὰ γιὰ ὅλες τὶς μεγάλες φυσιογνωμίες. Οἱ ἴδιοι οἱ Σπαρτιᾶται φαίνεται ὅτι δὲν ἤξεραν πολλὰ πράγματα γιὰ τὴν καταγωγὴ του Λυκούργου καὶ [illegible], ὅπως λέγει ὁ Ἡρόδοτος, νὰ τὸν λατρεύουν σὰν θεόν. Ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Παυσανίας [illegible] πληροφορίες μᾶς δίνουν γιὰ τὴν καταγωγὴ του. Ὁ Ἡρόδοτος μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἀνῆκε στὴν βασιλικὴ οἰκογένεια τῶν Αἰγιδῶν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ἀνῆκε στὸ γένος τῶν Εὐρυποντιδῶν. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἦταν ἐπίτροπος τοῦ Λεωβώτου, κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοτέλη τοῦ ἀνεψιοῦ του Χαρίλαου. Ἀπὸ τὶς ἀλληλοσυγκρουόμενες αὐτὲς πληροφορίες βγαίνει τὸ [illegible] συμπέρασμα ὅτι κατὰ τὴν [illegible] ποὺ ὁ Λυκοῦργος νομοθέτησε εἶχε ἐπιτύχει ν' ἀποσπάση [illegible] τῶν δύο βασιλικῶν οἴκων ποὺ κυβερνοῦσαν τὴ Σπάρτη, καὶ ὅτι ἡ κυβερνητικὴ ἐξουσία εἶχε συγκεντρωθῆ στὰ χέρια του.

Παράλληλα μὲ τὶς ἀλληλοσυγκρουόμενες πληροφορίες γιὰ τὴν καταγωγή του εἶναι ἀλληλοσυγκρουόμενες καὶ οἱ πληροφορίες γιὰ τὴν καταγωγὴ τῆς νομοθεσίας του. Ὅλες οἱ σχετικὲς παραδόσεις εἶναι ἀόριστες καὶ συγκεχυμένες. Κατ' ἄλλους, ἡ νομοθεσία του δὲν ἦταν παρὰ χρησμοὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, τοὺς ὁποίους ἔδωσε εἰς τὸν Λυκοῦργον ἡ Δελφικὴ Πυθία, κατ' ἄλλους δὲ ἦτο προϊὸν τῆς Κρητικῆς νομοθεσίας καὶ τῆς μελέτης τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων διαφόρων λαῶν ποὺ ἐπισκέφθη πρὶν νομοθετήση ὁ Λυκοῦργος.

Ὁπωσδήποτε, ὅπως τεθοῦν κατὰ μέρος οἱ παραδόσεις καὶ οἱ θρῦλοι καὶ [illegible] ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς νὰ ξεχωρίση τὴν πραγματικότητα, τὸ [illegible] συμπέρασμα ποὺ καταλήγει εἶναι ὅτι ὁ Λυκοῦργος ἦτο μία ἀπὸ τὰς ἰσχυροτέρας φυσιογνωμίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴν μελέτη τῆς Μινωικῆς νομοθεσίας, ἡ ὁποία ἂν καὶ [illegible], στὴν ἐποχή του δὲν θὰ ἦταν [illegible], καὶ ἀποφασισμένος νὰ δώση στὸ λαὸ καὶ τὴν πατρίδα του νέες κατευθύνσεις, ἐπέβαλε μιὰ βαθειὰ κοινωνικὴ μεταβολή, ποὺ ἀνέτρεψε τὴν ὣς τὴν ἐποχή του ἐπικρατοῦσα τάξι πραγμάτων στὴν πατρίδα του. Ἡ μεταβολὴ αὐτή, ποὺ στηρίζετο κυρίως στὴν [illegible] πάνω στὴν ὁποία καὶ εἶχε βασισθῆ τὸ ἀπὸ πολλοῦ, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἐξαφανισμένο Μινωικὸ Κράτος, ἔδωκε νέες κατευθύνσεις στὸ λαὸ τῆς Σπάρτης καὶ διέγραψε τὰ νέα του πεπρωμένα.

Δὲν μποροῦμε βέβαια νὰ παραδεχθοῦμε ὅτι ἡ μεταβολὴ ἐκείνη ὑπῆρξε ἔργο ἀποκλειστικὸ τοῦ Λυκούργου. Αὐτὸς ἔθεσε τὶς βάσεις καὶ χάραξε τὸν δρόμο. Οἱ γενεὲς ποὺ ἠκολούθησαν τὶς τροποποίησαν καὶ τὶς συνεπλήρωσαν. Ὁ Λυκοῦργος, [illegible] κυρίως ἀπέβλεπε σκοπό. Στὴν ὀργάνωσι τῆς δωρικῆς κοινότητος κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ [illegible] οἱ αἰσθητικὲς [illegible] μὲ τὴν [illegible] μα ποὺ ἐνέπνευσεν ἕνα λαό. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶχαν ἄδικο οἱ Σπαρτιᾶται [illegible] κότητα τους. Τὸ πνεῦμα τους. Ξεπερνῶντας τὸ χρόνο τῆς [illegible]

Οἱ [illegible] τῆς Λυκούρ- [illegible] ἔδωσαν τὴν Σπαρτιατικὴ [illegible]

Ι. Ν. ΒΙΣΤΑΚΗΣ

ριξε ἕνα ἀσημένιο νόμισμα ἀπάνω στὸ τραπέζι.

Ὁ Βλαδίμηρος ποὺ δὲν μποροῦσε ἀκόμα νὰ καταλάβη ποιὸ λόγο εἶχε τούτη ἡ νυχτερινὴ ἔξοδο κοίταξε ξαφνιασμένος τὸν ἀφέντη του μ' ὅλο ποὺ ποτὲς δὲν ἐξέταζε τὸ γιατί, ὅταν τὸν πρόσταζαν κάτι. Ὁ Μιχαὴλ δὲν τὸν ἄφηκε περισσότερο νὰ περιμένη.

— Βλαδίμηρε, θέλω ἀνάμεσα σ' ὅλους αὐτοὺς νὰ μοῦ βρῆς τρεῖς ζητιάνους ἢ ὅ,τι νἆναι... μὰ κουρελῆδες.

Κι' ἐπειδὴ ὁ δοῦλος ἔστεκε σὰν ἀποσβολωμένος...

— Δὲν κατάλαβες; τὸν ρώτησε. Νά, ἐδῶ πέρα ἔχει [illegible] πολλὲς [illegible]. Δὲν εἶναι ἔτσι; Λοιπὸν κοίταξε [illegible] γύρω-γύρω... διάλεξε τρεῖς τέτοιους ποὺ σοῦ λέω καὶ φέρε τους ἐδῶ. Πές τους: Ὁ ἀφέντης μου σᾶς θέλει γιὰ μιὰ δουλειὰ ποὺ θὰ κερδίσετε χρήματα. Τίποτ' ἄλλο.

Κείνη τὴ στιγμὴ πλησίασε πάλι ὁ κάπελας κι' ἀπίθωσε πάνω στὸ τραπέζι μιὰ πήλινη καράφα κρασὶ καὶ κάτι μεγάλα τάσια ἀπὸ τὸ ἴδιο ὑλικό... Ἔφερε ἀκόμα καὶ τὰ ρέστα ἀπὸ τὸ ἀσημένιο νόμισμα. Μὰ ὁ Μιχαὴλ τοῦκαμε νόημα νὰ τὰ κρατήση.

Αὐτὸ φαίνεται τὸν ὑποχρέωσε σὲ τέτοιο σημεῖο ποὺ ἔσκυψε καὶ χαιρέτησε στὴ σειρὰ μιὰ δυὸ τρεῖς φορὲς βάζοντας σύγκαιρα τὸ χέρι στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς· ὕστερα πῆρε τὸ θάρρος νὰ ρωτήση:

— Ἂν μπορῶ σὲ τίποτα νὰ βοηθήσω τ' ἀρχοντόπουλο, ἐγὼ ὁ ἀσήμαντος καὶ ταπεινός, θὰ τὸ λογαριάσω γιὰ μεγάλη μου καλοτυχιά.

Καὶ πλησιάζοντας πιὸ πολὺ ψιθύρισε στὸ αὐτὶ τοῦ Μιχαήλ:

— Κάθε δουλειὰ θέλει καὶ τὸν ἄνθρωπό της· κι' ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ βλέπεις βρίσκονται ἄνθρωποι γιὰ κάθε δουλειά.

Ὁ Μιχαὴλ τοῦδωσε ἄλλο ἕνα ἀσημένιο νόμισμα καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε ἀκόμα δύο ἂν τοῦ βρῆ κεῖνο ποὺ ζητοῦσε.

— Τρεῖς κουρελῆδες... ἀπόρησε ὁ κάπελας... Ὅπως θέλει ὁ ἄρχοντάς μου... Μ' ἂν πρέπη νἄχουν καὶ τίποτ' ἄλλα χαρίσματα ἐξὸν ἀπ' αὐτό, τότες νὰ τὸ ξέρω γιὰ νὰ διαλέξω τοὺς καλύτερους.

— Δὲν μοῦ χρειάζονται οἱ ἴδιοι, μὰ τὰ ροῦχα τους. Κατάλαβες;

— Καὶ βέβαια ἀρχοντόπουλό μου, καὶ βέβαια κατάλαβα. Ὥς ποὺ ν' ἀνοιγοκλείσετε τὰ μάτια θὰ κάθωνται ἐδῶ ἀντίκρυ σας.

Ὁ Μιχαὴλ ἔχυσε κρασὶ στὸ τάσι τοῦ Βλαδίμηρου.

— Πιές, τοῦ εἶπε, πιὲς λίγο γιὰ νὰ συνέλθης. Φαίνεσαι ὁλότελα ἀποσβολωμένος. Δίχως ἄλλο πρέπει νὰ εὐχαριστήσω τὴν τύχη μου ποὺ [illegible] τοῦτος ὁ ὑποχρεωτικὸς ἄνθρωπος γιατὶ ἀλλοιώτικα δὲ θὰ κατάφερνα τίποτα.

Στὸ διπλανὸ τραπέζι ἄρχισε κάποιος νὰ τραγουδῆ μὲ βραχνὴ μπάσα φωνὴ ἕνα σατυρικὸ τραγούδι:

Ἦρθε ἕνας χοντρὸς καραβοκύρης
ποὺ ἄραξε στὴ σκάλα τῆς «Ψαμμάθου»
καὶ σοὔφερε χαρίσματα
ἄνοιξε τὴν πόρτα σου νὰ τὸν καλωσορίσης.

Τέτοια τραγούδια γύριζαν πολλὰ στὰ λαϊκὰ στόματα ἀπὸ τότες ποὺ ἡ Θεοφανὼ ἀπὸ φτωχὴ κόρη κάπελα ἀνέβηκε στὸ θρόνο τοῦ Βυζαντίου. Τί- [illegible] σπούσε μὲ τὸν πιὸ ἄκακο τρόπο:

Ἡ βραχνὴ φωνὴ προχώρησε σὲ δεύτερη στροφή:

Ποιός εἶδε κόρη κάπελα παιδιά
ντυμένη στὸ χρυσάφι
[illegible] καὶ τὴ χαρά [illegible]
κι' [illegible] καδίλλα [illegible]

[illegible]

Φέρετε κρασὶ νὰ πιοῦμε.
κι' ὅλα ἐμεῖς θὰ σᾶς τὰ ποῦμε.

(Ἀκολουθεῖ)

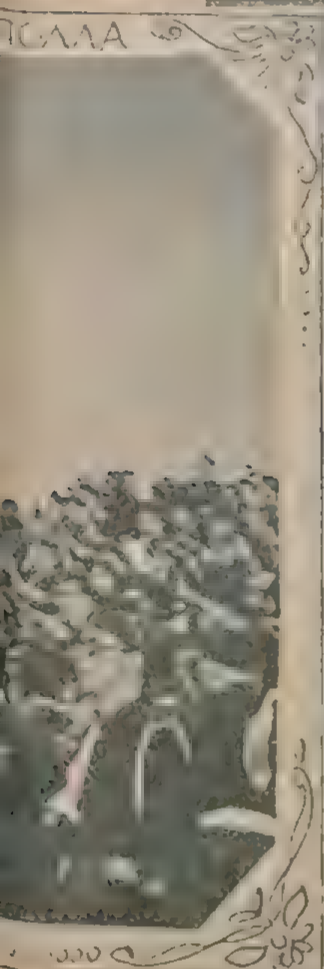

1) Φαλαγγῖται Κομοτινῆς ἀσχολούμενοι εἰς ἀ
Ἑλλάδος ὑπέβαλον τὰς εὐχάς των εἰς τὴν Α
του ἑορτῇ. 3) Σκαπάνισσες Ἀθηνῶν παρακ
4) Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι Ἀμυνταίου
Ἄρτης. 6) Φαλαγγίτισσαι Παιανίας (Λιόπε
Κερκύρας. 8) Φαλαγγίτισσα

3

6

5

8

νθελονοσιακὰ ἔργα. 2) Οἱ Φαλαγγῖται ὅλης τῆς
Β. Υ. τὸν Διάδοχον Παῦλον ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ
ολουθοῦσαι τὸ Κουκλοθέατρον τῆς Π. Δ. Θ. Α.
Φλωρίνης 5) Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τῆς Ε.Ο.Ν.
σι) 7) Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς Ποταμοῦ
ι Μακρυχωρίου Χρυσουπόλεως.

(Συνέχεια
έκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ πατέρας μου, βλέποντας πῶς κερδίζαμε ἀρκετὰ μὲ τὸ βιολὶ καὶ μὲ τὴν ἅρπα [illegible] φάνηκε νὰ μᾶς πάρη καὶ μαζί μας, τοὺς [illegible] λὰ γιὰ μουσικούς. Καὶ μᾶς ἀνακοίνωσε τὴν ἀπόφασί του [illegible]

— [illegible] στὴ Γαλλία! μοῦ εἶπε ὁ Ματτίας. Ἂς ἐπωφεληθοῦμε ἀπὸ τὴν πρώτη εὐκαιρία ποὺ θὰ παρουσιασθῆ, γιὰ νὰ τὸ σκάσουμε!

— Καὶ γιατί νὰ μὴν ἀκολουθήσουμε τοὺς γονεῖς μου, ποὺ θὰ γυρίσουν ὅλη τὴν Ἀγγλία;

— Γιατὶ θὰ πάθουμε συμφορά.

— Μπά! Στὴν Ἀγγλία μπορεῖ νὰ βροῦμε τὴν κυρία Μίλλιγκαν.

— Ἐμένα μοῦ φαίνεται πῶς πιὸ πιθανὸ εἶναι νὰ τὴ βροῦμε στὴ Γαλλία.

— Ἂς δοκιμάσουμε πρῶτα στὴν Ἀγγλία καὶ κατόπι βλέπουμε.

— Ξέρεις τί σοῦ ἄξιζε σένα;

— Τί;

— Νὰ σ' ἀφήσω καὶ νὰ γυρίσω στὴ Γαλλία μονάχος μου.

— Ἔχεις δίκηο. Καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ τὸ κάμης. Ξέρω πῶς δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σὲ κρατήσω καὶ πῶς ἀπὸ μεγάλη σου καλωσύνη μένεις μαζί μου. Φύγε λοιπόν, πήγαινε νὰ ἰδῆς τὴ Λίζα καὶ νὰ τῆς πῆς...

— Ἂν τὴν ἔβλεπα, θὰ τῆς ἔλεγα πῶς εἶσαι κακὸς κι' ἀνόητος γιὰ νὰ σκέπτεσαι πῶς μπορῶ νὰ σ' ἀφήσω τώρα ποὺ εἶσαι δυστυχισμένος! Μὰ τί κακὸ εἶδες ἀπὸ μένα, γιὰ νἄχης τέτοια ἰδέα; Πές μου, σοῦ ἔκαμα ποτὲ τίποτα; Τίποτα! [illegible]

Καὶ νά μας πάλι στοὺς δρόμους, στοὺς μεγάλους δρόμους τοὺς ἐξοχικούς!

Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἶμαι ἐλεύθερος νὰ πηγαίνω ὅπου θέλω καὶ νὰ κάνω ὅ,τι μ' ἀρέσει: ἀκολουθῶ τὴν οἰκογένεια Δρίσκολλ. Κι' ὅμως, φεύγοντας ἀπὸ τὸ Λονδῖνο, μοῦ φαινόταν σὰ νὰ ἐλευθερωνόμουν. Δὲν θὰ ξανάβλεπα τὴν αὐλὴ τοῦ Κόκκινου Λέοντος, οὔτε τὴν καταπακτὴ ἐκείνη ποὺ, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, τραβοῦσε τὰ μάτια μου ἀκατανίκητα. Πόσες φορὲς ξύπνησα τὴ νύχτα τρομαγμένος, ἐπειδὴ εἶχα ἰδῆ στόνειρό μου, στὸν ἐφιάλτη μου, ἕνα κόκκινο φῶς νὰ μπαίνη ἀπὸ τὸ παραθυράκι μου! Ἦταν ὄνειρο, φαντασία, ἀλλ' ἀδιάφορο! Αὐτὸ τὸ φῶς τὸ εἶχα ἰδῆ μιὰ φορὰ κι' ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ τὸ αἰσθάνουμαι πάντα μπροστὰ στὰ μάτια μου, σὰ μιὰ φλόγα νὰ μὲ καίη!

Περπατούσαμε πίσω ἀπ' τ' ἀμάξια καὶ ἀντὶς τὶς βρωμερὲς καὶ νοσηρὲς ἀναθυμιάσεις τοῦ Μπέθναλ Γκρῆν ἀναπνέαμε τὸν καθαρὸ ἀέρα τῶν ὡραίων ἐξοχῶν ποὺ διασχίζαμε, καὶ ποὺ ἂν δὲν εἶχαν γκρῆν στὄνομά τους, εἶχαν ὅμως πολὺ πράσινο γιὰ τὰ μάτια μας καὶ κελαϊδισμοὺς γιὰ τ' αὐτιά μας.

Τὴν ἴδια μέρα ποὺ φύγαμε, εἶδα πῶς πουλιόνταν τὰ ἐμπορεύματα ἐκεῖνα ποὺ εἶχαν κοστίσει ἔτσι φθηνά. Εἴχαμε φθάσει σ' ἕνα μεγάλο χωριὸ καὶ τ' ἀμάξια εἶχαν ἀραδιασθῆ στὴ μεγάλη [illegible] Κατεβάσανε τότε ἡ μπροστινὴ πλευρὰ κάθε ἀμαξιοῦ κι' ἐφάνηκαν ὅλα τὰ ἐμπορεύματα ποὺ ἦταν σωρευμένα μέσα.

— Ἐλᾶτε στὴ φτήνεια! ἐλᾶτε στὴ φτήνεια! φώναζε ὁ πατέρας μου [illegible] τίς πουλῶ, τὶς χαρίζω! Ἐλᾶτε στὴ φθήνεια!

Κι' ἄκουγα ἀνθρώπους, ποὺ ἔβλεπαν τὶς τιμές, νὰ λένε στοὺς φεύγοντας:

— Καλέ, αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ εἶναι κλεφτά!

— Μ' ἀφοῦ τὸ λέει καὶ μόνος του...

Ἂν [illegible] τὰ μάτια τους σὲ μένα, ἡ κοκκινίλα τοῦ προσώπου μου θὰ τοὺς ἔδειχνε πόσο [illegible] ἦταν οἱ ὑποψίες τους...

Ὁ Ματτίας τὴν παρατήρησε καὶ τὸ βράδυ, ἂν καὶ συνήθως ἀπέφευγε νὰ μοῦ μιλῆ καθαρὰ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, μοῦ εἶπε:

— Σὲ [illegible] νὰ ὑποφέρης γιὰ πάντα αὐτὴ τὴ ντροπή;

— Μὴ μοῦ τὸ λές, ἂν δὲν θέλης νὰ τὴν αἰσθάνουμαι σκληρότερα.

— Αὐτὸ βέβαια δὲν τὸ θέλω. Θέλω μόνο νὰ γυρίσουμε στὴ Γαλλία. Σοῦ εἶπα πῶς θὰ [illegible] φορά. Στὸ ξαναλέω, γιατὶ μοῦ φαίνεται πῶς δὲν [illegible]. Σήμερ' αὔριο, ἡ [illegible] Δρίσκολλ [illegible] νὰ εἶνη τόσο φτηνὰ τὶς πραμάτειες του. Καὶ τί θὰ γίνη τότε, σὲ παρακαλῶ;

— Ματτία, πάψε...

— Νὰ σοῦ πῶ λοιπὸν ἐγὼ τί θὰ γίνη; Θὰ μᾶς πιάσουν ὅλους καὶ θὰ μᾶς χώσουν στὴ φυλακή. Καὶ σένα, καὶ μένα, ποὺ δὲν κάναμε τίποτα. Γιατὶ πῶς θ' ἀποδείξουμε πῶς δὲν κάναμε τίποτα; Ποιὸς θὰ μᾶς ὑπερασπισθῆ; Μήπως δὲν τρῶμε καὶ μεῖς ψωμὶ ἀγορασμένο μὲ τὰ λεπτὰ αὐτῶν τῶν πραγμάτων;

Αὐτὴ ἡ ἰδέα ποτὲ δὲν μοῦ εἶχε περάσει ἀπὸ τὸ νοῦ. Καὶ τώρα [illegible] γιὰ κλέφτες!...

— Μὰ ἐμεῖς κερδίζουμε τὸ ψωμί μας! [illegible], προσπαθῶντας νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἑαυτό μου, ὄχι ἐναντίον τοῦ Ματτία, ἀλλὰ ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἰδέας ποὺ μὲ κατατρόμαζε.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, ἀποκρίθηκε ὁ Ματτίας· μὰ εἶναι κι' ἀλήθεια πῶς [illegible] μὲ ἀνθρώπους ποὺ δὲν κερδίζουν τὸ [illegible]. Αὐτὸ καὶ μόνο θὰ ἐξετάσουν. Καὶ [illegible] μαζὶ μ' ἐκείνους καὶ μᾶς. Θὰ [illegible] νὰ καταδικασθῶ γιὰ κλέφτης [illegible] περισσότερο, νὰ καταδικασθῆς [illegible]. Γιατὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ἕνας [illegible] θὰ εἶμαι πάντα [illegible] ἐσὺ [illegible] τὴν οἰκογένειά σου, τὴν ἀληθινὴ [illegible] οἰκογένεια [illegible] πλούσιοι. Καὶ τί λύπη γι' αὐτή, τί ντροπὴ γιὰ σένα, ἂν καταδικαζόσουν τώρα! Ἔπειτα, ἂν μᾶς βάλουν στὴ φυλακὴ πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ βροῦμε τὴν οἰκογένειά σου. Καὶ πῶς θὰ εἰδοποιήσουμε τὴν κυρία Μίλλιγκαν γι' αὐτὰ ποὺ [illegible] ἐναντίον σου ὁ Ἄρθουρ ὁ κ. Τζέιμς... Ρεμακη, σὲ παρακαλῶ, ἄκουσέ με! Ἐδῶ κινδυνεύουμε. Πᾶμε νὰ φύγουμε ὅσο εἶναι καιρός!

— Φύγε σύ.

— Τὰ ἴδια πάλι! Μὰ δὲ σοῦ εἶπα; Μόνος μου δὲν φεύγω. Ἢ θὰ φύγουμε ἢ θὰ μείνουμε νὰ φυλακισθοῦμε μαζί. Κι' ἂν γίνη αὐτό, τότε νὰ ἰδῆς τί [illegible] γιὰ μένα!... Ἔτσι τίμιος ἂν ἦσουν [illegible] σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους [illegible] τὴν ἐπιμονή σου [illegible] κάτι ὡραῖο. Μ' αὐτοὶ δὲν σὲ [illegible]. Ὅπως ζοῦνε καὶ [illegible], ἔτσι θὰ ζήσουν καὶ τώρα, χωρὶς ἐσέ. Πᾶμε νὰ φύγουμε τὸ γρηγορώτερο!

— Καλά, ἄφησέ με πρῶτα νὰ σκεφθῶ λίγες ἡμέρες, κι' ὕστερα [illegible]

— Τὸ γρηγορώτερο! Ὁ Δράκος τοῦ παραμυθιοῦ μυρίζεται τὸ ἀνθρώπινο κρέας ἀπὸ μακρυά· κι' ἐγὼ τὸν κίνδυνο.

Ὅλα τὰ λόγια, τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ παρακάλια τοῦ Ματτία δὲν μὲ τάραζαν περισσότερο· κι' ὅταν τὰ συλλογιζόμουν, ἔλεγα μέσα μου πῶς ἦταν δειλία νὰ στέκουμαι ἔτσι μετέωρος καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ πάρω ἐπὶ τέλους μιὰ ἀπόφασι γενναία.

Οἱ περιστάσεις ἔκαναν ἐκεῖνο ποὺ ἐγὼ δὲν τολμοῦσα νὰ τὸ κάνω μόνος μου.

Πολλὲς ἑβδομάδες εἶχαν περάσει ἀφότου φύγαμε ἀπὸ τὸ Λονδῖνο, ὅταν φθάσαμε σὲ μιὰ πόλι, ποὺ στὰ περίχωρά της ἐπρόκειτο νὰ γίνουν ἱπποδρομίες (κούρσες). Στὴν Ἀγγλία, οἱ ἱπποδρομίες δὲν εἶναι, ὅπως στὴ Γαλλία, [illegible] μόνο γιὰ τοὺς πλουσίους, ποὺ [illegible] νὰ [illegible] δυὸ τρία ἄλογα νὰ παραβγαίνουν, νὰ [illegible] αὐτοὶ οἱ ἴδιοι καὶ νὰ χάσουν ἢ νὰ κερδίσουν μερικὰ εἰκοσάφραγκα σὲ στοιχήματα. Εἶναι ἕνα λαϊκὸ πανηγύρι, ὅπου τἄλογα δὲν ἀποτελοῦν καὶ τὸ μόνο θέαμα. Στὰ χωράφια ποὺ χρησιμεύουν γιὰ ἱπποδρόμιο καταφθάνουν, κάποτε πολλὲς ἡμέρες πρωτύτερα, σαλτιμπάγκοι, ἀτσίγγανοι καὶ γυρολόγοι. Ἔτσι θὰ πηγαίναμε νὰ πιάσουμε θέσι σ' αὐτὴ τὴν ἐμποροπανήγυρι κι' ἐμεῖς, δηλαδὴ ἐγὼ κι' ὁ Ματτίας μὲ τὰ ὄργανά μας κι' ἡ οἰκογένεια Δρίσκολλ μὲ τὶς πραμάτειές της.

Ἀλλ' ἀντὶ νὰ πάη στὸ ἱπποδρόμιο, ὁ πατέρας μου ἐπροτίμησε νὰ μείνη στὴν πόλι, ὅπου λογάριαζε βέβαια νὰ κάμη καλλίτερες ἐργασίες.

Ἐπειδὴ φθάσαμε νωρὶς καὶ δὲν εἴχαμε ἄλλη δουλειά, ὁ Ματτίας κι' ἐγὼ πήγαμε νὰ ἰδοῦμε τὸ ἱπποδρόμιο, ποὺ ἦταν σὲ κάποια ἀπόστασι ἀπὸ τὴν πόλι, σ' ἕνα μεγάλο χωράφι. Πολλὲς σκηνὲς εἴδαμε στημένες ἐδῶ κι' ἐκεῖ, [illegible] καὶ [illegible], ποὺ ἔδειχναν τὴ θέσι καὶ τὰ ὅρια τοῦ στίβου. Δὲν ἀργήσαμε νὰ φθάσουμε ἀπὸ ἕνα ἐξοχικὸ δρόμο, γεμάτο κι' ἔρημο συνήθως, ὅπου ἔβλεπες τώρα, δεξιὰ κι' ἀριστερά, [illegible], παράγκες, ξύλινα σπιτάκια, ταξίδια, ξενοδοχεῖα, σκηνές, τραπέζια, ἀμάξια, πάγκους, καὶ γύρω σ' αὐτὰ ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων μὲ γραφικώτατα κουρέλια.

Καθὼς περνούσαμε μπροστὰ ἀπὸ ἕνα καζάνι, κρεμασμένο ἐπάνω ἀπὸ μιὰ μεγάλη φωτιά, ἐγνωρίσαμε τὸ φίλο μας Μπόμπ. Ἔδειξε μεγάλη χαρὰ ποὺ μᾶς ἔβλεπε. Εἶχ' ἔλθει κι' αὐτὸς στὶς ἱπποδρομίες μὲ δυὸ συντρόφους του, γιὰ νὰ δώση παραστάσεις μὲ διάφορα γυμνάσματα, σὰν κλόουν ποὺ ἦταν μιὰ φορά. Κάποιοι μουσικοὶ ὅμως, ποὺ τοῦ εἶχαν δώσει τὸ λόγο τους νὰ τὸν συνοδεύσουν, τὸν [illegible]. Καὶ χωρὶς μουσική, πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ γίνουν γυμνάσματα; Μᾶς ἐπρότεινε λοιπόν, γιὰ νὰ μὴν πάη χαμένη ἡ αὐριανὴ ἡμέρα, νὰ τοῦ κάναμε τὴ χάρι ν' ἀντικαταστήσουμε τοὺς μουσικοὺς καὶ θὰ μοιραζόμασταν ἐμεῖς οἱ πέντε τὴν εἴσπραξι· ἕνα μερτικὸ μάλιστα θὰ εἶχε κι' ὁ Καπής.

Ἀπὸ τὴ ματιὰ ποὺ μοῦ ἔρριξε ὁ Ματτίας, κατάλαβα πῶς θὰ τοῦ ἔκανα εὐχαρίστησι ἂν δεχόμουν τὴν πρότασι τοῦ Μπόμπ, καί, ἐπειδὴ ἤμαστε ἐλεύθεροι νὰ κάνουμε ὅ,τι θέλουμε, φθάνει μόνο νὰ κερδίζαμε λεπτά, τὴ δέχθηκα.

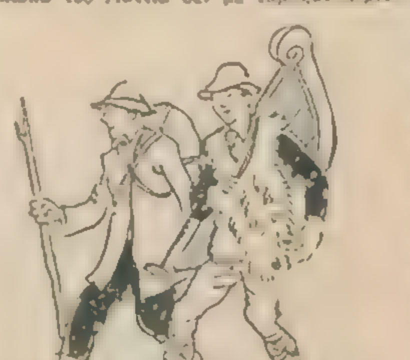
Ἀποφασίσθηκε λοιπὸν ν' ἀνταμωθοῦμε ἐκεῖ τὴν ἐπαύριο, γιὰ νὰ συνοδεύσουμε μὲ τὰ ὄργανά μας τὰ γυμνάσματα τοῦ Μπόμπ καὶ τῶν δυὸ φίλων του.

Ἀλλὰ ὅταν γυρίσαμε στὴν πόλι καὶ εἶπα αὐτὸ τὸ σχέδιο στὸν πατέρα μου, παρουσιάσθηκε μιὰ δυσκολία.

— Μοῦ χρειάζεται ὁ Καπής, εἶπε, δὲν θὰ μπορέσετε νὰ τὸν πάρετε μαζί σας.

Αὐτὸ δὲν μοῦ ἄρεσε καθόλου! Τί τὸν ἤθελαν τὸν Καπή; Γιὰ καμμιὰ βρωμοδουλειὰ πάλι; Ἀλλὰ ὁ πατέρας μου ἔδιωξε ἀμέσως αὐτὸ τὸ φόβο.

— Ὁ Καπής, εἶπε, ἔχει καλὸ αὐτὶ κι' εἶναι καλὸς φύλακας. Τὸν θέλω νὰ φυλάη τ' ἀμάξια, γιατὶ μ' αὐτὴ τὴ φασαρία μπορεῖ νὰ μᾶς κλέψουν τίποτα. Θὰ πάτε λοιπὸν μόνοι σας νὰ ἐργασθῆτε μὲ τὸν Μπόμπ καὶ ἂν νυχτωθῆτε κιόλας, θὰ ἔλθετε νὰ μᾶς βρῆτε στὸ ξενοδοχεῖο «Ἡ Μεγάλη Βαλανιδιά», ὅπου θὰ κοιμηθοῦμε, γιατὶ σκοπεύω νὰ φύγω ἀπὸ 'δῶ ἄμα βραδυάσῃ.

Πήραμε πάλι τοὺς δρόμους τῆς ἐξοχῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὸ μόνο πράγμα ποὺ δὲν θὰ κατορθώση ποτὲ ὁ ἄνθρωπος — ἔλεγαν οἱ παλαιότεροί μας — εἶναι νὰ πετάξη μόνος του, χωρὶς τὴ δύναμι καὶ τὴ βοήθεια τῆς μηχανῆς». Τέτοιο θαῦμα, ποὺ μόνον ἡ μυθολογία μας ἀναφέρει — ὅλοι ξέρουμε τὴν ἱστορία τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ Ἰκάρου — «δὲν θὰ γίνη», ἔλεγαν κατηγορηματικὰ οἱ ἴδιοι οἱ παλαιότεροί μας. Καὶ ὅμως τὸ θαῦμα ἔγινε καὶ συνεχίζεται καὶ εἶναι πιὰ μιὰ πραγματικότης ποὺ ὅλο καὶ τελειοποιεῖται. Ὁ ἄνθρωπος πετᾷ μόνος του, μὲ τὰ ἀνεμόπτερα, ποὺ δὲν ἔχουν μηχανὴ κι' οὔτε ἄλλη καμμιὰ δύναμι, ἀπὸ τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ ποὺ πετᾷ, τοῦ ἀνεμοπόρου. Ἀντὶ νὰ κολλήση — νὰ ποῦμε — πτερὰ στὸ σῶμά του ὁ ἄνθρωπος, ἀνεβαίνει σὲ πτερά, στὸ ἀνεμόπτερο, ποὺ μοιάζει μὲ πουλί, ἑπομένως καὶ μὲ ἀεροπλάνο.

Στὴν ἔκθεσι τῆς Ὀργανώσεώς μας, ὅσοι τὴν ἐπισκέφθησαν στὸ Ζάππειο, εἶδαν ἀνεμόπτερο ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔχει ἡ Ε.Ο.Ν. καὶ ποὺ ἔκαναν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ χέρια Φαλαγγῖται. Ἀνεμόπτερα ἐπίσης ἔχουν δὴ ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων ποὺ ἔχουν κέντρα Ἀνεμοπορίας. Καὶ ὅσα ὅμως δὲν εἶδαν, θὰ δοῦν πολὺ σύντομα, γιατί, ὅπως μᾶς εἶπαν, στὸ πρόγραμμα τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι νὰ ἀποκτήση ὄχι μόνο κάθε Περιφερειακὴ Διοίκησις, ἀλλὰ καὶ κάθε σχηματισμὸς τῆς Ε.Ο.Ν. — καὶ ὁ πιὸ μικρὸς — τὸ ἀνεμόπτερό του. Κάθε σχηματισμὸς ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν. Κι' αὐτὸ γιατὶ ἡ ἀνεμοπορία δὲν εἶναι οὔτε ἐπικίνδυνο ἄθλημα, οὔτε κουραστικό, οὔτε δύσκολο. Κάθε ἄλλο μάλιστα. Εἶναι ἕνα ἄθλημα στὸ ὁποῖον δὲν μπορεῖ νὰ πάθη κανεὶς οὔτε μιὰ γρατζουνιά, μὲ τὸ ὁποῖο διασκεδάζει κανεὶς πολὺ καὶ ποὺ ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι πολὺ-πολὺ εὔκολο, εἶναι ἄλλο τόσο καὶ πολὺ-πολὺ ὠφέλιμο, γιατὶ φέρνει ὅσους ἐπιδίδονται σ' αὐτό, στὸ ὕπαιθρο, στὸ βουνό, στὸν καθαρὸ ἀέρα καὶ στὶς ἀνεκτίμητες χάρες τῆς φύσεως.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, ἀφοῦ ἔκανε πολλὲς καὶ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕ ΤΟ ΑΝΕΜΟΠΤΕΡΟ ΣΑΣ

σοβαρὲς μελέτες ἐπάνω στὸ ζήτημα αὐτό, μὲ τὴν ἔγκρισι τοῦ Ἀρχηγοῦ, ξεκινᾷ σὲ μιὰ πολὺ μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὴν ἵδρυσι Κέντρων Ἀνεμοπορίας σὲ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερα μέρη τοῦ τόπου καὶ γιὰ τὴ δημιουργία, σιγὰ-σιγά, μεριάδων ἀνεμοπόρων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ μποροῦν νὰ γίνωνται ἀεροπόροι οἱ καλλίτεροι καὶ μόνοι μὲ πρακτικὴ ἐκπαίδευσι σὲ ἀεροπλάνο ποὺ δὲν θὰ περνᾶ τὶς πέντε ὧρες!! Ἔτσι φέτος θὰ λειτουργήση σὲ δύο περιόδους, στὸ Ἀνεμοπορικὸ κέντρο τοῦ Βόλου, κατασκήνωσις ἀνεμοπόρων ποὺ δὲν θὰ εἶναι ἄλλο ἀπὸ Σχολὴ ἐκπαιδευτῶν ἀνεμοπόρων, οἱ ὁποῖοι θὰ σκορπισθοῦν ἀργότερα σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, γιὰ νὰ χαρίσουν σὲ περισσότερα ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Ὀργανώσεώς μας τὰ μυστικὰ καὶ τὶς χαρὲς τῆς ἀνεμοπορίας.

Στὴ Σχολὴ—κατασκήνωσι αὐτὴ θὰ φοιτήσουν μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., ἀγόρια καὶ κορίτσια, σὲ δυὸ ὁμάδες. Ὁ πρῶτος ἀπὸ τὴν 1η Ἰουλίου ὡς τὶς 15 Αὐγούστου καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ τὶς 15 Αὐγούστου ὡς τὶς 30 Σεπτεμβρίου. Σαρανταπέντε ἡμέρες θὰ κρατήση κάθε ὁμάς, ἡ ἐκπαίδευσις φαντασθῆτε λοιπὸν πόσο [illegible] μπορεῖ νὰ γίνη κανεὶς ἀνεμοπόρος ἀφοῦ οἱ 45 ἡμέρες μπορεῖ νὰ γίνη ἐκπαιδευτὴς ἄλλων, δηλαδὴ πρώτης τάξεως ἀνεμοπόρος καὶ δάσκαλος ἄλλων!

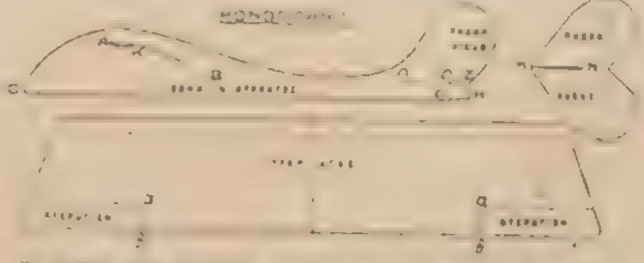
Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ περιορισθῆ ἡ Ὀργάνωσις μας μόνο γιὰ στὴ δημιουργία ἐκπαιδευτῶν ἀνεμοπόρων. Πρόκειται ἀκόμη καὶ κυρίως νὰ κάνη τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεως νὰ ἀγαπήσουν τόσο πολὺ τὴν ἀνεμοπορία ὥστε νὰ κάνουν μὲ προσωπική τους δουλειὰ ὅσα διὰ τὴν ἐπίδοσίν των εἰς τὸ ἄθλημα αὐτὸ θὰ τοὺς εἶναι ἀπαραίτητα. Ἀκόμη καὶ ἀνεμόπτερα, ὅπως τὰ τόσα καὶ ἂν εἶναι αὐτά. Ὅπως ὡς τώρα, μὲ ἐντελῶς προσωπική τους ἐργασία, ἔκαναν τὰ ὑπάρχοντα ἀνεμόπτερα τῆς Ὀργανώσεως, οἱ πρῶτοι πιστοὶ τῆς ἀνεμοπορίας, οἱ πρῶτοι Φαλαγγῖται ἀνεμοπόροι.

Κι' αὐτὸ θὰ τὸ κατορθώση εὔκολα μὲ τὴ διδασκαλία καὶ κατασκευὴ προτύπων (μοντέλλων) ἀνεμοπτέρων, ποὺ εἶναι εὔκολη καὶ ἐξυπηρετεῖ δυὸ σκοπούς. Κάνει πρῶτα τὸ παιδὶ νὰ ἀσχολεῖται μὲ τὴν κατασκευὴ μοντέλλων ἀνεμοπτέρων, νὰ ἀγαπήση τὴν ἀνεμοπορία καὶ ἔπειτα νὰ θέλη νὰ κάνη καὶ ἀληθινό, μεγάλο ἀνεμόπτερο ποὺ θὰ τὸ φέρη ψηλὰ ἀπὸ τὴ γῆ, στὶς πτήσεις ποὺ τόσο διασκεδάζουν καὶ θεραπεύουν.

Μὴ νομίζετε δὲ ὅτι εἶναι δύσκολη ἡ κατασκευὴ ἑνὸς προτύπου (μοντέλλου) ἀνεμοπτέρου. Εἶναι τόσο εὔκολη ὅσο καὶ εὐχάριστη ἀπασχόλησις. Γιὰ ἀπόδειξι δίνομε τὸ σχέδιο ἑνὸς τέτοιου προτύπου ποὺ γίνεται μὲ λεπτὸ χαρτόνι. Φυσικὰ ὑπάρχουν καὶ σχέδια προτύπων ποὺ γίνονται μὲ λεπτὸ ξύλο καὶ ἄλλα ὑλικά. Ἀλλὰ αὐτὰ θὰ τὰ ἀφήσωμε γιὰ ἀργότερα. Ἄλλως τε εἴτε μὲ χαρτόνι, εἴτε μὲ ἄλλα ὑλικὰ γίνη ἕνα πρότυπο ἀνεμοπτέρου, τὸ ἴδιο εὐχάριστη εἶναι ἡ κατασκευή του καὶ τὴν ἴδια πτητικὴ ἱκανότητα ἔχει τὸ ἀνεμοπτεράκι μας.

Ἐὰν μάλιστα δὲν ξεφύγουμε καθόλου ἀπὸ τὸ σχέδιο θὰ δοῦμε ὅτι τὸ μικρό μας χαρτονένιο ἀνεμόπτερο μπορεῖ νὰ κάνη πτήσεις ἑκατὸν καὶ ἑκατὸν πενήντα μέτρων!

Ἀργότερα θὰ ἐπανέλθωμεν στὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ θέμα καὶ μὲ ἄλλα πιὸ δύσκολα μὲν ἀλλὰ καὶ πιὸ ὡραῖα σχέδια προτύπων ἀνεμοπτέρων. Μὲ περιγραφὰς ἀπὸ τὴν ἐργασία στὴν κατασκήνωσι — Σχολὴ ἀνεμοπόρων καὶ ἄλλα πολὺ ἐνδιαφέροντα πράγματα γιὰ τὴν ἀνεμοπορία. Κυρίως ὅμως θὰ ἐπανέλθωμεν μὲ ὡραῖα σχέδια προτύπων ἀνεμοπτέρων. Ἔτσι κάθε παιδὶ ποὺ διατάζει τη «Νεολαία», θὰ μπορῆ νὰ σχηματίση ἕνα δικό του ὡραῖο — μὲ λογιῶν λογιῶν ἀνεμόπτερα — ἀεροπορικὸ στόλο!

Τὸ σχέδιο ἑνὸς προτύπου ἀνεμοπτέρου, ποὺ γίνεται μὲ χαρτόνι. Τὸ σῶμα, ἡ ἄτρακτος, σχεδιάζεται φυσικὰ εἰς διπλοῦν καὶ τσακίζεται στὴ γραμμὴ Θ—Ε. Στὴ γραμμὴ Α—Κ—Β γίνεται σχισμὴ ἀπὸ τὴν ὁποία περνοῦν τὰ φτερά. Στὴ γραμμὴ Δ—Ε γίνεται σχισμὴ ἐνῷ στὶς διακεκομμένες γραμμὲς Δ—Ζ τσακίζεται γιὰ νὰ κολλήση τὸ τετράγωνο τοῦ χαρτονιοῦ (Δ Ε Η Ζ) στὸ πηδάλιο, τοῦ ὁποίου ἡ σχισμὴ Μ—Ν περνᾷ ὡς τὸ βάθος τῶν διακεκομμένων γραμμῶν Λ—Ζ. Τὸ πηδάλιο, ὅπως τὸ βλέπομε, ἔχει καθέτως διακεκομμένες γραμμές. Ἐκεῖ τσακίζεται ἐλαφρῶς. Τὸ φτερὸ τώρα. Εἶναι τὸ ἴδιο τοῦ σχεδίου. Ὅπου ὑπάρχουν διακεκομμένες γραμμὲς τσακίζεται. Ὅπου εὐθεῖες σχίζεται. Τὸ ἀνεμόπτερο αὐτὸ γίνεται μὲ λεπτὸ χαρτόνι σὲ λίγη ὥρα. Καὶ οἱ πτήσεις του εἶναι τέλειες.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΠΙΤΣΟΓΛΟΥ

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Σήμερα θὰ ὁμιλήσωμε διὰ τὸ σπουδαιότερον ζήτημα τοῦ φιλοτελιστοῦ, πῶς δηλαδὴ καταρτίζεται ἐπιτυχῶς μία συλλογὴ γραμματοσήμων.

Τὰ εἴδη τῶν συλλογῶν εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα καὶ ἐξαρτῶνται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν ὄρεξι καὶ τὰ μέσα ποὺ ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του κάθε συλλέκτης. Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κάμη γενικὴν συλλογήν, συγκεντρώνων ἀπὸ ἓν μόνον ὅλα τὰ γραμματόσημα τοῦ κόσμου. Μὲ αὐτὴν κυρίως ἀρχίζουν οἱ ἀρχάριοι, οἱ ὁποῖοι μαζεύουν κάθε εἶδος γραμματοσήμου ποὺ εὑρίσκουν. Ἡ συλλογὴ αὐτὴ εἶναι πολὺ δύσκολη καὶ ἀπαιτεῖ πολλὰ χρήματα, διότι ὑπολογίζονται ὅλα τὰ γραμματόσημα τοῦ κόσμου περίπου **τῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδων! Ἔχει ὅμως τὸ καλὸν ὅτι ποτὲ δὲν γεμίζει, καὶ διαρκῶς ὁ συλλέκτης ἱκανοποιεῖ τὴν εὐχαρίστησίν** του μὲ τὸ νὰ εὑρίσκη καινούργια γραμματόσημα ποὺ τοῦ λείπουν, καὶ νὰ συμπληρώνη τὴν συλλογήν του.

Ἄλλο εἶδος συλλογῆς, τελείως ἀντίθετον μὲ τὴν πρώτην, εἶναι ἡ «εἰδικευμένη», ποὺ ἀφορᾷ ἕνα μόνον Κράτος. Αὐτὴ δὲν περιλαμβάνει μόνον ἀπὸ ἓν γραμματόσημον ποὺ ἐξέδωκε τὸ Κράτος, ἀλλὰ καὶ ὅλας τὰς ποικιλίας του εἰς χρώματα, εἰς ὀδοντώσεις, εἰς διαφορὰς, διαφορὰ λάθη τῶν ἐκδόσεων, σφραγισμένα καὶ καινούργια ἐπὶ φακέλλων, κατὰ ζεύγη, εἰς τετράδας καὶ εἰς φύλλα ἀκόμη ὁλόκληρα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ μελέτη ἀκόμη τῶν διαφόρων ἐκδόσεων ἀπὸ τὸ περιεχόμενον μιᾶς τοιαύτης συλλογῆς.

Εἰδικευμέναι συλλογαὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀρκεταί, ὅλοι δὲ σχεδὸν οἱ συλλέκται, ποὺ εἶναι μέλη τῶν φιλοτελικῶν μας Ὀργανώσεων, ἐπιδίδονται εἰς τὸν καταρτισμὸν τοιούτου εἴδους συλλογῶν. Ὄχι δὲ μόνον Ἕλληνες ἀλλὰ καὶ πολλοὶ εἰδικευμένοι συλλέκται ὑπάρχουν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, οἱ ὁποῖοι προτιμοῦν [illegible] ἀπὸ τὴν [illegible] ἐκδόσεις τῶν Ἑλληνικῶν γραμματοσήμων τὴν πρώτην ἔκδοσιν (μεγάλη κεφαλὴ Ἑρμοῦ), καὶ τῶν ὁποίων αἱ συλλογαὶ ἐβραβεύθησαν εἰς τὰς φιλοτελικὰς Ἐκθέσεις Παρισίων, Ν. Ὑόρκης, Βιέννης, Βερολίνου κ.τ.λ., ὅπως ἐβραβεύθησαν καὶ τῶν ἰδικῶν μας κ. κ. Δ. Ἀργυροπούλου, Ἀλφέρη, Γαρᾶ καὶ Ἀσημακοπούλου.

Ἡμεῖς συνιστῶμεν καὶ συμβουλεύομεν τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ καταρτίσουν τὸ τρίτον εἶδος, τὸ καὶ προτιμότερον, τῆς συλλογῆς: Μιᾶς ὁμάδος Κρατῶν μικρᾶς ἢ μεγάλης. Ἠμποροῦν νὰ κάνουν π. χ. συλλογὴν τῶν γραμματοσήμων μόνον τῆς Εὐρώπης, ἢ τῶν ἀποικιῶν. Ἠμποροῦν ὅμως νὰ κάμουν καὶ μόνον τῶν Βαλκανικῶν καὶ τῶν Μεσογειακῶν Κρατῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἀρκετὴ εἰς ἐμφάνισιν καὶ εὐκόλως εὑρίσκει κανεὶς τὰ γραμματόσημα τῶν χωρῶν αὐτῶν ἐδῶ. Εἰς τὰ Βαλκανικὰ Κράτη θὰ συμπεριληφθοῦν ἐκτὸς τῶν Κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως (Ἑλλάς, Τουρκία, Γιουγκοσλαυΐα, Ρουμανία), καὶ τὸ ἀνεξάρτητον τέλος Μαυροβούνιον, τῆς Βοσνίας ἡ ὁποία ἔχει ὡραιότατα γραμματόσημα, τῆς Κρήτης, τῆς Ἠπείρου, τῆς Θράκης, ὅλα τὰ γραφεῖα τοῦ Λεβάντ, διὰ τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς ἀπασχολήση χωριστὸν ἄρθρον ἀργότερα, χωρὶς νὰ παραλειφθοῦν καὶ ὅλαι τῆς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Μεσογείου.

Ἂν θέλη νὰ τὴν ἐπεκτείνη περισσότερον, ἠμπορεῖ νὰ συγκεντρώση καὶ τὰ γραμματόσημα τῆς Αἰγύπτου, τοῦ Σουδάν, τῆς Παλαιστίνης, Κιλικίας, Συρίας, Μεγάλου Λιβάνου καὶ Ἰράκ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εὔκολα εὑρίσκομεν ἐδῶ.

Ἠμπορεῖ ἀκόμη κανεὶς νὰ περιορίση τὴν συλλογήν του αὐτὴν καὶ κατὰ χρόνον. Νὰ μὴ συλλέγη δηλ. τὰ παλαιὰ ἀλλὰ ν' ἀρχίση ἀπὸ τὸ 1900 καὶ ἐφεξῆς ἢ ἀπὸ τὸ 1910, ἢ 1920. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ζητήματα τῆς διαθέσεως τοῦ συλλέκτου καὶ τῶν χρηματικῶν μέσων ποὺ διαθέτει.

Ἡ συλλογὴ ὅμως προϋποθέτει ἀπαραιτήτως λεύκωμα γραμματοσήμων, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὰς σελίδας ὅλων τῶν ἐκδοθέντων γραμματοσήμων κάθε Κράτους καὶ κατὰ θέσεις συμμετρικάς, ὥστε ὅταν γεμίζουν νὰ παριστάνουν ἔκθεσιν ζωγραφικῶν πινάκων τοποθετημένων ἁρμονικά. Τέτοια λευκώματα καὶ εἰδικὰ διὰ τὰ γραμματόσημα τῶν Ἑλληνικῶν μερῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔχουν ἐκδοθῆ ἀπὸ εἰδικὰ καταστήματα τῶν Ἀθηνῶν. Ἠμπορεῖτε ὅμως νὰ μεταχειρισθῆτε στὰς ἀρχάς, ἕως ὅτου συνηθίσετε, καὶ κόλλες λευκοῦ χαρτιοῦ μὲ μικρὰ τετραγωνάκια, ὅπου ἐπικολλᾶτε κατὰ σειρὰν τὰ γραμματόσημα κάθε σειρᾶς ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ πρῶτα, μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν καλαισθησίαν ποὺ σᾶς διακρίνει. Καὶ ἀπὸ τὰ φύλλα αὐτὰ πωλοῦν οἱ ἔμποροι καὶ τὰ χαρτοπωλεῖα, ὅπως ἀκόμη καὶ εἰδικὰ ξεσίματα διὰ τὰς συλλογὰς αὐτάς.

[illegible]

* ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ *

«Κοινωνίαι, αἱ ὁποῖαι ἐμφοροῦνται ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὸ αἴσθημα ὅτι ἀποτελοῦν ἓν σύνολον καὶ βαδίζουν πρὸς τὸν ἅγιον σκοπὸν τῆς ἀλληλεγγύης, αὗται εἶναι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦν Ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά!».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Κάποιος σοφὸς τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, ἀπὸ κείνους ποὺ ἄντλησαν τὴ σοφία τους ὅλοι οἱ σοφοὶ καὶ ὅλες οἱ θρησκεῖες εἶπε: «Ἄνθρωπε μοίρασε τὴ χαρά σου μὲ τὸν πλαϊνό σου, γιὰ νὰ γίνῃ διπλῆ χαρά. Μοίρασε τὴ λύπη σου γιὰ νὰ γίνῃ μισὴ λύπη!»

Εἶναι μιὰ ἀλήθεια ἀναμφισβήτητη, μιὰ σοφία πολὺ βαθειά! Μπορεῖ κανεὶς ἀναλύοντας τὶς μικρὲς αὐτὲς φράσεις νὰ γράψῃ τόμους μεγάλους καὶ πολυσήμαντους. Ἐμεῖς θυμηθήκαμε μόνο αὐτὴ τὴν ἀλήθεια γιὰ νὰ στηρίξουμε ἀπάνω της τὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, ποὺ ἔμμεσα ἔχουν πολλὴ σχέσι μὲ τὰ παραπάνω. Καὶ παραθέσαμε τὰ λόγια του αὐτὰ στὴ μικρή μας σημερινὴ γραφτὴ κουβεντούλα γιατὶ εἶναι ἐπίκαιρα καὶ σὰν προγραμματικὰ σ' ὅλες του τὶς πράξεις. Εἶναι σὰν νὰ ποῦμε ἡ ὁμολογία τῆς πίστεώς του, τὸ ἰδεολογικὸ πρόγραμμα τῆς κατευθύνσεώς του.

. . . .

Στὴν [illegible] τῆς ἑβδομάδος τμήματα τῆς [illegible] ὁ τοὺς διαφόρους ὑπο- [illegible] γενικὰ ἀ- [illegible] ματα, συμβου- [illegible] θὰ ξέρετε τὴ σημασία τοῦ δελτίου αὐτοῦ σήμερα.

Ὁ πόλεμος ἔφθασε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα μας καὶ ἡ φρόνησι μᾶς ἐπιβάλλει νὰ πάρουμε μερικὰ προφυλακτικὰ μέτρα. Καὶ μεῖς ὡς οἰκοδέσποινες θὰ κάναμε τὸ ἴδιο ποὺ κάνει τώρα τὸ Κράτος μας, ἂν μᾶς παρουσιαζόταν κάποια ἀνάγκη. Ἂν μᾶς ἔλεγαν ξαφνικά. Δὲν ξέρουμε πότε θὰ μᾶς φέρῃ ὁ βουτυρᾶς μας τὸ βούτυρο. Θὰ κοιτάζαμε νὰ ἐλαττώσουμε ὅσον τὸ δυνατὸν τὴ χρῆσι τοῦ εἴδους αὐτοῦ, μεταχειριζόμενες ἴσως καὶ περισσότερο λάδι ὡς ποὺ νὰ μᾶς φέρουν τὸ νέο βούτυρο. Κι' ὅπως μιὰ οἰκοδέσποινα φροντίζει μὲ πολλὴ περίσκεψι γιὰ τὴν ἐπάρκεια τῆς διατροφῆς τῆς οἰκογενείας της, ἀπαράλλαχτα κι ἕνα Κράτος μὲ καλὴ καὶ νοικοκυρεμένη διοίκησι.

Τὸ δελτίο εἶναι ἕνα εἶδος προφυλάξεως.

Ἀφῆστε τοὺς μεμψίμοιρους νὰ γκρινιάζουν καὶ νὰ λένε ἴσως ἀνοησίες. Κι' ἂν ἡ μητέρα σας ἢ ἡ ἀδελφή σας ἀρχίζουν νὰ φοβοῦνται ὅτι θὰ στερηθοῦν κάτι στὸ νοικοκυριό τους, δῶστε τους σεῖς εὔγλωττα νὰ καταλάβουν, ὅτι εἶναι ἡ μεμψιμοιρία ἄρνησι καὶ ὅτι φανερώνει ἀδυναμία χαρακτῆρος καὶ ψυχῆς.

Τονῶστε τις σεῖς μὲ τὴ δική σας δύναμι καὶ αἰσιοδοξία. Κι' ἂν μᾶς λάχῃ ἀνάγκη κάποτε πρέπει νὰ τὴν περάσουμε χωρὶς παράπονο. Γιατὶ ἡ γκρίνια καὶ ἡ μεμψιμοιρία δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ κατεβάσουμε ἥσυχα καὶ τὴ μπουκιὰ ποὺ ἔχουμε. Ἔπειτα δὲν ἔχει τόση σημασία τὸ χαμόγελό μας κι' ἡ καλή μας διάθεσι στὶς εὐτυχισμένες καὶ [illegible] σὲ [illegible] μ[illegible]α σὲ μᾶς καὶ στὴν οἰκογένει[illegible] θὰ δοθῇ σὲ λίγο σ' ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ ἄκρου σὲ ἄκρο. Τὸ δελτίο αὐτὸ ποὺ κρατᾶμε στὰ χέρια μας εἶναι σὰν ἕνα σοβαρὸ συμβόλαιο τῆς κοινῆς τύχης μας μὲ ὅλο μας τὸ λαό! Ὅλα τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ — ὅσο εἶναι ἀνάγκη σήμερα νὰ διανεμηθοῦν μὲ τάξι καὶ προσοχὴ — θὰ μοιρασθοῦν ἐξ ἴσου μὲ αὐστηρὴ δικαιοσύνη σὲ πλουσίους καὶ σὲ φτωχούς. Κανεὶς ποὺ θὰ μπορῇ νὰ διαθέτῃ περισσότερα λεπτὰ δὲν θὰ μπορέσῃ καὶ νὰ ἀποθηκεύσῃ περισσότερα ἀγαθά. Εἶναι τὸ δελτίο λοιπὸν μιὰ ἐγγύησι κι' ἕνα ντοκουμέντο γιὰ τὴν ἀλληλεγγύη τοῦ λαοῦ μας. Θὰ μοιράζουμε τὰ ὑλικά μας ἀγαθὰ δίκαια καὶ ἴσα. Ὑπάρχουν πολλά, θἄχουμε ὅλοι ὅσα θέλουμε, ὑπάρχουν λιγώτερα, θἄχουμε ὅλοι λιγώτερα.

Μοιρασμένη τὴ χαρά, μοιρασμένη καὶ τὴ λύπη.

Γι' αὐτὸ τὸ δελτίο ἂς γίνῃ στὰ χέρια μας ἕνα διαβατήριο γιὰ τὴν ἰδανικὴ χώρα τῆς λαϊκῆς μας ἀλληλεγγύης.

Ποτὲ μὲ γραφτὰ καὶ μὲ λόγια δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ φθάσουμε ὡς αὐτοῦ, ὅσο τώρα μὲ τὴν ἐξάσκησι, γιὰ τὸ συναίσθημα αὐτὸ τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς κοινῆς τύχης. Καὶ εἶναι ἅγιος ὁ σκοπὸς αὐτός, γιατὶ αὐτὸς ὅπως λέγει ὁ Ἀρχηγός μας δίνει κοινωνίες ποὺ συγκροτοῦν ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά.

Ἂς τὸ πάρουμε λοιπὸν ἔτσι τὸ ζήτημα κι' ἂς σβήσουμε κάθε τυχὸν δυσθυμία ποὺ φύτρωσε ἄθελα στὴν καρδιά μας. Τὸ δελτίο μᾶς ἐγγυᾶται ὄχι μοναχὰ τὴ διατροφὴ τῆς οἰκογενείας μας, ἀλλὰ μᾶς ἀσκεῖ πρὸς τὴ μεγίστη τῶν λαϊκῶν ἀρετῶν, τὴν ἀλληλεγγύη ποὺ ποτὲ ἀπὸ τὰ βιβλία δὲν [illegible]θουμε καὶ πρὸ παν- [illegible] λη γιὰ τὴ ζωὴ τῶν λαῶν. Μιὰ εἶναι καὶ ἡ σημερινὴ μὲ τὸ δελτίο. Μᾶς κάνει πιὸ γεροὺς καὶ πιὸ σταθερούς, γιατὶ μᾶς κάνει ἀλληλέγγυους. Μᾶς γεμίζει πίστι πρὸς τοὺς Ἡγέτας τοῦ Κράτους μας, γιατὶ σήμερα βλέπουμε ἀπτὰ τὴ φροντίδα γιὰ ὅλους μας χωρὶς ἐξ[illegible] του χωρὶς με[illegible].

Σ. Κ.

Ἡ εὐλογία τῆς γῆς μας

[illegible] γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς χώρας μας. Ἴσως νὰ μὴ ρίξατε ποτέ σας μιὰ ματιὰ σὲ ἀριθμοὺς καὶ δελτία γεωργικά. Κι' [illegible] μεγάλη σημασία ἔχουν κ[illegible] τοὺς φόβους στὶς τωρινὲς κακὲς ἐποχές, ποὺ κάθε χώρα θὰ ἤθελε νὰ εἶναι αὐτάρκης. Τώρα ποὺ ἄρχισε τὸ ψωμὶ νὰ μᾶς δίνεται μὲ δελτίο δὲν εἶναι ἄσκοπο ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ νὰ πληροφορηθοῦμε πῶς ἡ γῆ μας, ἡ ἀγαπημένη μας ἑλληνικὴ γῆ, ἔρχεται καλὴ καὶ βολικὴ νὰ μᾶς βοηθήσῃ στὶς δύσκολες μέρες μας. Ὁ [illegible] κόσμος, ποὺ γιὰ τὴν ἀνύψωσι του καὶ τὴ διαφώτισί του φροντίζει τόσο πολὺ ὁ καλός μας Κυβερνήτης, ἀγάπησε τώρα ἐξαιρετικὰ τὴ γῆ αὐτὴ καὶ τὴν περιποιεῖται. Κι' αὐτὴ ἀνταποδίδει τὴ φροντίδα αὐτὴ καὶ τὰ χάδια.

Ἡ Ἑλλὰς σήμερα χ[illegible] στὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως δὲν θὰ στερηθ[illegible] τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖο, τὸ ψωμί της. Σύμφωνα μὲ τ[illegible] προβλέψεις τῶν εἰδικῶν ἡ [illegible] σοδεια τοῦ [illegible] οῦ θὰ εἶναι καὶ φέτος καλὴ παρ' ὅλους τοὺς φόβους ποὺ εἶχαν ἐκδη[illegible] τοῦ [illegible] ποὺ γ[illegible] [illegible] τὸν ἐφοδιασμοῦ μας ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό.

Ἔτσι, ἂς ἀγαπᾶμε, ὅπως τῆς πρέπει, τὴν ἑλληνικὴ γῆ μας, ποὺ μᾶς δίνει καὶ μᾶς ἐξασφαλίζει τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν μας!

✱ ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ ΝΑ ΥΦΑΝΟΥΝ ✱

Γιὰ νὰ γίνῃ ἡ πρόχειρη αὐτὴ ὑφαντικὴ χρειαζόμαστε ἕνα τελάρο (γιὰ τελάρο μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ ξύλινο περιθώριο μιᾶς πλάκας, μιὰ κορνίζα στενὴ κλπ.), μιὰ σαῖτα τοῦ φιλέ, ὄχι λεπτή, καὶ χρωματιστὰ μαλλιὰ ἢ μετάξια τοῦ ἰδίου πάχους πάντοτε.

Ἀρχίζομεν κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον:

Τοποθετοῦμε πάνω στὸ τελάρο τὰ στημόνια περνῶντάς τα πάνω ἀπὸ τὶς δυὸ ἀπέναντι πλευρές του καὶ φροντίζοντας, ὥστε τὰ νήματά τους νὰ εἶναι πάντοτε ζυγά, καὶ νὰ μένῃ ἀρκετὸ διάστημα (περίπου 3 ἑκ.) δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀπὸ τὰ στημόνια ὡς τὶς πλευρὲς τοῦ τελάρου, γιὰ νὰ περνᾷ ἐλεύθερη ἡ σαῖτα.

Γιὰ στημόνια μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσουμε περισσότερα χρώματα ἀπὸ ἕνα, τὰ ὁποῖα θὰ συνδυάσωμε ἀνάλογα μὲ τὸ γοῦστο μας, ὁ κόμπος ὅμως τοῦ ἑνώματος τῶν δύο χρωμάτων θὰ φροντίζωμε ὥστε νὰ πέφτῃ πάνω στὴν κορνίζα τοῦ τελάρου. Δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ πυκνὰ τοποθετημένα τὰ στημόνια, γιατὶ δὲν γίνεται καλὸ τὸ ὑφαντό, πάντως ὅμως πρέπει νὰ φροντίζωμε οἱ ἀποστάσεις τους νὰ εἶναι κανονικές.

Ὕφανσις. Γεμίζομε τὴ σαῖτα μὲ ὅποιο χρῶμα μαλλὶ θέλουμε, ἀπὸ τὰ χρώματα τῶν στημονιῶν (καλὸν εἶναι νὰ ἀρχίσωμεν τὴν ὕφανσι μὲ τὴ σειρὰ τῶν χρωμάτων ποὺ ἀκολουθήσαμε στὰ στημόνια). Δένομε τὴν ἄκρη τοῦ μαλλιοῦ στὴν δεξιὰ ἄκρη τοῦ τελάρου καὶ ἀρχίζομε νὰ ὑφαίνωμε παίρνοντας ἕνα πάνω ἕνα κάτω τὰ στημόνια. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν στὸ τέλος τῆς σειρᾶς θὰ δοῦμε πῶς τὰ στημόνια ποὺ ἦταν ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ τελάρου ἦρθαν ἀπὸ πάνω. Γιὰ νὰ γυρίσωμε θὰ περάσωμε τὸ ὑφάδι μας πάνω ἀπὸ τὸ ξύλινο περιθώριο. Ἡ δεύτερη σειρὰ εἶναι πολὺ εὔκολη, γιατὶ δὲν χρειάζεται νὰ περάσουν ἕνα-ἕνα τὰ στημόνια. Ὅταν ἡ πρώτη σειρὰ εἶναι κανονικὰ δουλεμένη, δηλαδὴ ἕνα πάνω ἕνα κάτω τὰ στημόνια, τότε στὴ δεύτερη σειρὰ ἡ σαῖτα βρίσκει ἀνοικτὸ δρόμο ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ τελάρου, ὅπως στὸν ἐργαλειό. Τὴ δεύτερη καὶ τὶς ἑπόμενες σειρὲς τὶς τακτοποιοῦμε κοντὰ στὶς προηγούμενες μ' ἕνα ἀραιὸ κτένι.

Ὅταν ὑφάνωμε ἀπὸ τὸ χρῶμα αὐτὸ ὅσο θέλουμε, περνοῦμε στὴ σαῖτα μας ἄλλο χρῶμα καὶ συνεχίζουμε ὡς τὸ τέλος τὴ δουλειά μας κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀλλάζοντας στὶς κανονικὲς ἀποστάσεις τ' ἀνάλογα χρώματα, κι' ἐδῶ πρέπει νὰ φροντίσωμε οἱ κόμβοι τῶν δύο χρωμάτων νὰ πέφτουν πάνω στὴν κορνίζα τοῦ τελάρου.

Τὰ σχέδια ποὺ μποροῦμε νὰ ἐπιτύχουμε στὴ δουλειὰ αὐτὴ εἶναι γραμμὲς φαρδειές, στενὲς ἢ καρρὲ μικρὰ καὶ μεγάλα.

Ὅταν τελειώσῃ ἡ δουλειά μας, τὰ ὑφάδια ποὺ περάσαμε πάνω ἀπὸ τὸ τελάρο τὰ κόβομε ἴσια καὶ τὰ δένομε κρόσια.

Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο μποροῦμε νὰ ὑφάνωμε καὶ κασκόλ, μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι τὸ τελάρο μας θὰ εἶναι στενόμακρο καὶ ἀνάλογο μὲ τὸ φάρδος καὶ τὸ μῆκος ποὺ θέλουμε νὰ δώσωμε στὸ κασκόλ. Κατὰ τὴν ὕφανσι ὅμως ἐδῶ ἡ σαῖτα δὲν θὰ περνᾷ πάνω ἀπὸ τὰ πλαϊνὰ ξύλα τοῦ τελάρου, ἀλλὰ θὰ γυρίζῃ ἀμέσως, γιὰ νὰ σχηματίσῃ τὴν οὔγια. Γιὰ νὰ διατηροῦμε πάντα τὸ ἴδιο πλάτος στὸ ὑφαντό μας, τὸ συγκρατοῦμε συχνὰ μὲ κλωστές, στὶς πλευρὲς τοῦ τελάρου.

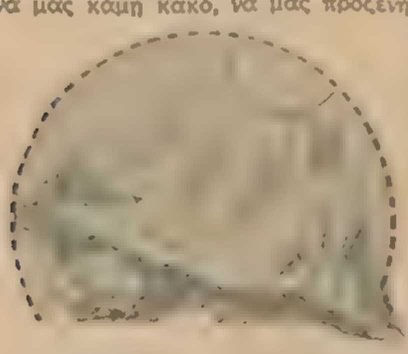

Στὴν ἐπάνω καὶ κάτω ἄκρη τοῦ ὑφαντοῦ θὰ κάνωμε τὰ κρόσια.

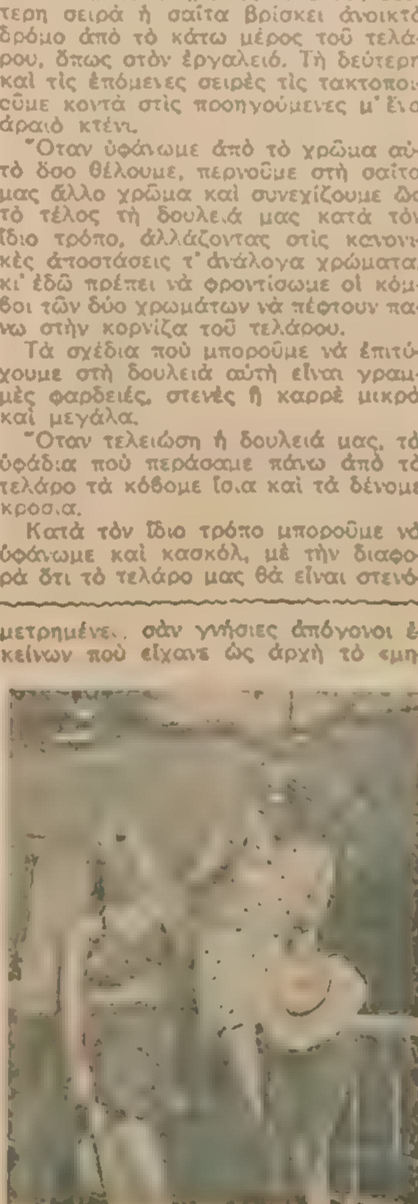
Ὕπαιθρο

Ὅσες φορὲς κι' ἂν μιλήσουμε γιὰ τὸ ὕπαιθρο, ὅσα κι' ἂν γράψουμε γιὰ τὸν φρέσκο ἀγέρα καὶ γιὰ τὸν ἥλιο, πάλι δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ τονίσουμε ἀρκετὰ τὶς καλὲς ἰδιότητες ποὺ ἔχουν ὅλα αὐτὰ γιὰ τὴν ὑγεία μας.

Γι' αὐτὸ ἂς μὴν ἀφήνουμε καμμιὰ εὐκαιρία ἀνεκμετάλλευτη. Ἂς βγαίνουμε ὅσο καὶ ὅπως μποροῦμε στὸ ὕπαιθρο. Ἂς προσπαθήσουμε μόνο τώρα στὴν ἀρχὴ νὰ μὴν ἐκτεθοῦμε ἀπότομα στὸ [illegible] νὰ μᾶς κάμῃ κακό, νὰ μᾶς προξενήσῃ ἐγκαύματα, νὰ μᾶς φέρῃ πυρεττὸ καὶ ἡλίασι. Σὲ ὅλα μας ἂς εἴμαστε

μετρημένε., σὰν γνήσιοι ἀπόγονοι ἐκείνων ποὺ εἶχαν ὡς ἀρχὴ τὸ «μηδὲν ἄγαν» καὶ «πᾶν μέτρον ἄριστον».

Ἂς μὴ τὸ ξεχνοῦμε λοιπὸν καὶ στὸ λιόλουτρό μας. Ἐδῶ σᾶς παραθέτουμε καὶ δυὸ νόστιμα κουστούμια γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτή. Μποροῦν νὰ φορεθοῦν στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ στὸ βουνό, γενικὰ στὸ ὕπαιθρο. Εἶναι χαριτωμένα καὶ εὐπρεπῆ. Γίνονται ἀπὸ κρετὸν ἢ ἀπὸ ἁπλὸ λινὸ πλουμιστό.

Τὰ παρκὲ σας

Τώρα ποὺ τὰ χαλιὰ σηκώθηκαν καὶ τὰ παρκέ μας ἔμειναν γυμνά, χρειάζεται νὰ τὰ σκεφθοῦμε καὶ νὰ τὰ περιποιηθοῦμε κάπως.

«Τὰ πατώματα, εἶπε κάποιος γιατρός, εἶναι ἐξαίρετοι φορεῖς μικροβίων». Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ διατηροῦνται ὅσο μπορεῖ περισσότερον καθαρά. Τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ εἶναι παρκεταρισμένα. Τὰ κερωμένα πατώματα διατηροῦνται καλύτερα ἀπὸ τὰ πατώματα τὰ σκέτα. Εἶναι ὑγιεινότερα, γιατὶ ἀπορροφοῦν λιγώτερη σκόνη, τὸ κέρωμα τὰ προφυλάσσει ἀπὸ τὴν ὑγρασία, ἡ δὲ τερεβινθίνη ἡ περιεχομένη εἰς τὸ ἀνκοστίκ, ποὺ τὰ κερώνουμε, παίζει ρόλον ἀπολυμαντικοῦ. Πατώματα ἀπὸ σκληρὸ ξύλο εἶναι τὰ πλέον κατάλληλα διὰ παρκέ, γιατὶ σ' [illegible] μποροῦμε νὰ ἐπιτύχουμε λεία καὶ γυαλιστερὴ ἐπιφάνεια, ἡ ὁποία κοντὰ στὰ ἄλλα, δίνει τόση εὐμορφιά.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΒΕΡΓΙ

Ἦταν μιὰ φορὰ ἕνας πραμματευτὴς ποὺ εἶχε τρεῖς θυγατέρες. Αὐτὸς ὁ πραμματευτὴς ἔκανε ἐμπόριο μὲ τὶς Ἰνδίες.

Σὰν κίνησε καμμιὰ φορὰ νὰ πάη γιὰ τὶς Ἰνδίες, τὸν παρεκάλεσαν οἱ τρεῖς θυγατέρες του, ἡ μία νὰ τῆς φέρη ἕνα φόρεμα Ἰνδικό, ἡ ἄλλη ἕνα φακιόλι κι' ἡ μικρότερη τὸ χρυσὸ βεργί. Καὶ τὸν καταραστηκαν, ἂν δὲν τοὺς τὰ φέρη νὰ μὴ κινήση τὸ καράβι του.

Σὰν πῆγε λοιπὸν στὶς Ἰνδίες ἀγόρασε διάφορες πραμμάτειες ὅσες ἤθελε, καὶ πῆρε καὶ τῶν δυὸ θυγατέρων του ἐκεῖνα ποὺ τοῦ ζήτησαν. Μόνον τῆς μικρότερης τὸ χρυσὸ βεργὶ λησμόνησε.

Καθὼς κίνησε νὰ φύγη ἀπ' τὶς Ἰνδίες, μ' ὅλο ποὺ ἦταν καλὸς καιρός, δὲν κινοῦσε τὸ καράβι του. Τότες κάθονταν καὶ συλλογιζόνταν, κι' ἕνας χωριάτης ποὺ πέρασε ἀπὸ κοντά του τὸν ρωτάει γιατ' εἶν' ἔτσι συλλογισμένος. Ὁ πραμματευτὴς δὲν τοῦ εἶπε τίποτες. Ὁ χωριάτης βλέποντας τὴ σιωπὴ τοῦ πραμματευτῆ, τοῦ λέει:

— Στοχάσου, μὴν ἔταξες τίποτε.

Ὁ πραμματευτὴς στοχάστηκε, καὶ θυμήθηκε τότες, ἐκεῖνο ποὺ εἶχε τάξει τῆς θυγατέρας του· καὶ ρωτάει τὸ χωριάτη νὰ τοῦ πῆ ποῦ βρίσκεται τὸ χρυσὸ βεργί:

Ὁ χωριάτης τοῦ ἔδειξε ἕνα δρόμο καὶ τοῦ εἶπε νὰ περπατήση τρεῖς ὧρες, κι' ἐκεῖ εἶναι τὸ χρυσὸ βεργί. Ὁ πραμματευτὴς ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπε ὁ χωριάτης, κι' ἀφοῦ περπάτησε τρεῖς ὧρες, πῆγε σ' ἕναν τόπο, κι' ἐκεῖ ρώτησε. Καὶ τοῦ ἔδειξαν ἕνα παλάτι καὶ τοῦ εἶπαν, πὼς αὐτοῦ μέσα εἶναι τὸ χρυσὸ βεργί, κι' αὐτὸ τὸ χρυσὸ βεργὶ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ βασιλόπουλο. Αὐτὸς φοβήθηκε σὰν τοῦ εἶπαν πὼς εἶναι τὸ βασιλόπουλο. Ὕστερα ὅμως θάρρεψε, καὶ πῆγε ἴσια στὸ παλάτι, καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸ βασιλιᾶ νὰ μπῆ μέσα, κι' ὁ βασιλιᾶς τοῦ τὴν ἔδωσε. Καὶ σὰν τὸν ρώτησε ὁ βασιλιᾶς τί θέλει, τοῦ εἶπε πὼς ἤθελε νὰ μιλήση μὲ τὸ βασιλόπουλο. Ὁ βασιλιᾶς τὸν πῆγε στὸ δωμάτιο ποὺ κάθονταν τὸ βασιλόπουλο, καὶ τὸ βασιλόπουλο τὸν ρώτησε τί ἤθελε. Κι' ἐκεῖνος τοῦ ὡμολόγησε ὅλα ὅσα τοῦ εἶπε ἡ θυγατέρα του Τότες τὸ βασιλόπουλο τὸν παίρνει καὶ τὸν μπάζει μέσα σ' ἕνα δωμάτιο, ὅπου εἶχε πολλὲς ζωγραφιές, καὶ τὸν ρωτάει:

— Εἶναι ἡ θυγατέρα σου τόσο ὄμορφη ὅπως αὐτές;

Κι' ἐκεῖνος τοῦ εἶπε:

— Ποῦ! εἶναι χίλιες φορὲς ὀμορφότερη ἀπ' αὐτές.

Τότες τὸν ἔμπασε σ' ἕνα ἄλλο δωμάτιο, ποὺ εἶχε ζωγραφισμένη κάποια ποὺ τὴν εἶχε ἰδεῖ στὸν ὕπνο του πὼς θὰ τὴν πάρη γυναῖκα, καὶ τὸν ρωτάει:

— Εἶναι τόσο ὄμορφη ἡ κόρη σου;

Κι' αὐτὸς τοῦ εἶπε:

— Αὐτὴ ἡ ἴδια εἶναι!

Τότες τὸ βασιλόπουλο τοῦ ἔδωσε ἕνα γράμμα, κι' ἕνα ποτῆρι, κι' ἕνα δαχτυλίδι, νὰ τὰ δώση τῆς θυγατέρας του. Κι' ὁ πραμματευτὴς τὰ πῆρε καὶ πῆγε στὸ καράβι του. Κι' εὐθὺς τὸ καράβι κίνησε, κι' ἔφυγε γιὰ τὴν πατρίδα του.

Σὰν ἔφτασε στὸ σπίτι του, τὸν ρώτησαν οἱ θυγατέρες του:

— Ἔ, πατέρα, μᾶς ἔφερες ἐκεῖνα ποὺ μᾶς ἔταξες;

— Σᾶς τἄφερα, τοὺς εἶπε, κι' ἔβγαλε κι' ἔδωσε καθεμιανῆς τὸ τάξιμο. Ἔδωσε καὶ τῆς μικρῆς τὸ γράμμα, τὸ ποτῆρι καὶ τὸ δαχτυλίδι, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει τὸ βασιλόπουλο. Κι' αὐτὴ τὰ πῆρε καὶ πῆγε καὶ κλείστηκε μέσα στὸ δωμάτιό της, κι' ἄνοιξε τὸ γράμμα καὶ τὸ διάβασε καὶ εἶδε νὰ τῆς γράφη, πὼς ὅταν τὸν χρειάζεται νὰ βάζη μέσα στὸ ποτῆρι νερό, κι' ὕστερα νὰ βάζη τὸ δαχτυλίδι μέσα στὸ νερό, καὶ νὰ λέη τρεῖς φορές: «Ἔλα, ἔλα, ἔλα, χρυσό μου βεργί!» καὶ τότες αὐτὸς θὰ ἔρχεται σὰν περιστέρι, θὰ νίβεται στὸ νερὸ καὶ θὰ γίνεται ἄνθρωπος. Τότες κι' αὐτὴ ἔκανε καθὼς τῆς ἔγραφε, κι' ἦρθε τὸ περιστέρι, κι' ἀφοῦ κολύμπησε στὸ νερό, ἔγινε ἄνθρωπος. Κι' ἀφοῦ κουβέντιασαν πολλὴν ὥρα, κολύμπησε πάλι στὸ νερό, κι' ἔγινε περιστέρι, κι' ἔφυγε. Καὶ φεύγοντας τῆς ἄφησε ἕνα καρύδι καὶ τῆς εἶπε νὰ τὸ τσακίση κι' ὅ,τι βρῆ μέσα νὰ τὸ φορέση. Καὶ σὰν ἔφυγε αὐτός, τσάκισε τὸ καρύδι καὶ βρῆκε μέσα μιὰ φορεσιὰ σωστή, ποὺ εἶχε ζωγραφισμένο τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα. Τὴ ντύθηκε αὐτὴ τὴ φορεσιὰ καὶ βγῆκε ἔξω. Σὰν τὴν εἶδαν οἱ ἀδερφές της, θαύμασαν κι' ἄρχισαν νὰ τὴν ρωτοῦν, καὶ τὴν ἐφθόνησαν. Αὐτὴ ἔκανε πάλι τὸ ἴδιο, καὶ πάλι ἦρθε ὁ χρυσοβεργῆς, κι' ὅταν ἔφυγε, τῆς ἄφησε ἕνα μοσχοκάρυδο καὶ τῆς εἶπε νὰ τὸ τσακίση καὶ ὅ,τι βρῆ μέσα νὰ τὸ φορέση. Κι' ἀφοῦ ἔφυγε τὸ περιστέρι, τότες τσάκισε τὸ μοσχοκάρυδο κι' ηὗρε μιὰ φορεσιὰ ποὺ εἶχε ζωγραφισμένη τὴ θάλασσα [illegible] καὶ ντύθηκε καὶ βγῆκε ἔξω. Πάλι θαύμαζαν οἱ ἀδερφές της, σὰν τὴν εἶδαν, καὶ τὴν φθονοῦσαν ἀκόμη περισσότερο. Πάλι αὐτὴ ἔρριξε τὸ δαχτυλίδι μέσα στὸ ποτῆρι μὲ τὸ νερὸ καὶ εἶπε: «Ἔλα, ἔλα, ἔλα χρυσό μου βεργί!» Κι' ἦρθε καὶ κολύμπησε στὸ νερὸ κι' ἔγινε ἄνθρωπος. Σὰν ἔφυγε, τῆς ἄφησε πάλι ἕνα σῦκο, καὶ τῆς εἶπε νὰ τὸ κόψη, κι' ὅ,τι βρῆ μέσα νὰ τὸ φορέση. Ἀφοῦ ἔφυγε, τὄκοψε κι' ηὗρε ἄλλη φορεσιά, ποὺ ἦταν ζωγραφισμένος ὁ Μάης μὲ τὰ λουλούδια. Τὴ φόρεσε κι' αὐτὴ καὶ βγῆκε ἔξω. Τότες θαύμασαν ἀκόμη περισσότερο οἱ ἀδερφές της, καὶ σκέπτονταν, πῶς νὰ τῆς κάνουν κακό. Σκέφθηκαν λοιπόν, νὰ πάρη ἡ μεγάλη ἕνα σακκούλι μαργαριτάρι, καὶ νὰ κάνη τάχα πὼς θὰ τὸ χύση, κι' αὐτὲς θὰ πᾶνε νὰ λουσθοῦν, ἐνῶ αὐτὴ θὰ γυρίση στὸ σπίτι καὶ θὰ κάνη ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε ἡ μικρότερη — γιατὶ τὴν εἶχαν παραμονέψει καὶ εἶχαν δῆ πῶς ἔκανε — νὰ προσποιηθῆ πὼς εἶναι ἡ ἴδια, καὶ νὰ τῆς δώση κι' αὐτηνῆς τίποτες. Καὶ τὸ πρωΐ, καθὼς ξεκίνησαν καὶ πήγαιναν νὰ λουσθοῦν, πῆρε ἡ μεγάλη τὸ σακκούλι μὲ τὸ μαργαριτάρι, κι' ἐκεῖ ποὺ πήγαιναν στὸ δρόμο, ἔκανε πὼς γλίστρησε, κι' ἔχυσε τὸ μαργαριτάρι, κι' εἶπε στὶς ἄλλες:

— Σύρτε σεῖς μπροστά, κι' ἐγὼ θὰ μάσω τὸ μαργαριτάρι.

Καὶ καθὼς ξεμάκρυναν οἱ ἄλλες, αὐτὴ τὸ ἔμασε ὅλο καὶ τὄβαλε μέσα στὸ σακκούλι, καὶ πῆγε στὸ σπίτι, καὶ πῆρε τὸ κλειδὶ ἀπ' τὸ δωμάτιο τῆς μικρῆς — ἐπειδὴ τὴν εἶχε παραμονέψει καὶ ἤξερε ποῦ τὄβαλε τὸ κλειδὶ — κι' ἄνοιξε τὸ ντουλάπι, κι' ἀφοῦ πῆρε τὸ ποτῆρι καὶ τὸ γιόμισε νερό, ἔρριξε καὶ τὸ δαχτυλίδι μέσα. Μονάχα ποὺ ἡ μικρότερη εἶχε ἕνα μαχαίρι, καὶ λησμόνησε καὶ τὸ ἄφησε πάνω στὸ ποτῆρι, κι' ὅταν εἶπε, «ἔλα, χρυσό μου βεργί», ἦρθε τὸ βασιλόπουλο καὶ κολύμπησε, μὰ καθὼς ἔκανε νὰ σηκωθῆ, κόπηκε ἀπ' τὸ μαχαῖρι.

Αὐτὴ σὰν εἶδε τὸ αἷμα μέσα στὸ νερό, στενοχωρέθηκε, ἀφήνει τὸ ποτῆρι μὲ τὸ αἷμα μέσα στὸ ντουλάπι καὶ φεύγει. καὶ πῆγε κι' ἀντάμωσε τὶς ἀδερφές της. Κι' ὅταν γύρισαν πίσω, πῆγε ἡ μικρὴ μέσα στὸ δωμάτιο, κι' ἄρχισε νὰ λέη:

«Ἔλα, ἔλα, ἔλα χρυσό μου βεργί!».

Καὶ καθὼς πῆγε νὰ πάρη τὸ ποτῆρι, τὸ βλέπει γεμᾶτο αἷμα. Κλαίει, φωνάζει, ἄχ τί ἔπαθα! Σὰν ἔκλαψε πολύ, βγῆκε ἔξω. Κατάλαβε ὅμως πὼς τὸ ἔκαναν οἱ ἀδερφές της, καὶ πηγαίνει στὸν πατέρα της καὶ τοῦ λέει: Πατέρα, νὰ μοῦ κόψης μιὰ φορεσιὰ φράγκικη καλὴ καλή, καὶ νὰ μοῦ δώσης κι' ἕνα καράβι καλό, γιὰ νὰ πάω στὰ ξένα. Τότες ὁ πατέρας της τῆς ἔκοψε τὰ φράγκικα ροῦχα ποὺ τοῦ ζήτησε, κι' ἀφοῦ τὰ ντύθηκε, μπῆκε στὸ καράβι γιὰ νὰ πάη στὶς Ἰνδίες νὰ τὸν εὕρη. Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε, εἶδε ἕνα πουλὶ ποὺ ἤθελε νὰ πιάση ἕν' ἄλλο, κι' αὐτὸ τὸ πουλὶ ποὺ ἦταν περιστέρι λέει στὸ πρῶτο:

— Δὲ μὲ λυπᾶσαι ποὺ εἶναι τὸ βασιλόπουλο ἄρρωστο, κι' οἱ γιατροὶ τὸ χουν ἀποφασίσει; Καὶ τὸ ἄλλο πουλὶ τοῦ λέει:

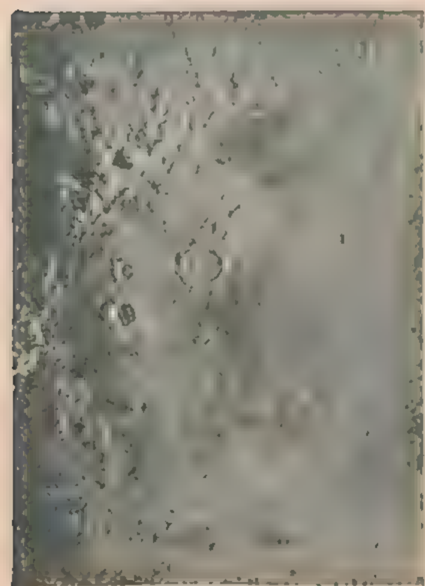
— Δὲν ξέρουν οἱ γιατροί, καὶ τὸ βασιλόπουλο γιατρεύεται.

Καὶ τὸ ρωτάει τὸ ἄλλο πουλί:

— Μὲ τί γιατρικὸ γιατρεύεται;

Κι' ἦρθε τὸ περιστέρι καὶ κολύμπησε στὸ νερό!

Μία περιοχὴ τῆς ἐπιφανείας τῆς Σελήνης δεικνύουσα μερικοὺς ἀπὸ τοὺς κρατῆρας της. Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη μὲ τὸ μεγάλο τηλεσκόπιον τοῦ Ὄρους Οὔιλσων ἐν Ἀμερικῇ.

ΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ;

Ἴσως μερικοὶ νομίζουν ὅτι γνωρίζομεν πολὺ καλὰ τὴν Σελήνην, ἡ ὁποία παρακολουθεῖ τὴν Γῆν στὴν κίνησι ποὺ κάμνει γύρω ἀπὸ τὸν Ἥλιον. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν πολλὰ ζητήματα διὰ τὴν Σελήνην, ποὺ δὲν ἐλύθησαν ἀκόμη ἱκανοποιητικὰ ἀπὸ τὴν Ἀστρονομίαν.

* * *

Βεβαίως, ξεύρομεν ὅλοι ὅτι ἡ Σελήνη ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὴν Γῆν, ὅταν ἡ τελευταία ἦταν ἀκόμη σὲ διάπυρο κατάστασι. Ὁ Γάλλος ἀστρονόμος καὶ μαθηματικὸς Λαπλὰς εἶπεν ὅτι ἡ ἀπόσπασις αὐτὴ ἔγινε λόγῳ τῆς μεγάλης φυγοκέντρου δυνάμεως ποὺ ἐδημιουργήθηκε περὶ τοῦ [illegible] τῆς Γῆς, ἡ ὁποία ἄφησε νὰ φύγουν μερικὰ κομμάτια γηΐνης ὕλης ποὺ ἀπετέλεσαν τὸν δορυφόρον μας. Δύο νεώτεροι Ἀμερικανοὶ ἀστρονόμοι, ὁ Μοῦλτον καὶ ὁ Τσάμπερλαιν, εἶπαν ὅτι πρὸ ἑκατομμυρίων χρόνων κάποιο ἄλλο οὐράνιο σῶμα πέρασε κοντὰ στὴ Γῆ καὶ ἕνεκα τῆς μεγάλης παρελκτικῆς δυνάμεως ποὺ ἤσκησεν ἐπάνω στὸν πλανήτη μας, ἔκαμεν ὥστε νὰ ἀποσπασθῇ ἡ Σελήνη.

Εἴτε ἡ μιὰ θεωρία εἶναι σωστή, εἴτε ἡ ἄλλη, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ δορυφόρος μας ποὺ μᾶς φωτίζει πολλάκις κατὰ τὰς σκοτεινὰς νύκτας μὲ τὸ φῶς ποὺ δανείζεται ἀπὸ τὸν Ἥλιον, εἶναι μιὰ χώρα πολὺ ἀνώμαλος καὶ βραχώδης. Τὰ βουνὰ ποὺ ἐμέτρησαν ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ δορυφόρου μας ἀνέρχονται εἰς 50.000! Καὶ τὸ περίεργον εἶναι ὅτι μοιάζουν σὰν τοὺς κρατῆρας τῶν ἡφαιστείων τῆς Γῆς, ἐνῷ εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν μεγάλην σχέσιν μὲ τοὺς γηΐνους κρατῆρας.

Ἡ Σελήνη δὲν ἔχει οὔτε ἀέρα, οὔτε νερό. Στὴν ἐπιφάνειά της δὲν βλέπομεν ποτὲ σύννεφα. Οὔτε βροχάς. Ὁλόκληρος ἡ ἐπιφάνειά της εἶναι ἔρημος καὶ ἀγρία, γεμάτη ἀπὸ ὑψηλὰ καὶ πολὺ ἀπόκρημνα βουνά. Καμμία χώρα τῆς Γῆς δὲν ἠμπορεῖ νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν ἀγριότητα τοῦ ἐδάφους τῆς Σελήνης. Κανένας τόπος τῆς Γῆς δὲν ὑπῆρξε τόσον ἀνώμαλος. Κανένα ἴσως ἄλλο οὐράνιο σῶμα δὲν κατεξεσχίσθη τόσον βαθειά, ὅσον τὸ φεγγάρι.

Τὸ ἡμερονύκτιον ἐπάνω στὸ φεγγάρι διαρκεῖ 30 περίπου γήϊνα ἡμερονύκτια. Ἡ ἡμέρα δηλαδὴ εἶναι ἴση μὲ 15 εἰκοσιτετράωρα καὶ ἡ νύκτα μὲ ἄλλα 15 τοιαῦτα! Καὶ ἐπειδὴ αὐτὴ δὲν ἔχει ἀτμόσφαιρα, ἡ ἀκτινοβολία τῆς ἡλιακῆς θερμότητος εἶναι πολὺ μεγάλη κατὰ τὴν νύκτα. Ἀποτέλεσμα αὐτοῦ εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ θερμοκρασία κατέρχεται τὰ βράδια εἰς 273 βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός! Τὴν ἡμέρα ἡ θερμοκρασία ἀνέρχεται σιγὰ σιγὰ εἰς 100 βαθμοὺς ἐπάνω ἀπὸ τὸ μηδέν. Ἔτσι, ὅπως κατανοεῖ ὁ καθένας, ἐπάνω στὸν δορυφόρον αὐτὸν ποὺ λέγεται Σελήνη, δὲν ἠμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ ζωή. Εἶναι πρᾶγμα ἀδύνατον.

Αὐτὰ τὰ σκοτεινὰ μέρη ποὺ διακρίνομεν ἐπάνω στὴν Σελήνη, ὅταν εἶναι πανσέληνος, λέγουν οἱ ἀστρονόμοι ὅτι εἶναι αἱ πεδιάδες τῆς Σελήνης ποὺ ἀποτελοῦν τὰ περισσότερον ἐπίπεδα μέρη αὐτῆς. Ἄλλοτε ἐνόμιζαν ὅτι εἶναι θάλασσαι. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό. Γιατὶ ἡ Σελήνη ἔχει τόσους κρατῆρας, γιατὶ δὲν ἔχει νερό, γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἀέρας, γιατὶ κατεξεσχίσθη τόσον βαθειά; Οἱ ἀστρονόμοι ἀπαντοῦν ὅλο μὲ ὑποθέσεις καὶ μὲ θεωρίες.

Ὅλα τὰ τηλεσκόπια εἰργάσθησαν διὰ νὰ λύσουν τὰ αἰνίγματα αὐτά, ἀλλ' ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀκόμη δὲν ἐδόθηκε ἱκανοποιητικὴ ἀπάντησις εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα. Τὸ νέον τηλεσκόπιον ποὺ γίνεται στὴν Ἀμερική, τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς φέρῃ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ φεγγαριοῦ εἰς ἀπόστασιν μόνον 38.000 μέτρων, θὰ ἠμπορέσῃ νὰ μᾶς δώσῃ μιὰ ὁριστικὴ ἀπάντησι στὰ ἐρωτήματα ποὺ ἀνεφέραμε προηγουμένως.

Πρὸς τὸ παρὸν μένομεν εἰς τὰ ἐξαγόμενα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξε τὸ 1878 ὁ διευθυντὴς τοῦ Βασιλικοῦ μας Ἀστεροσκοπείου Ἰούλιος Σμίτ, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ μικροῦ τότε ἑλληνικοῦ τηλεσκοπίου καὶ χάρις εἰς τὸν ἐκτάκτως διαυγῆ οὐρανὸν τῆς Ἀττικῆς, εἰργάσθη 30 ὁλόκληρα χρόνια διὰ νὰ δωρήσῃ κάτι σπουδαῖον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐπιστήμην. Ἕναν τοπογραφικὸν χάρτην τῆς Σελήνης, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ σήμερον κάτι τὸ ἐντελῶς ἐξαιρετικὸν διὰ τὴν ἐπιστήμην.

Οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ἔκαμαν μεγαλύτερα τηλεσκόπια καὶ ἐμελέτησαν μετὰ προσοχῆς τὴν Σελήνην. Ἐν τούτοις ἐπανῆλθαν πάλιν εἰς τὰ συμπεράσματα τοῦ Ἰουλίου Σμίτ, τὰ ὁποῖα θεωροῦν κλασσικὰ καὶ ἀνεπίδεκτα ἀντιρρήσεως καὶ ἀναφέρουν πάντοτε μαζὶ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ δημιουργοῦ τοῦ χάρτου καὶ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον Ἀθηνῶν.

Σείριος

Κι' ἐκεῖνο τοῦ εἶπε:

— Νὰ μᾶς σκοτώσουν ἐμᾶς, καὶ νὰ μᾶς πάρουν, νὰ πάρουν καὶ λίγο νερὸ ἀπ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ βρύση, ποὺ εἶναι ἀγνάντια, νὰ φτιάξουν ἀλοιφή, ν' ἀλείψουν τὸ λαιμό του ποὺ εἶναι κομμένος, καὶ νὰ ἰδῇς πῶς γιατρεύεται.

Ἡ κόρη τἄκουσε ὅλα αὐτὰ κι' ἐπειδὴ ἤξερε τὴ γλῶσσα τῶν περιστεριῶν, ἀπ' τὸ χρυσὸ βεργί, κατάλαβε τί εἶπαν τὰ πουλιά. Τότες ἔρριξε ἕνα ντουφέκι καὶ τὰ σκότωσε καὶ τὰ δυό, καὶ τὰ πῆρε, καὶ πῆρε καὶ νερὸ ἀπ' ἐκείνη τὴ βρύση, κι' ἔφτιασε τὴν ἀλοιφή, καὶ πῆγε στὸ παλάτι ποὺ κάθονταν τὸ βασιλόπουλο, καὶ φώναζε δυνατά:

— Γιατρὸς καλός, γιατρὸς καλός, γιατρικὰ καλά!

Τὴν ἄκουσε ὁ βασιλιᾶς τότες καὶ τὴ φώναξε ἀπάνω, καὶ τῆς εἶπε:

— Μπορεῖς νὰ γιατρέψῃς τὸ παιδί μου;

Κι' ἐκείνη τοῦ εἶπε:

— Ἀφοῦ τὸ ἰδῶ!

Καὶ σὰν τὸ εἶδε, εἶπε στὸ βασιλιά:

— Σ' ὀχτὼ μέρες διορία τὸ γιατρεύω καὶ νὰ τὸ βγάλω καὶ στὸ κυνῆγι.

Ὁ βασιλιᾶς σὰν ἄκουσε αὐτό, χάρηκε. Οἱ ἄλλοι γιατροὶ ποὺ ἄκουσαν πῶς τὸ γιατρεύει, εἶπαν στὸ βασιλιά:

— Ἂν τὸ γιατρέψῃ αὐτός, καθὼς λέει, ἐμᾶς νὰ μ[illegible]

Τότες ὁ γιατρὸς πῆγε στὸ βασιλόπουλο καὶ τὸ ἄλειψε μὲ τὴν ἀλοιφή, καὶ γίνηκε καλλίτερα, κι' ὕστερ' ἀπὸ [illegible]ρες ἄρχισε νὰ μιλάῃ, καὶ σὰν τοῦ ἔβαλε πολλὲς φορὲς τὴν ἀλοιφή, σ' ὀχτὼ μέρες τὸ γιάτρεψε καὶ τὸ ἔβγαλε καὶ στὸ κυνῆγι. Σὰν τὸν εἶδε ὁ πατέρας του, χάρηκε πολὺ κι' εἶπε τοῦ ψευτογιατροῦ:

— Τί καλὸ θέλεις νὰ σοῦ κάνω γιὰ τὸ καλὸ ποὺ μοῦ ἔκαμες;

Κι' ὁ γιατρὸς τοῦ εἶπε:

— Ἄλλο δὲ ζητάω ἀπὸ τὴ βασιλεία σου, μονάχα ἕνα τραπέζι νὰ μοῦ κάνῃς καὶ νὰ φωνάξῃς ὅλους τοὺς ἄρχοντες τῆς Ἰνδίας. Τότες ὁ βασιλιᾶς [illegible] καὶ φώναξε ὅλους τοὺς ἄρχοντες τῆς Ἰνδίας.

Ἀφοῦ ἔφαγαν κι' ἤπιαν, εἶπε ὁ ψευτογιατρὸς [illegible] βασιλιᾶ:

— [illegible] νὰ σωπάσουν, γιατὶ θὰ πῶ [illegible].

Τότες ὁ βασιλιᾶς πρόσταξε καὶ σώπασαν ὅλοι, κι' ἄρχισε ὁ γιατρὸς κι' ἔλεγε τὸ παραμύθι, τοῦτο καὶ τοῦτο [illegible], χωρὶς νὰ μαρτυρήσῃ πῶς ἦταν αὐτός. Κι' ὅταν εἶπε πὼς ἡ κόρη αὐτὴ γίνηκε γιατρός, τοὺς φανερώθηκε καὶ τοὺς εἶπε:

— [illegible] εἶμαι ἡ κόρη κι' ἡ γυναίκα τοῦ [illegible] δὲν τουφέκισα ἐγὼ [illegible] ἀλοιφή μου.

Τότες τὸ βασιλόπουλο σὰν τἄκουσε ὅλα αὐτὰ τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴν πῆρε γυναῖκα του.

ὁ Κῆπος!

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ

Ὅπως ἔγραφα στὸ προηγούμενο τεῦχος, ὁ φαλαγγάρχης μας ὡμίλησε γιὰ τὶς οἰκονομίες ποὺ τὴ δύσκολη αὐτὴ ἐποχὴ πρέπει νὰ κάνουμε ὅλοι. Ἰδιαίτερα μίλησε γιὰ μᾶς τοὺς Σκαπανεῖς. Πῶς μποροῦμε δηλαδὴ καὶ μεῖς νὰ βοηθήσουμε στὴ σπουδαία αὐτὴ προσπάθεια ποὺ μᾶς ζητᾶ ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Ὀργάνωσις.

Καὶ πρῶτα - πρῶτα στὸ σπίτι. Κάθε τι ποὺ ὡς τώρα τὸ θεωρούσαμε ἄχρηστο καὶ τὸ πετούσαμε στὰ σκουπίδια, αὐτὸ πρέπει τώρα νὰ τὸ μαζεύουμε. Ἡ Ε. Ο. Ν. μὲ ἰδιαίτερη διαταγή της συνιστᾶ νὰ μαζεύουμε τὰ παληὰ χαρτιά. Τὴν ξέρομε ὅλοι τὴ διαταγὴ αὐτὴ καὶ τὴν δημοσιεύσαμε καὶ στὸ περιοδικό. Μὰ δὲν εἶναι μονάχα αὐτό. Κομμάτια σίδερο, κομμάτια σύρματα, λάμες ξυρίσματος μεταχειρισμένες, καρφιά, κλειδιὰ σπασμένα καὶ κάθε τι ποὺ εἶναι καμωμένο ἀπὸ σίδερο ἢ ἀπὸ μολύβι ἢ ἀπὸ χαλκό, ὅλα αὐτὰ μποροῦμε περίφημα νὰ τὰ περιμαζεύουμε γιατὶ εἶναι κατάλληλα νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς πρῶτες ὗλες ἀπὸ τὰ δικά μας ἐργοστάσια, ποὺ θὰ τὰ ξανακάμουν πάλι καλὸ χαρτί, καλὸ σίδερο, καλὸ μολύβι, καλὸ χαλκό, γιατὶ αὐτὰ τὰ πράγματα μᾶς ἔρχονται ἀπὸ ἄλλες χῶρες καὶ σήμερα ποὺ ἐκεῖ πέρα γίνεται πόλεμος δὲν εἶναι εὔκολο νὰ μᾶς ἔρθουν καὶ ἔτσι θάχουμε ἔλλειψι ἀπ' αὐτά. Μὲ τὸ μάζεμα ὅμως αὐτὸ θὰ βοηθήσουμε πολύ. Τὰ παληοπράγματα αὐτὰ θὰ τὰ πάρουν ὡρισμένοι ἔμποροι καὶ αὐτοὶ πάλι θὰ τὰ δώσουν στὰ ἐργοστάσια καὶ αὐτὰ πάλι ὅπως εἴπαμε θὰ τὰ κατεργασθοῦν καὶ ἔτσι οἱ ἐλλείψεις μας θἆναι μικρότερες.

Καὶ νὰ σᾶς πῶ ἐγὼ ἄρχισα ἀπὸ τώρα τὴ συλλογή. Ἔχω ὡς τώρα ἕνα τσουβάλι χαρτιὰ καὶ ἕνα μεγάλο καλάθι παληοσίδερα. Τὸ ἴδιο βέβαια θὰ κάμετε καὶ σεῖς.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ἄνω: Ἡ Σκαπάνισσα Ἀλίκη Βαρβιτσιώτη. Κάτω: Οἱ Σκαπανεῖς Τάκης καὶ Γεώργιος Παπαστάμου καὶ Νίκος Τερζάκης.

Τὸ παραμυθάκι μας

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΠΑΡΟΥΝΑΣ

Ἦταν ἄνοιξις! Ὁ οὐρανὸς ἐπάνω καταγάλανος! Τὰ χωράφια κάτω καταπράσινα.

Στὴν ἄκρη ἑνὸς χωραφιοῦ βρισκόταν μιὰ ἀνθισμένη ταπεινὴ ἀγριοβιολέττα. Ἀνάμεσα στὰ σιτάρια ἐκορδώνετο ὑπερήφανα μιὰ παπαρούνα. Καὶ καθὼς ἦταν καὶ Κυριακή, ἐφόρεσε τὸ καινούργιο της φόρεμα καὶ τὸ κόκκινο φέσι της. Ἡ ἀγριοβιολέττα πάλι, ἀνθισμένη καθὼς ἦταν, εἶχε δύο λουλουδάκια ποὺ ἔμοιαζαν σὰν δυὸ γαλανὰ ματάκια. Αὐτὸ ἦταν τὸ καθημερινό της ντύσιμο. Ἡ παπαρούνα ἐκαλημέρισε περιπαικτικὰ τὴν ἀγριοβιολέττα καὶ τὴν ἐρώτησε πῶς τέτοια ἡμέρα δὲν ἐφόρεσε τὰ καλά της ροῦχα.

— Δὲν φροντίζω νὰ ἔχω καινούργια φορέματα. Ὅ,τι θέλω τὸ ἔχω. Ἔχω τὸ ἄρωμά μου, ἀπήντησε ἡ ἀγριοβιολέττα καὶ αὐτὸ μὲ φτάνει.

— Γιατὶ δὲν ἔρχεσαι μαζί μας παρὰ κάθεσαι ἔξω ἀπὸ τὸ χωράφι; ξαναρώτησε ἡ παπαρούνα.

— Τὸ μέρος ὅπου μὲ προσκαλεῖς νὰ ἔλθω δὲν εἶναι γιὰ σένα, εἶναι γιὰ τὰ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ

3. (Συνέχεια)

Μιὰ βδομάδα εἶχε περάσει, ὅταν ἕνα μεσημέρι ὁ Ζαχαρίας πῆρε τὴν πολεμική του ἐξάρτυσι... τὴν σφεντόνα του δηλαδὴ καὶ ξανοίχτηκε παρέα μὲ τὸν λυκοσκυλό του, πρὸς τὴν ἐξοχή.

Τρελλαινόταν νὰ περιπλανᾶται μέσα στὰ δέντρα, νὰ κόβῃ βατόμουρα, νὰ σφεντονίζῃ ἐδῶ κι ἐκεῖ καὶ νὰ ξαπλώνῃ κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα...

Τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Ἀφοῦ περπάτησε ἀρκετὰ κι' ἐχάρηκε, βρῆκε μιὰ συκιὰ καὶ ξάπλωσε ἀπὸ κάτω...

Κάτι κορυδαλλοὶ ἀπὸ μακριὰ σφύριζαν χαρούμενοι, μιὰ γελάδα ἐκεῖ κοντὰ μουγκάνιζε ποτὲ ποτὲ καὶ τὸ μεσημέρι ἔβραζε...

Ξαφνικὰ ὁ Ζαχαρίας εἶδε τὴ γελάδα ν' ἀγριεύη.

Καμπύλωσε τὴν οὐρά της, ξεφύσησε θυμωμένα καὶ χαμηλώνοντας τὸ κεφάλι ρίχτηκε ἐπάνω του.

Ὁ Ζαχαρίας τὰ χρειάστηκε, πετάχτηκε ἐπάνω καὶ τὄβαλε στὰ πόδια...

Ποῦ νὰ γλυτώσῃ ὅμως ἀπὸ τὴν ἐξαγριωμένη γελάδα, ποὺ τὸν κυνηγοῦσε μὲ μανία;

Ὁ Ζαχαρίας ἀναγκάστηκε νὰ πηδάῃ φράχτες καὶ χαντάκια γιὰ νὰ σωθῇ... Εἶχε λαχανιάσει πιὰ καὶ τὰ ροῦχα του εἶχαν γίνει κουρέλια.

Τὸ λυκόσκυλο ἔτρεχε κι' αὐτὸ μαζὶ καὶ γαύγιζε, κι' ὅταν πιὰ ὁ Ζαχαρίας κόντευε νὰ πέσῃ στὰ κέρατα τῆς ἀγελάδας θυμήθηκε τὸν σκύλο του:

— Ἀπάνω της Στάρ, φώναζε ἀπελπισμένα...

Ὁ Στὰρ πράγματι ρίχτηκε μὲ μανία πάνω στὰ πόδια τῆς ἀγελάδας καὶ τὴν δάγκωσε ἄγρια...

Μὰ ἡ ἀγελάδα ἦταν θηρίο! Γύρισε ἀπότομα καὶ ἁρπάζοντας μὲ τὰ κέρατά της τὸν Στὰρ τὸν τίναξε ψηλά... πάει τὸ καημένο τὸ σκυλί... κι' ἡ ἀγελάδα ξανακυνήγησε τὸν Ζαχαρία...

Ἔ, δὲν ὑπῆρχε σωτηρία γιὰ τὸν Ζαχαρία.

— Ἀντίο μανοῦλα μου σκέφθηκε κι' ἔκλεισε τὰ μάτια τὴν στιγμὴ ποὺ ἡ ἀγελάδα τὸν ἅρπαξε καὶ τὸν πετοῦσε ψηλά...

. . . .

Μὰ τί περίεργο! Τὴν ὥρα ποὺ ὁ Ζαχαρίας βρισκόταν στὸν... ἀέρα ἄκουσε μιὰ γλυκειὰ φωνή:

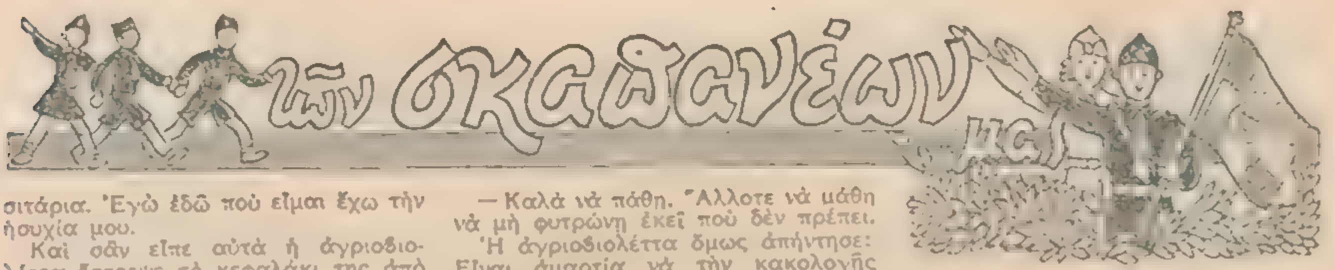
— Ζαχαρία!

Παραξενεύτηκε λοιπὸν κι' ἄνοιξε τὰ μάτια του...

Πλάϊ του ἦταν ξαπλωμένος καὶ κοιμόταν μακάρια ὁ Στάρ. Παρέκει ἡ ἀγελάδα ἔβοσκε ἥσυχα - ἥσυχα καὶ μπρός του στεκόταν ὁ πατέρας του μ' ἕνα χωριάτη.

— Τί ἔπαθες Ζαχαρία; τὸν ρώτησε ὁ πατέρας του μὲ γέλια.

Ὁ Ζαχαρίας δὲν ἤξερε τί νὰ πῇ. Διηγήθηκε τὸ τί τοῦ συνέβη καὶ

σιτάρια. Ἐγὼ ἐδῶ ποὺ εἶμαι ἔχω τὴν ἡσυχία μου.

Καὶ σὰν εἶπε αὐτὰ ἡ ἀγριοβιολέττα ἔστρεψε τὸ κεφαλάκι της ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

Ἡ παπαρούνα τότε ἐγύρισε καὶ εἶπε σὲ μιὰ ἀνεμώνη ποὺ ἦταν ἐκεῖ δίπλα της:

— Δὲν σοῦ φαίνεται περίεργο μερικοὶ νὰ μὴ θέλουν νὰ καλυτερέψουν τὴ θέσι τους;

Δὲν πέρασε ὅμως πολλὴ ὥρα καὶ νά! Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ χωραφιοῦ ἦρθε νὰ ἰδῇ πῶς πηγαίνει τὸ σιτάρι.

Μόλις ἀντίκρυσε ἀπὸ μακριὰ τὴν παπαρούνα, ἐπλησίασε κοντά της, τὴν ἐξερρίζωσε καὶ τὴν πέταξε κοντὰ στὴν ἀγριοβιολέττα λέγοντας: Ἄει στὸ καλὸ παλιοβότανο! Μοῦ χαλᾶς τὸ σιτάρι μου.

Ἐκοντοστάθηκε ἔπειτα καὶ εἶπε μέσα του: Μὰ τί μοσχοβολᾷ ἐδῶ; Καμμιὰ ἀγριοβιολέττα θὰ εἶναι.

Ἐγύρισε τότε καὶ εἶδε στὴν ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ τὴν ταπεινὴ ἀγριοβιολέττα. Ἐπέρασε ἀπὸ κοντά της καὶ χωρὶς νὰ τὴν πειράξῃ ἔφυγε. Τὸ φόρεμα τῆς παπαρούνας εἶχε ξεσχισθῆ καὶ τὸ φέσι της ἦταν μαραμένο. Ἕως τὸ βράδυ εἶχε ξεψυχήσει. Ἕνα ἀγκάθι τότε γυρίζει καὶ λέγει τῆς ἀγριοβιολέττας:

— Καλὰ νὰ πάθη. Ἄλλοτε νὰ μάθη νὰ μὴ φυτρώνη ἐκεῖ ποὺ δὲν πρέπει.

Ἡ ἀγριοβιολέττα ὅμως ἀπήντησε: Εἶναι ἁμαρτία νὰ τὴν κακολογῇς τώρα.

Ἔκλινε τότε πρὸς τὸ χῶμα λυπημένη καὶ δυὸ δάκρυα ἔπεσαν ἀπὸ τὰ γαλανὰ ματάκια της.

Ἔλλη Οἰκονόμου

ΠΕΤΑΛΟΥΔΙΤΣΑ

Μέσ' στὰ λούλουδα τοῦ κήπου
ξεχωρίζει ἕνας ἀνθός.
Μοιάζει μὲ τὴ μαργαρίτα
μὰ εἶν' ἀκόμη πιὸ ξανθός.

Μ' ἀσπρολούλουδο ταιριάζει
μὰ ἔχει πιότερη ὀμορφιά.
Κι' εἶναι μέσ' στὰ χορταράκια
κεντημένη ζωγραφιά.

Πάω τὸ χέρι μου ν' ἁπλώσω
νὰ τὸν κόψω μὰ πετᾷ.
Ἦτο μιὰ πεταλουδίτσα
μὲ πτερὰ μεταξωτά.

Ἔλλη Οἰκονόμου

Ξύπνια... κουτά

Ὁ Δάσκαλος: Δὲν ἔφαγα, δὲν ἔφαγες, δὲν ἔφαγε, δὲν ἐφάγαμε, δὲν ἐφάγατε, δὲν ἔφαγαν. Τοτὸ ἐπανάλαβε καὶ σὺ ὅ,τι εἶπα.

Ὁ Τοτός: Μάλιστα, κ. Καθηγητά. Κανεὶς δὲν ἔφαγε!

Μαμά: Πέτρο, ἔλα ἐδῶ. Νὰ μοῦ ἐξηγήσης πῶς ἐνῷ ἐδῶ εἶχα πέντε σοκολάτες, εἶναι μόνο δύο;

Πέτρος: Αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ τὸ καταλάβης, μαμά. Οἱ δύο ἦταν μακριὰ καὶ δὲν τὶς ἔφτανε τὸ χέρι μου.

Μαμά: Γιατὶ δὲν διαβάζεις γιὰ αὔριο, Πάνο;

Πάνος: Μὰ δὲν γράφει στὸ Εὐαγγέλιο πῶς ὁ Χριστὸς εἶπε νὰ μὴ φροντίζωμε διὰ τὴν αὔριον;

κατάπληκτος ἄκουσε τοὺς ἄλλους νὰ γελοῦν.

—Ὄνειρο ἦταν Ζαχαρία... Κάτω ἀπὸ τὴν συκιὰ δὲν κοιμοῦνται. Ὁ ἴσκιος τῆς συκιᾶς φέρνει κακὰ ὄνειρα... Πράγματι οὔτε ὁ Στὰρ ἦταν σκοτωμένος οὔτε ἡ ἀγελάδα ἦταν ἀγριεμένη κι' οὔτε κι' αὐτὸς εἶχε πεθάνει... Ὅταν μάλιστα μιὰ κουροῦνα πάνω ἀπὸ τὴ συκιὰ τὸν κατάβρεξε, τότε πιὰ συνῆλθε ὁλότελα...

Ὄνειρο ἦταν;

Δὲν τὄβαζε ὅμως κάτω ὁ Ζαχαρίας αὐτὸ τὸ ρεζιλίκι ποὺ τοῦ εἶχε σκαρώνει αὐτὴ ἡ ἀσχημογελάδα...

Ἔβγαλε λοιπὸν τὴν σφεντόνα του καὶ τῆς ἔστειλε μὲ μεγάλη τέχνη ἕνα πετραδάκι...

Ἡ ἀγελάδα βέβαια μόλις... κατάλαβε τί συνέβη. Γυρίζοντας ὅμως πρὸς τὸ μέρος του μούγκρισε ἐλαφρὰ σὰν νὰ ἔλεγε:

— Μμ, Ζαχαρία, εἶσαι βλάκας!...

Ὁ Ζαχαρίας ὅμως ἱκανοποιήθηκε. Εἶχε ἐκδικηθῆ.

Ὕστερα σκαρφάλωσε στὴ συκιὰ κι' ἄρχισε νὰ κόβῃ τὰ ἄγουρα ἀκόμη σῦκα ἀπὸ ἐκδίκησι ὡς ὅτου ὁ πατέρας του, ποὺ τὸν γύρισε ἀπὸ τὶς δέκα τὸ πρωΐ, τὸν φοβέρισε ὅτι... θὰ τὸν χειροτονήσῃ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.
ΤΑΞΙΔΙ Μ' ΕΝΑΝ ΓΑΪΔΑΡΟ

Ὁ Ζαχαρίας ἦταν ἔξυπνο παιδὶ κι' ὕστερα ἀπὸ τὴν περιπέτεια καὶ τὸ ὄνειρο τῆς συκιᾶς ἀπέφευγε πιὰ νὰ βγαίνῃ μόνος του στὴν ἐξοχή...

Πιὸ πολὺ φοβήθηκε ἀπ' αὐτὰ ποὺ τοῦ ἔλεγε ὁ πατέρας του:

— Νὰ προσέχης Ζαχαρία... ὑπάρχουν ἀγριόγατες, ὑπάρχουν λυσσασμένα σκυλιά, ὑπάρχουν φίδια μὲ κέρατα καὶ μὲ φτερά. Κατάλαβες;

Γι' αὐτὸ ὁ Ζαχαρίας στὶς ἐξοχικὲς του ἐκδρομὲς ἄρχισε νὰ πηγαίνῃ μὲ παρέα...

Πήγαινε πότε γιὰ πεταλοῦδες, πότε γιὰ βατόμουρα καὶ ἄλλοτε πάλι γιὰ λουλούδια...

Ἕνα πρωὶ ὅμως, ποιὸς ξέρει γιατί ὁ Ζαχαρίας ἄλλαξε σχέδια.

Τὸν πῆρε στὸ λαιμό του ἕνας... γάιδαρος!

Ὁ Ζαχαρίας βρῆκε τὸν γάιδαρο αὐτὸν νὰ βοσκῇ ξεσαμάρωτος σ' ἕνα χωράφι κι' ἀμέσως τοῦ μπῆκαν ψύλλοι στ' αὐτιά του...

«Βρὲ δὲν τὸν καβαλλικεύω νὰ πάω περίπατο;», σκέφτηκε...

Κι' ἀμέσως πλησιάζει τὸν γάιδαρο καὶ τὸν ἀρχίζει στὰ χάδια... Ἀπὸ χάδι σὲ χάδι τοῦ περνάει γρήγορα τὴν πέτσινη ζώνη του γιὰ καπίστρι καὶ ἀνεβαίνει μεγαλοπρεπῶς στὴν πλάτη του...

Ἡ γελάδα ἄρπαξε καὶ τὸν κυνήγησε.

Πάνω ὅμως στὴν ὥρα παρουσιάζεται ἄξαφνα μπροστά του τρέχοντας κι' ἕνας φίλος του ἀπ' τὸ χωριό, ὁ Προκόπης.

— Ποῦ τοῦ πᾶς τοῦ ζωντανό, Ἀθηναίε;

— Ἕνα περίπατο θὰ πάω, ἀπάντησε ὁ Ζαχαρίας...

— Στάσ' ν' ἀνέβου κι' 'γὼ γιατὶ τοῦ ζῶ τονάει κὶ θὰ σὶ πετάξ' κάτ'.

Καὶ μὲ ἕνα σάλτο ὁ Προκόπης ἀνέβηκε κι' αὐτὸς στὸν δυστυχῆ γάϊδαρο ποὺ κουνοῦσε ἀνήσυχος τ' αὐτιά του καὶ ρουθούνιζε θυμωμένα...

Ὅταν ὁ Ζαχαρίας καὶ ὁ Προκόπης καλοκαθήσαν πάνω στὴν πλάτη τοῦ γαϊδάρου, ὁ Προκόπης εἶχε τὴν καλὴ ἔμπνευσι νὰ τὸν κεντήσῃ μ' ἕνα ξύλο ποὺ κρατοῦσε... Κι ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε ὁ γάιδαρος· τὄβαλε ὁλοταχῶς στὰ πόδια καὶ ὥρμησε πρὸς τὰ χωράφια σὰν τρελλός.

Οἱ δύο πιτσιρίκοι τὰ χρειάστηκαν. Σφίχτηκαν γιὰ καλὰ πάνω στὴν πλάτη τοῦ γαϊδάρου καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Θεὸ νὰ κουρασθῇ ὁ γάιδαρος καὶ νὰ πάψῃ νὰ καλπάζῃ.

Αὐτὸς ὅμως δὲν εἶχε σκοπὸ γιὰ τέτοιο πρᾶγμα καὶ ἔτρεχε μὲ τὴν κρυφὴ ἐλπίδα ὅτι κάποτε κάποιος ἀπ' τοὺς... ἀνεπιθύμητους τῆς πλάτης του θὰ γκρεμοτσακιζόταν καὶ θὰ γλύτωνε...

Ἔβαλε λοιπὸν πλώρη πρὸς τὰ ἀνατολικὰ τοῦ χωριοῦ καὶ σηκώνοντας σύννεφο τὴ σκόνη ἔτρεχε. Ἔτρεχε σὰν τρελλός. Ἀδίκως τὰ δυὸ παιδιὰ τραβοῦσαν τὸ πρόχειρο καπίστρι του...

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ἔχουμε φῶς!

— Τοτό, ποιὸ εἶναι χρησιμώτερο, ὁ ἥλιος ἢ τὸ φεγγάρι;
— Τὸ φεγγάρι.
— Γιατί Τοτό;
— Γιατί τὸ φεγγάρι μᾶς φωτίζει τὴ νύχτα ποὺ δὲν ἔχουμε φῶς, ἐνῶ ὁ ἥλιος μᾶς φωτίζει τὴν ἡμέρα ποὺ ἔχουμε φῶς!

Καλά, εὐχαριστῶ...

Ὁ θεῖος: Νίνα, τί κάνει παιδί μου ἡ μαμά σου;
Ἡ Νίνα: Βράζει τὸ φαγητό.
Ὁ θεῖος: Κύριε ἐλέησον, τί ἀπάντησις εἶναι αὐτὴ Νίνα; Κι' ὁ μπαμπᾶς σου;
Ἡ Νίνα: Ὁ μπαμπᾶς σκαλίζει τὸ περιβόλι.

Γιατί κλαῖς;

Τοτός: Γιατί κλαῖς, Λέλα;
Λέλα: Ἄχ, ἄχ! Κατάπια μιὰ χάνδρα.
Τοτός: Γιατί κλαῖς ἀνόητη; Σοῦ δίνει ἡ μαμά σου, ἔχει κι' ἄλλες πολλές.

Δικαιολογία..

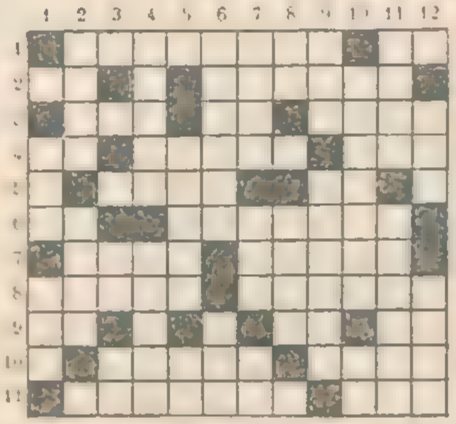
Ὁ πατέρας: Γιατί Τάκη δὲν παίρνεις ἕνα καλὸ βαθμό, παρὰ ἀρκεῖσαι στὸ 5;
Ὁ Τάκης: Δὲν θέλω καλὲ μπαμπᾶ, γιατὶ λένε ὅτι ὅποιος ζητάει τὰ πολλὰ χάνει καὶ τὰ λίγα.

ΧΑΡΙΝ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ...

[illegible] χρειασθοῦμε καμμιὰ φορὰ γιὰ τὸ [illegible]

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου — Δὲν ἔχω πεθάνει.
2) Ἄρθρον (πληθ.) — Ἡ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δὲν ἔχει πόρους ζωῆς.
3) Ἀγγλικὸς τίτλος εὐγενείας — Αἰγυπτιακὴ θεότης τοῦ ἡλίου — Τραγοῦδι.
4) Ἄνθος (δοτ.) — «Ὅπου φτωχὸς καὶ ἡ .... του» — Θεὸς τῶν δασῶν.
5) Στρατιωτικὸν παράγγελμα — Ἄνθη.
6) ΑΠ — Μᾶς καλεῖ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
7) Ὅπως ὁ ἀέρας, εἶναι καὶ αὐτὸ ἀπαραίτητο στὴ ζωή — Χαιρετισμός (ξεν.).
8) Ἁρπακτικὸν πτηνόν — Ἐξάρτημα τοῦ ραδιοφώνου.
9) Ἄνθος (δοτ.) — Δύο φωνήεντα ποὺ δὲν μοιάζουν στὴ γραφή, ἀλλὰ εἶναι ὅμοια στὴν ἐκφώνησι — ΔΡ.
10) Ὑπάρχουν εἰς τὰ ὀχήματα — Διεθνὴς λέξις ποὺ ἀναφέρεται ἰδίως στὰ τηλεγραφήματα.
11) Ναυτικὸς ἥρως τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 — Ὅμοια εἰς ἔκτασιν.

Καθέτως:

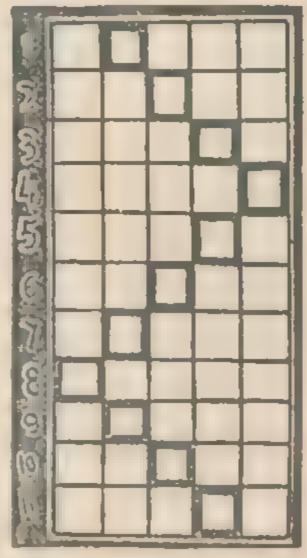
1) Τελικὸς σύνδεσμος — Ταῖς ὁποίαις.
2) Ὄχι μόνον δὲν ἀγαπῶ, ἀλλὰ ἐχθρεύομαι κάποιον μὲ φανατισμόν — Φυσῶ.
3) ΕΤ — Θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων.
4) Τὸ τέλος (ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται συχνὰ καὶ εἰς τὸν ἀθλητισμόν) — Ἄνθος.
5) Δίδεται ἀπὸ τοὺς νεοσυλλέκτους στρατιώτας — ΔΑ.
6) Πόλις τῆς Ἑλλάδος — Τὸ ἴδιο μὲ τὸ 3 ὁριζοντίως.
7) Τὸ σηκῶτι — Ξενικὸν ὄνομα — Δική σου.
8) Ἄρνησις (γαλλ.) — Φυσῶ.
9) Ἀρχαία θεὰ — Ἐπιστήμων.
10) Κράτος τῆς Εὐρώπης — Ἐρωτηματικόν.
11) [illegible] κησε τοὺς Καρχηδονίους τοῦ Ἀννίβα — Τραγουδιστής.
12) Ἐπάνω — Ἔγχορδον ὄργανον.

Ε. Ν. ΨΑΡΑΔΕΛΛΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 38ου ΦΥΛΛΟΥ

[illegible] σῖτος, 3 Ἀμαλίας, 4 ΣΦ — ἐαρ [illegible] — δε- [illegible] ανα — νῆσος. 4 λέων — ΣΤ, 5 Ἀσία — ἁγία, 6 Τιάρα — ὥρ(α), 7 ΤΣ — Ἰωνια, 8 το — τῷ — ἴσα, 9 Ἰωνία. Λεξίγριφος: Μαλάχη (μάλα — χί). Συλλαβόγριφος: [illegible] (μι — [illegible]). Στοιχειόγριφος: Ἀμάλθεια — ἀμάθεια. Τονόγριφος: Τύπος — τυπος. Ἀναγραμματισμός: [illegible] Τέρψιχόρη, Ἐρεχθεύς, Ἰωνάς. [illegible] παίγνιον: Εἰ ἀὰ νησσῶν φιλεῖς, πόσον μᾶλλον τὰ χηνῶν; Ἐπιγραφή: Φύσιν πονηρὰν με- [illegible] τῶν κάτω. ἐναλλάξ). Συλλ [illegible] Λι-ου-η, Α-η-δων. Τρίγωνον: Κικέρων, Ἰκαρία, κακῶς, ἔρως, ρίς, ὠά, Ν. Ρόμβος: Κ, Γάδ, γάμος, κάμηλος, δόλος, σός, Σ. Λεξίγριφος: Πολύβιος (Πολύ — βίος). Διπλῆ Ἀκροστιχίς: Κρόνος — Κάδμος (Κρί- [illegible] θριος, ὈμηρΟς, ΣκῦροΣ). Ἀστήρ: Σαλαμίς, Φάλαινα, Μαραθών, Ροδανος. Αἴνιγμα: Ὁ [illegible] κον: Σαρωνικὸς (Ἀαρω- [illegible] δρυς). Μαγικὴ εἰκ [illegible] γραμματισμός: Ψιττακός [illegible] φος: Αἴγιον (Αἰ-γῆ-ὄν).

Δικτυωτὸν

Νὰ γραφοῦν ὁριζοντίως λέξεις μὲ τὴν κάτωθι σημασίαν:

1) Ἀπογευματινὴ ἐφημερὶς τῶν Ἀθηνῶν.
2) Εἶδος παγωτοῦ.
3) Οἶνος.
4) Ἅγιος.
5) Ἐθνικὸς εὐεργέτης.
6) Ἀπὸ αὐτὸ γίνονται τὰ ὑφάσματα.
7) Ἀρχαῖος νομοθέτης.
8) Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης.
9) Ὕμνος, ᾆσμα.
10) Κάτοικος περιφερείας τῆς Πελοποννήσου.
11) Φάσις τοῦ πολέμου (γεν.).

Ἂν εὑρεθοῦν οἱ σωστὲς [illegible] σθῆ μὲ τὰ γράμματα ποὺ εἶναι στὰ τονισμένα τετραγωνίδια ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, τὸ ὄνομα ἑλληνικῆς πόλεως.

[illegible]

Κρυπτογραφικὸν

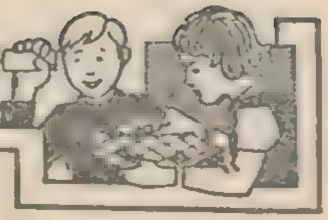
1234567 = [illegible]
73417 [illegible]
71467 [illegible]
[illegible] [illegible]
73441 [illegible]
3467 [illegible]
12 [illegible]

Ἐλλιποσύμφωνον

ΕΟ - ΙΑ - ΙΑ - ΕΛΑ - ΕΑ

[illegible] ὁ στίχος γνωστοῦ ποιήματος.

Διασκεδάζοντας

Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Μεσογειακὴν χώραν:

1) Κατοικία ὡρισμένων ζώων, 2) Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ, 3) Ζῷον, 4) στρατιωτικὸν παράγγελμα, 5) Περιβόλι, 6) Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, 7) Μέρος τοῦ προσώπου, 8) Νῆσος τοῦ Β. Αἰγαίου.

Οἱ συλλαβὲς

Σὲ κάθε λευκὸ κύκλο θὰ τοποθετήσετε μιὰ συλλαβή, ὥστε ὁριζοντίως νὰ σχηματισθοῦν λέξεις μὲ τὴν ἑξῆς σημασίαν:

1η σειρά:
Α καὶ Β: Θεὰ τοῦ Ὀλύμπου.
Β καὶ Γ: Ἄφησέ τα.
Α καὶ Γ: Ὑπόλοιπα χρημάτων.

2α σειρά:
Α καὶ Β: Πήγαινε (δημ).
Β καὶ Γ: Μακεδονομάχος, μάρτυς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Μακεδονία.
Α καὶ Γ: Ἀπαραίτητο γιὰ τὸ φαγητό.

3η σειρά:
Α καὶ Β: Τὸ ἀνάβουμε στὴν ἐκκλησία.
Β καὶ Γ: Ὄργανον αἰσθήσεως (γεν.).
Α καὶ Γ: Ἄδειος (καθ.).

4η σειρά:
Α καὶ Β: Δένδρον καρποφόρον.
Β καὶ Γ: Φωτιστικὴ ὕλη.
Α καὶ Γ: Μία τῶν Κυκλάδων.

Οἱ τέσσαρες συλλαβὲς τῆς στήλης Β καθέτως πρέπει νὰ σχηματίσουν μίαν τῶν Ἠπείρων.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Ὅσοι ἔχουν κάποια μικρὴ ἱκανότητα νὰ σχεδιάζουν μποροῦν νὰ φτιάξουν ἕνα διασκεδαστικὸ παιγνίδι.

Μὲ λεπτὸ χαρτόνι καλῆς ποιότητος κατασκευάζετε ἕνα τετράδιο μὲ 10 σελίδες. Σὲ κάθε σελίδα σχεδιάσατε ἕνα ἄνθρωπο σύγχρονο ἢ ἕνα ἀπὸ τὰ ζῷα ποὺ βλέπετε στὸ Μίκυ-μάους στὸν κινηματογράφο ἢ ἕνα ἀρχαῖο πολεμιστή. Ἀκόμη μπορεῖτε νὰ ζωγραφίσετε ἕνα κολυμβητή, ἕνα δένδρο καὶ ὅ,τι ἄλλο ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὴ φαντασία σας. Ἔπειτα κόβετε κάθε σελίδα παραλλήλως σὲ τρία κομμάτια, ὅπως φαίνεται στὴν εἰκόνα. Πρέπει νὰ προσέξετε ὅμως πολύ, γιὰ νὰ εἶναι ἡ μία εἰκὼν τοῦ αὐτοῦ ὕψους καὶ τοῦ αὐτοῦ πλάτους μὲ τὶς ἄλλες καὶ νὰ σχεδιασθῆ στὴ μέση ἀκριβῶς κάθε σελίδος.

Ἂν ἐπιτύχετε, θὰ μπορῆτε, γυρίζοντας μιὰ σελίδα ὑψηλά, δυὸ στὴ μέση καὶ ἑπτὰ κάτω (αὐτὸ εἶναι ἕνα παράδειγμα· τὶς σελίδες μπορεῖτε νὰ τὶς γυρίσετε ὅπως θέλετε), νὰ συνθέσετε τὶς πιὸ ἀλλόκοτες καὶ τὶς πιὸ ἀπροσδόκητες εἰκόνες: Τὸ κεφάλι λ. χ. ἑνὸς ἀνθρώπου, τὸ σῶμα μιᾶς κόττας καὶ τὰ πόδια ἑνὸς πιθήκου... Οἱ συνδυασμοὶ εἶναι πολλοί.

Εἶναι εὔκολο νὰ καταλάβη κανεὶς ὅτι τὰ κεφάλια θὰ σχεδιασθοῦν στὸ ἐπάνω κομμάτι, οἱ κορμοὶ στὸ μεσαῖο καὶ τὰ πόδια στὸ τελευταῖο κομμάτι.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 39ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον. Ὁριζοντίως: 1 λωρὶς — Βόρις. 2 Ἀντλίκα. 3 ΝΚ — Ἀ[illegible] — ΚΑ. 4 Κ[illegible] — [illegible]εαν. 5 ωρα — αρι. 6 [illegible]ραμμα. 7 βοὸς — Ἥρα. 8 Οἰς— [illegible] ΣΜ. 10 Καίσαρι. 11 σελὶς — νάνος. Καθέτως: 1 λεύκα — Βόρις. 2 καρποῖς. 3 Ρὰ — Παρος — ΚΛ. 4 Ἴνα — ὃς — καί. 5 σῆμα — ἔρις. 6 Λιπαρότης. 7 λίγο— ταν. 8 ΑΚΗ — ΑΜ — [illegible]

[illegible] μα: Δια τοῦ Μ, τρόμος. [illegible]

[illegible] τα: 1) Δῶσε τόπον τῇ [illegible] Τὸ γάλα εἶναι τελεία τροφή. [illegible] λόγος εἶναι σπόρος. 4) Ὀσ[illegible]

[illegible] στος. Ἀκταίων. Ἀρσινόη. Κρυπτογραφικόν: Βελισάριος (Ἑλλάς. Λάιος. Ἶρις. σέλας. Ἄρειος. Ρέα. ὅσιος). Συλλαβόριφος: Κέως (Καὶ—ος) Γρίφος: Ρωμύλος (Ρ/μύλος). Μαγικὸν γράμμα: Διὰ τοῦ Μ (τρόμος. ἀκόμη. μία. κώμη. ἄνεμος). Τονόγριφος: [illegible] μός. Ποικίλη Ἀκροστιχίς: Ἄρτεμις ([illegible] Ἐλβετία. [illegible] Μαι. Ἀφροδίτη. ἈτροποΣ).

Ἀριθμητικὸν

9 5 3 6 7 + − × : = 1

Μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω πέντε ἀριθμῶν, τῶν ὁποίων ἡ σειρὰ δὲν πρέπει ν' ἀλλάξη, νὰ τοποθετηθοῦν καθ' οἱανδήποτε τάξιν τὰ σημεῖα τῶν τεσσάρων ἀριθμητικῶν πράξεων, ὥστε νὰ προκύψη (ἀποτέλεσμα τῶν πράξεων) ὁ ἀριθμὸς 1.

Τρίγωνον

• • • • • • = Ἀρχ. ποιητής
• • • • • = Ἔχει 12 ὁ χρόνος
• • • • = Ἔχουν τὰ ἄλογα
• • • = Ἀρχαία θεά
• • = Ἀντωνυμία
• = Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Γ. ΜΕΓΚΛΗΣ

Τονόγριφος

Εἶμαι πόλις τῆς Ἑλλάδος
Κι' ἂν ὁ τόνος μου ἀνεβῆ
τέρας εἰς τὰ παραμύθια
ἐν τῷ ἅμα θὰ φανῆ.

Γ. ΚΟΡΟΛΗΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Στὴ θάλασσα!

Ὁ Δάσκαλος: Ποῦ εὑρίσκεται Τάκη ἡ νῆσος Χίος;

Ὁ Τάκης: Στὴ θάλασσα, κύριε!

Ἀπέθαναν!

Ὁ Ντῖνος καμαρώνει γιὰ τοὺς προγόνους του καὶ τοὺς ἐπαινεῖ.

— Οἱ πρόγονοί μου, λέγει σ' ἕνα φίλο του, ἦσαν ὅλοι σοφοὶ ἄνθρωποι.

Κι' ὁ φίλος του ἀπαντᾷ:

— Ἐγὼ σοῦ λέγω πὼς ἦσαν ὅλοι ξεροκέφαλοι, γιατὶ ἄκουγαν τὶς συμβουλὲς τῶν γιατρῶν καὶ πέθαναν ὅλοι!

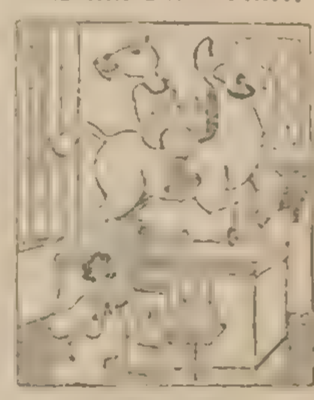
Πατὴρ καὶ υἱός...

Κάποτε, ἕνας πλούσιος χωρικὸς ἐμπῆκε μαζὶ μὲ τὸ γυιό του σ' ἕνα βιβλιοπωλεῖο γιὰ νὰ τοῦ ἀγοράση ἕνα χάρτη τῆς Γαλλίας. Ὅταν ὁ ὑπάλληλος τοὺς ἔφερε τὸ χάρτη, ὁ γυιός, γιὰ νὰ δείξη τὶς γνώσεις του, ἄρχισε ν' ἀναζητεῖ στὴ Γαλλία τὴ... Μόσχα.

— Περίεργο! Πῶς δὲν ὑπάρχει σ' ἐτοῦτο τὸ χάρτη ἡ Μόσχα; εἶπε στὸν ὑπάλληλο ποὺ μόλις συγκρατοῦσε τὰ γέλια του.

— Πῶς ἔκαμες τέτοια γκάφα παιδί μου; τοῦ εἶπε μὲ θυμὸ ὁ πατέρας του. Πῶς θέλεις νὰ βρῆς τὴ Μόσχα, ἀφοῦ τὴν ἔκαψε ὁ Μέγας Ναπολέων;

ΕΙΧΕ ΤΗΝ ΕΝΤΥΠΩΣΙΝ...

Ὁ ἀφηρημένος γλύπτης, ποὺ τελείωσε ἕνα ἀνδριάντα:
— Ἐπὶ τέλους!.... Περίεργο πρᾶγμα ὅμως.... Ἔχω τὴν ἐντύ[illegible]

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Η ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ Α. Β. Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἑώρτασεν εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἐπιβλητικὰ ἀλλὰ καὶ μὲ ἐνθουσιασμὸν τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν τοῦ Γενικοῦ της Ἀρχηγοῦ, Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου.

Εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς ὅλας τὰς πόλεις ἐτελέσθησαν δοξολογίαι, εἰς τοὺς ἄλλους δὲ σχηματισμοὺς ἐγένοντο πανηγυρικαὶ συγκεντρώσεις εἰς τὰς ὁποίας τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως προέβησαν εἰς θερμὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου.

Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐτελέσθη δοξολογία τὴν 11ην πρωϊνὴν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου παρουσίᾳ τοῦ Κ. Ε. Ν. κ. Κανελλοπούλου καὶ ὅλων τῶν ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων βαθμοφόρων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τῶν Δ. Α. Σ. Ἀρρένων καὶ Θηλέων, τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης, τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀττικοβοιωτίας καὶ τῆς Διοικήσεως Ταγμάτων Ἐργασίας.

Ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος μὲ στολὴν ἀνθυποσμηναγοῦ κατὰ τὴν δοξολογίαν τῆς Ε.Ο.Ν., ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ὁ Κ. Ε. Ν. ἀνῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα Ψυχικοῦ καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸ Βιβλίον Συγχαρητηρίων.

Τὴν πρωΐαν ἐν τῷ μεταξὺ ὁμάδες Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν ἀνῆλθον εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Ψυχικοῦ καὶ προσέφεραν ὡραιότατες ἀνθοδέσμες διὰ τὸν ἑορτάζοντα Γενικὸν Ἀρχηγόν των, Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον.

ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑ ΤΟΥ κ. Ι. ΜΕΤΑΞΑ

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Στέγην Φαλαγγίτου Πειραιῶς ἐκφράζει τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν του πρὸς τὴν διοικητικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Στέγης καὶ πρὸς τοὺς καθηγητὰς καὶ μαθητὰς τῶν νυκτερινῶν γυμνασίων διὰ τὴν ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῶν τελεσθεισῶν παρὰ τούτου γυμναστικῶν ἐπιδείξεων.

ΜΙΑ ΔΩΡΕΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀπέστειλεν εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν κ. Σωκράτην Γερ. Αὐγερινόν, Πατησίων 48α ἐνταῦθα, διὰ τὰς δωρεὰς τὰς ὁποίας ἔκαμεν οὗτος πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

«Κύριε,

Μετ' εὐχαριστήσεως ἐπληροφορήθην ὅτι προσεφέρατε πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. τὰ κάτωθι εἴδη: Ἤτοι, 100 σινδόνας, 100 κελύφη προσκεφάλων, 41 κλινοσκεπάσματα βαμβάκινα, 39 κλινοσκεπάσματα μάλλινα, 40 προσόψια.

Διὰ τὴν εὐγενῆ καὶ πατριωτικὴν ταύτην πρᾶξιν σας σᾶς συγχαίρω θερμότατα. Χαίρω ἰδιαιτέρως διὰ τὴν προθυμίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἐνισχύει ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς τὴν πατριωτικὴν ταύτην Ὀργάνωσιν εἰς τὸν Ἐθνικὸν ἀγῶνά της. Συνημμένως λαμβάνετε τριπλότυπον ἀπόδειξιν παραλαβῆς τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν.

Ο Κ. Ε. Ν. ΕΙΣ ΔΡΑΜΑΝ

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ἀνεχώρησε μέσω Θεσσαλονίκης διὰ Δράμαν, ὅπου ἀντεπροσώπευσε τὴν Ε. Ο. Ν. εἰς τοὺς Πανθρακικοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἑορτὰς ἀποτίσεως φόρου τιμῆς εἰς τὸν Ἄγνωστον Μακεδονομάχον, ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος. Ἐπιστρέφων ἐκ Δράμας ὁ Κ. Ε. Ν. θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Καβάλλαν, τὴν Ἔδεσσαν, τὴν Φλώριναν, τὴν Καστοριά, τὰ Γρεβενά, τὰ Τρίκκαλα, τὴν Λάρισαν, τὰ Φάρσαλα καὶ τὸν Βόλον, ὅπου θὰ κηρύξῃ τὴν ἔναρξιν τῆς Ἀθλητικῆς Ἡμερίδος καὶ θὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ Πανελλήνιον Κέντρον Ἀνεμοπορίας Ε. Ο. Ν., τὰ στρατόπεδα Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λαρίσης Ἀρρένων καὶ Θηλέων εἰς τὸ Πήλιον.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠ/ΣΕΩΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ἡ Ὑποδιοίκησις Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη της, διὰ τῆς ὁποίας καλεῖ ταῦτα ὅπως κατὰ τὰς θερινὰς Πανεπιστημιακὰς διακοπὰς ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν συγγραφὴν μιᾶς ἢ πλειόνων πραγματειῶν ἐπὶ τῶν ἑξῆς θεμάτων:

1) Πολιτεία: Γένεσις, ἔννοια, σκοπός, ἱστορία. Θεωρίαι Ἑλλήνων φιλοσόφων, ἡ χριστιανική, μεσαιωνικὴ καὶ νεωτέρα περὶ αὐτῆς ἀντίληψις.

2) Φυλή, ἔθνος, πατρίς, λαός, κράτος: Διασάφησις τῶν ἐννοιῶν.

3) Κοινωνία: Ἄτομον - Σύνολον.

4) Πολιτισμός: Ἠθικός, πνευματικός, ὑλικός. Ἀρχαῖαι, μεσαιωνικαὶ καὶ νεώτεραι θεωρίαι περὶ αὐτοῦ.

5) Ὁ Ἐθνικὸς Ἡγέτης: Ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῇ συγχρόνῳ ἐποχῇ.

6) Ὑγεία: Ἀτομική, οἰκογενειακή, κοινωνική. Γυμναστική, ἀθλητισμός. Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις.

7) Κοινωνικὴ συνεργασία: Ἐμφύλιος πόλεμος. Πάλη τάξεων.

8) Οἰκογένεια: Θέσις αὐτῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ. Αἱ περὶ αὐτῆς θεωρίαι.

9) Μεγάλοι σταθμοὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας.

10) Ἡ 4η Αὐγούστου ὡς σταθμὸς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ.

11) Θέσις ἐργασίας καὶ ἐργαζομένου ἐν τῷ Ἐθνικῷ Κράτει τῆς 4ης Αὐγούστου.

12) Πολιτικὰ διδάγματα ἐκ τοῦ Θουκυδίδου.

13) Πολιτικὴ Ἑρμηνεία τῶν ἔργων τῶν τριῶν τραγικῶν.

14) Πολιτικὴ ἑρμηνεία τοῦ Ἀριστοφάνους.

15) Ἡ Τέχνη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Πολιτείας. Ἡ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἀντίληψις.

16) Τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν δίκαιον ὡς βάσις τῶν μετὰ ταῦτα δικαίων.

17) Αἱ Θρησκεῖαι: Γένεσις καὶ ἐξέλιξις αὐτῶν. Ἡ ἰδιάζουσα θέσις τοῦ Χριστιανισμοῦ.

18) Τὸ ἀξιολογικὸν περιεχόμενον τοῦ Ἐθνικισμοῦ.

19) Θέσις τοῦ πολίτου ἐν τῷ Ἐθνικῷ Κράτει τῆς 4ης Αὐγούστου.

20) Ἀνάλυσις τοῦ περὶ ἀέρων, ὑδάτων καὶ τόπων ἔργου τοῦ Ἱπποκράτους.

21) Τὸ ἰδεῶδες τῆς Παιδείας (μορφώσεως). Ἀρχαιότης, Μεσαίων, Ἀναγέννησις, Νεώτεροι Χρόνοι, Σύγχρονος ἐποχή.

22) Ἑρμηνεία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

23) Ὁ ἑνιαῖος χαρακτὴρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

24) Οἱ κοινότητες ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

25) Ὁ χαρακτὴρ τοῦ Βυζαντίου.

26) Ὁ Σολωμὸς καὶ οἱ ἀγωνισταί. Σχέσεις Τέχνης καὶ Δράσεως.

27) Ὁ Κυβερνήτης Ἰωάννης Καποδίστριας.

28) Δημήτριος Ὑψηλάντης. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ καθήκοντος.

29) Τὸ ἔργον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

30) Ἀπόστολος Παῦλος, ὡς ἱδρυτὴς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Χριστιανισμοῦ.

31) Ὁ Ἑλληνικὸς ἀποικισμὸς εἰς τὴν ἀρχαιότητα. Αἱ ἀνὰ τὸν κόσμον παροικίαι τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ καὶ τὰ σημερινὰ προβλήματα αὐτῶν.

32) Οἱ Βενετοὶ ἐν Βυζαντίῳ. Ἐξέτασις τοῦ προβλήματος τῆς ἐγκαταστάσεως ξένων.

33) Φραγκοκρατία - Τουρκοκρατία.

34) Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐντεῦθεν.

35) Ἡ φιλανθρωπία: Ἀθῆναι, Βυζάντιον, Δυτικὸς Μεσαίων, Νεώτεροι

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

χρόνοι. Ἡ σημερινὴ θέσις τοῦ προβλήματος.

36) Ἡ ἀρχὴ τῶν ἐθνοτήτων. Ἱστορία καὶ σημερινὴ θέσις τοῦ προβλήματος.

37) Ἀδαμάντιος Κοραῆς.

38) Ὁ πνευματικὸς βίος τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

39) Ἡ στρατιωτικὴ ὀργάνωσις τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

40) Ἡ θέσις τοῦ συγχρόνου Ἑλληνισμοῦ ἔναντι τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως καὶ τῆς Δύσεως.

41) Δημήτριος Βερναρδάκης.

42) Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος.

43) Παῦλος Καλλιγᾶς.

44) Φαρμακίδης - Οἰκονόμος.

45) Ἡ θέσις τῆς γεωργίας ἐν τῇ συγχρόνῳ ἑλληνικῇ οἰκονομίᾳ.

46) Οἱ συνεταιρισμοὶ ἐν τῷ συγχρόνῳ κράτει τῆς 4ης Αὐγούστου ὡς παράγοντες εὐημερίας καὶ πολιτισμοῦ τῆς ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.

47) Ὁ χωρικὸς στοιχεῖον συντηρήσεως τῆς φυλετικῆς ἀκμῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

48) Σκοπὸς τῆς χωρικῆς κοινότητος ἐν τῷ συγχρόνῳ κράτει τῆς 4ης Αὐγούστου.

49) Σκοπὸς τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

50) Γενικοὶ μορφωτικοὶ σκοποὶ τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως.

51) Ἡ θέσις τοῦ ἐπιστήμονος ἔναντι τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἔθνους.

Πρὸς ὑποβοήθησιν τῶν φοιτητῶν εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας πρὸς τὰ ἀνωτέρω θέματα, ὁ παρὰ τῷ III Γραφείῳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Συνεργάτης τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ Διευθυντὴς τοῦ Α΄ Τμήματος αὐτοῦ Φωτιάδης Εὐάγγελος θὰ δέχεται τοὺς συναγωνιστὰς ἑκάστην Δευτέραν καὶ Τετάρτην 7-8 μ. μ. εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως, καθημερινῶς δὲ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας ἐν τῇ Βαλλιανείῳ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ.

Ἔκτασις ἀναπτύξεως ἑκάστου θέματος ὁρίζεται μέχρι δέκα (10) δακτυλογραφημένων σελίδων. Τὰ θέματα ταῦτα θὰ συζητηθοῦν κατὰ τὸ προσεχὲς Πανεπιστημιακὸν ἔτος, ὁπότε αἱ ὑπὸ τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Λάμπρου Μιλτιάδου καὶ τῶν συνεργατῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Μελᾶ Σπύρου, Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Φωτιάδου Εὐαγγέλου φιλολόγου κρινόμεναι τρεῖς καλύτεραι πραγματεῖαι θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν καὶ θὰ βραβευθοῦν ὑπ' αὐτοῦ.

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν. ΔΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ἀρρένων Πρωτευούσης τῆς Ε. Ο. Ν., εἰς ἐκτέλεσιν σχετικῆς Διαταγῆς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ὠργάνωσεν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν θερινῶν διακοπῶν, στρατόπεδα ἐκπαιδεύσεως Φαλαγγιτῶν στελεχῶν ἢ ὑποψηφίων στελεχῶν, πρὸς πληρεστέραν κατάρτισίν των, ὑπὸ μορφὴν μετεκπαιδεύσεως. Τοιαῦτα στρατόπεδα ὠργανώθησαν τρία: Τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς» εἰς Ζούμπερι, τὸ Στρατόπεδον τῆς Φανερωμένης καὶ τὸ Στρατόπεδον τὸ ὁποῖον ὠργανώθη πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς διαφόρους εἰδικότητας, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν παθητικὴν ἀεράμυναν, εἰς τὸ Ἀμαρούσιον. Βάσει τῶν σχετικῶν μὲ τὰ στρατόπεδα τῆς Ε. Ο. Ν. κανονισμῶν, ἑκάστου τῶν στρατοπέδων θὰ προΐσταται ὁ Στρατοπεδάρχης, τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ ὁποίου θὰ ἀποτελῆται ἀπὸ ἕνα Γυμναστήν, διὰ τὴν σωματικὴν ἀγωγήν, ἀπὸ ἕνα ἀξιωματικὸν διὰ τὴν στρατιωτικὴν προπαίδευσιν, ἀπὸ ἕνα Διαχειριστὴν διὰ τὰ ζητήματα διατροφῆς, προμηθειῶν, συντηρήσεως τροφίμων, ὑλικοῦ κλπ. καὶ τέλος ἀπὸ ἕνα ἰατρὸν διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ὑγείας τῶν ἐν τῷ Στρατοπέδῳ.

Ἰδιαιτέρα ὅλως μέριμνα κατεβλήθη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν προγραμμάτων ἐκπαιδεύσεως, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μόρφωσις τῶν μελλόντων βαθμοφόρων τῆς Ὀργανώσεως νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν ἀρτιωτέρα καὶ πληρεστέρα μετὰ τὴν ἀποχώρησίν των ἐκ τῶν ἐν λόγῳ Στρατοπέδων. Προσθετέον ὅτι ἡ διάρκεια τῆς παραμονῆς τῶν στελεχῶν εἰς τὰ στρατόπεδα ὡρίσθη εἰς 21 ἡμέρας.

ΝΕΟΙ ΓΥΜΝΑΣΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑΝ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας θὰ προσλάβῃ διὰ τὴν ἀθλητικήν της ἐξόρμησιν καὶ νέους γυμναστὰς καὶ γυμναστρίας, κατόπιν διαγωνισμοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ [illegible] τὴν 26ην Ἰουλίου.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον δύνανται νὰ [illegible] οἱ κεκτημένοι πτυχίον τῆς Γυμναστικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες ὅπως συμμετάσχουν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποχρεοῦνται ὅπως ὑποβάλουν μέχρι τῆς 23 [illegible] (ἡ αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ε.Ο.Ν., Γενικὴν Διεύθυνσιν Συντονισμοῦ Ἐκπαιδεύσεως) μετὰ τῶν ἑξῆς πιστοποιητικῶν:

1) Ἀντίγραφον πτυχίου. 2) Πιστοποιητικὸν [illegible] 4) [illegible] (ἐκδοθησόμενον ὑπὸ ἰατροῦ τῆς Ε.Ο.Ν.). Ἐπίσης δέον νὰ ἔχουν ἀφυπηρετήσει τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ νὰ μὴ ἔχουν ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν.

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Οἱ στρατιῶται [illegible] τῶν εἰς τὸν θερμόν [illegible] διεβιβάσθη εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ θερμοῦ ἐγγράφου ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Συντάγματος.

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΙΣ

Ἡ Φαλαγγίτισσα [illegible] Κορίνθου [illegible]

Ἡ ἐν λόγῳ Φαλαγγίτισσα ἠμείφθη ἠθικῶς ἐκ μέρους τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας διὰ τὴν εὐγενῆ της πρᾶξιν.

[illegible] τὸ κατωτέρω τηλεγράφημα:

«Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 158 τῆς 30)3)40 ὑμετέραν ἀναφοράν, δι' ἧς ἀναφέρετε ἡμῖν, ὅτι ἡ μαθήτρια τῆς Γ΄ τάξεως τοῦ [illegible] τις εἶναι μέλος τῆς Ε. Ο. Ν. εὑροῦσα τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν [illegible] τοῦτο, ἂν καὶ προέρχεται ἐκ [illegible] οἰκογενείας, εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα Κορίνθου, ἐπαινοῦμεν τὴν ὡς ἄνω μαθήτριαν διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἥτις ἀποδεικνύει ὅτι ἡ συντελουμένη ψυχικὴ καλλιέργεια τῶν μαθητῶν τόσον ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ Σχολείου ἔσχε τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασίν της».

ΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Οἱ συνεταιρισμένοι γεωργοὶ τῆς περιφερείας Τρικκάλων, κατὰ τελευταίαν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν, ἀπεφάσισαν ὅπως εἰσφέρωσιν ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν. ἕκαστος δέκα λεπτὰ κατ' ὀκᾶν σίτου προσκομισθησομένου εἰς τὰ [illegible]

[illegible] Νεολαίας, θεμελιώνει τὸν κυριώτερον συντελεστήν, διὰ τὴν ταυτόχρονον πρόοδον τῶν δύο θεσμῶν, τοῦ Συνεργατισμοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ε. Ο. Ν. ἀφ' ἑτέρου, ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΜΙΚΡΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ἀρρένων Πρωτευούσης ὀργανώνει διὰ τὴν 7ην Ἰουλίου, εἰς τὸ Ζηρίνειον Γυμναστήριον τῆς Κηφισιᾶς, ἀθλητικὴν ἡμερίδα, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μετάσχουν, διὰ τῶν ἀθλητικῶν ὁμάδων των, αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων Χίου, Φθιώτιδος, Κυκλάδων, Λέσβου καὶ Σάμου. Ἡ Π. Δ. Α. Π. θὰ ἐκπροσωπηθῇ [illegible] τοὺς ὡς ἄνω ἀγῶνας διὰ τῶν ἀθλητῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ.

— Ἡ ἀθλητικὴ ὁμὰς τῆς Ὑποδιοικήσεως Νότου, Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ἀναχωρεῖ εἰς Χανιὰ Κρήτης, ὅπου θὰ μετάσχῃ τῶν ἐκεῖ ὀργανουμένων ἀγώνων κατὰ τὴν 7ην Ἰουλίου.

[illegible] τῆς Π. Δ. Α. Π.

[illegible] τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΣΧΟΛΗ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible] κατέθεσεν ἡ σύζυγος τοῦ προέδρου τῆς [illegible] κ. Καρ[illegible].

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.—Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. Θεσσαλονίκης [illegible] μεριμνη της διὰ τὴν μόρφωσιν [illegible] γασίας των, χάριν τῶν σπουδῶν των.

Ἐπίσης χάριν τῶν ἀναλφαβήτων τῶν πέριξ

Ἀπὸ τὰ νοσοκομειακὰ μαθήματα Ε.Ο.Ν. Θηλέων Θεσσαλονίκης.

καὶ ἐντὸς τῆς πόλεως συνοικισμῶν ἀπεφασίσθη ὁριστικῶς ἡ ἵδρυσις καὶ ἡ λειτουργία σχολείων ἀναλφαβήτων, τὰ ὁποῖα μερίμνῃ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης θὰ λειτουργήσουν ἐφέτος καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τέσσαρα σημεῖα τῆς πόλεως, ἤτοι εἰς τοὺς Συνοικισμοὺς Τούμπας, Χαριλάου, Καλαμαριᾶς, ὡς καὶ εἰς τὴν συνοικίαν Βαρδαρίου.

ΦΛΩΡΙΝΑ.— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Φλωρίνης [illegible] αἱ συγκεντρώσεις τῶν Φαλαγγιτῶν [illegible] εἰς ὁμιλοῦσιν ἐκ περιτροπῆς [illegible]

— Ὁ Ὑποδιοικητὴς [illegible] τοὺς Σχηματισμοὺς [illegible] καὶ Ἀετοῦ, εἰς συγκεντρώσεις δὲ τῶν Σχηματισμῶν τούτων ὡμίλησε περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς Ε.Ο.Ν. Ὡσαύτως ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ μετέβη εἰς τὸν Σχηματισμὸν Ἁγίων Ἀναργύρων, ὅπου ἐπεσκέφθη τὸν ἐκ 40 στρεμμάτων ἐσπαρμένον ἀγρόν.

— Ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς Βαθμοφόρων εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἀμυνταίου συνεχίζεται μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμόν.

— Εἰς διαφόρους Σχηματισμοὺς τῆς Ὑποδιοικήσεως Καστορίας ἐγένοντο ἐπιτυχεῖς ἀσκήσεις πυκνῆς Φάλαγγος καὶ διδασκαλίαι περὶ διακριτικῶν τῶν βαθμοφόρων, περὶ συναδελφότητος κλπ.

— Εἰς γενομένην συγκέντρωσιν εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Νεστορίου ἐγένετο ὁμιλία μὲ θέμα: «Ἡ πίστις πρὸς τοὺς ἀνωτέρους ὁδηγεῖ πρὸς νίκην».

— Ὁ κ. Ὑποδιοικητής, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Α' Ἐπιτελοῦς, μετέβη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Ὡμορφοκκλησιᾶς καὶ [illegible]

— Εἰς ἅπαντας γενικῶς τοὺς Σχηματισμοὺς συνεχίζονται αἱ κατὰ Τετάρτην καὶ Σάββατον συγκεντρώσεις.

Ὑπὸ τοῦ [illegible] τμήματος τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Φλωρίνης ἐδόθη ὡραιοτάτη θεατρικὴ παράστασις ὑπὲρ τῶν Ἀκριτῶν μας μὲ τὸ ἔργον «Ὁ Θεῖος καὶ ἡ Ξανθώ». Τὸ ἔργον ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.— Κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα ἐγένοντο μία ἐκδρομή, ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ Περιφερείας Σχολικῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, [illegible] 3 στρεμμάτων εἰς τοποθεσίαν [illegible] Ἕνας ἐκ τῶν Τετραρχῶν [illegible] «Περὶ Ἀλεξάνδρου» καὶ ἕτερος «Περὶ [illegible] θήκοντος».

Καὶ εἰς τὴν ὕπαιθρον ἐπίσης παρετηρήθη ζωηρὰ κίνησις.

Οὕτω εἰς Ἀμπελοκήπους ἐγένοντο θεωρίαι τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

Εἰς αὐγὴν ἀνάγνωσις διαταγῶν Ε.Ο.Ν. καὶ ἀσκήσεις.

Εἰς Κρύα Νερὰ ἐκκλησιασμός, θεωρίαι περὶ καθήκοντος καὶ ἀλληλεγγύης, αὐτοθυσίας καὶ ἀνδρείας, ἀπονομῆς χαιρετισμοῦ ἐν στάσει καὶ ἐν κινήσει, ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία περιοδικοῦ «Νεολαία» καὶ ἀσκήσεις.

Εἰς Κωσταράζι θεωρίαι «Περὶ Θρησκείας», ἠθικοθρησκευτικὰ διηγήματα, παίγνια, χοροὶ καὶ γυμναστικαὶ ἀσκήσεις.

Εἰς Οἰνόην ἀσχολίαι εἰς ἀγροὺς τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐκκλησιασμὸς καὶ εἰς Φτελιὰν ἐφαρμογὴ διδαχθέντων προηγουμένων καὶ ἀσχολίαι εἰς ἀγροὺς ἀπόρων.

ΔΡΑΜΑ.— Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν εἰς τὴν Σχολὴν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων στελεχῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας ὡμίλησεν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐπὶ τῆς τελευταίας Β' Πανελληνίου Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν Ε.Ο.Ν.

Ὁ κ. Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἀνέπτυξεν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰς κατευθυντηρίους γραμμὰς ἃς ἔδωκεν ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, ὑπεγράμμισε δὲ ἰδιαιτέρως τοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν μνημειώδη ὑποθήκην οὐ μόνον διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Νεότητα, ἀλλὰ δι' ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν. Τελειῶν ὁ κ. Περιφ. Διοικητὴς συνέστησεν εἰς πάντας τοὺς βαθμοφόρους δημιουργικὴν ἐργασίαν, προσήλωσιν εἰς τοὺς ἠγέτας τοῦ Ἔθνους καὶ μελέτην ἐπισταμένην τῶν λόγων καὶ ὑποθηκῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ, διότι μόνον οὕτω θὰ γίνουν πραγματικοὶ φορεῖς τῶν ἀρχῶν τοῦ Νέου Κράτους.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ Στάδιον «Δόξης» ἐγένετο γενικὴ συγκέντρωσις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας, καθ' ἣν ἐξετελέσθη τὸ εἰδικὸν πρόγραμμα τῆς ἡμέρας, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὁποίου ἐπηκολούθησαν διάφοροι παιδιαί, ἐθνικοὶ χοροὶ καὶ πατριωτικὰ ᾄσματα.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Εἰς τὴν ἕδραν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἤρχισεν ἡ λειτουργία Σχολῆς Ἀνωτέρων Στελεχῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας καὶ μὲ εἰδικοὺς ἐκπαιδευτάς. Τὰ στελέχη τὰ ὁποῖα θὰ καταρτισθοῦν εἰς τὴν Σχολὴν [illegible] Διοικήσεως εἰς τὸ στρατόπε[illegible] λειτουργήσῃ καθ' ὅλον τὸν Ἰούλιον καὶ ὅπου θὰ συγκεντρωθοῦν τὰ στελέχη καὶ τῶν πλέον ἀπομεμακρυσμένων τμημάτων, οὕτως ὥστε τὸ [illegible] ἔτος ἡ ἐργασία εἰς ὅλην τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν θὰ εἶναι [illegible] συστηματοποιημένη καὶ συντονισμένη.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως, μετέβη τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς Ἀγυιὰν καὶ ὡμίλησεν εἰς τὰς βαθμοφόρους, τὰς Σκαπανίσσας καὶ τὰς Φαλαγγίτισσας. Ἐπίσης μετέβη εἰς Βόλον, ὅπου καὶ ὡμίλησε. Τὸ ἀπόγευμα τῆς Πέμπτης, ἡμέρας ἀφιερωμένης εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. διὰ τὰς Φαλαγγίτισσας τῆς Λέσχης Ἐργαζομένου Κοριτσιοῦ Βόλου, παρηκολούθησε τὴν ἐκπαίδευσι[illegible] πρόσωπα τῶν ἐργα[illegible] δὲν ἤξεραν πῶς νὰ [illegible] Ἀπ[illegible] Ἡ Περιφ. Διοικήτρια ἐτόνισεν εἰς [illegible] γιὰ τὰ ἐργαζόμενα κορίτσια ὁ Ἀρχηγὸς καὶ μὲ πόσον ἐνδιαφέρον ὡμιλοῦσε γι' αὐτὰ στὸ [illegible] τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας, ἡ ὁποία διέθεσε τὸ ὑπόγειον τῶν Γραφείων διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς σηροτροφίας, ἐκτρέφουν στὰ σπίτια των μεταξοσκώληκας.

— 105 Φαλαγγίτισσαι τῶν ἐργοστασίων τῆς [illegible] Βόλου [illegible] 9 χιλιόμετρα, ἐπέρασαν δὲ τὴν ἡμέραν των εἰς τὸ ὡραιότατον χωρίον τοῦ Πηλείου, τὴν Ἀνακασιάν.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Ἡ Νεολαία Θηλέων Ἰωαννίνων [illegible] Ὁ[illegible] στροφῖοι, [illegible] καὶ Περι[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] Τὸ [illegible] Τμῆμα [illegible] διατροφὴ τῶν ζώων [illegible] Τὰ [illegible] Ἐπο[illegible] Τὸ [illegible] τὴν [illegible] τοῦ [illegible] τὸ ὁποῖον [illegible] καλλιεργεῖται εἰς τὴν περιφέρειάν μας.

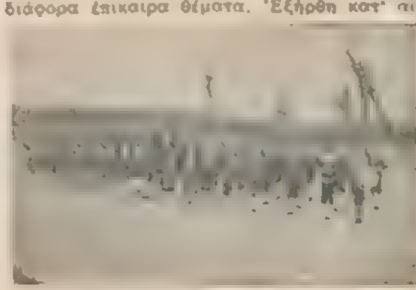
— Χάρις στὶς ἐμπνευσμένες ἐνέργειες καὶ τὶς ἡμερήσιες διαταγὲς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἰωαννίνων Θηλέων ἤρχισεν ἡ ἀθρόα συλλογὴ χάρτου ἀχρήστου, κυτίων σιγαρέττων, σωληναρίων ὀδοντόκρεμας κ.τ.λ.

Ἐπίσης αἱ Σκαπάνισσαι ἐμάζευσαν χαμομήλι [illegible] λογαριασμὸν τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] εἰς τὰ διάφορα φαρμακεῖα τῆς πόλεώς μας.

ΒΗΣΣΑΝΗ.— Τὸ Τμῆμα Ε.Ο.Ν. Θηλέων [illegible] μὲ ἐξαιρετικὴν [illegible] Ὑπὸ τοῦ [illegible] ἐπαίχθησαν τὰ ἔργα «Τὰ Σουλιωτόπουλα δὲν πεθαίνουν» καὶ «Τὰ χελιδόνια». Λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς [illegible] Γεώργιος Πωγωνίου [illegible] Πράγματι, [illegible] ἡ Ε.Ο.Ν. εἰς Δελβινάκιον καὶ ἐδόθη παράστασις μετὰ τῆς ἰδίας ἐπιτυχίας, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησεν ὁλόκληρος ἡ Κοινότης, καταχειροκροτήσασα τοὺς νέους καλλιτέχνας τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΧΙΟΣ.— Ἀνὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Κυριακὴν γίνονται αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις τῶν Σχηματισμῶν. Κατὰ ταύτας, συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Διοικήσεως καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ διαφόρων γεγονότων, γίνονται ὁμιλίαι ὑπὸ τῶν συνεργατῶν συναγωνιστῶν μὲ διάφορα ἐπίκαιρα θέματα. Ἐξήρθη κατ' αὐτὰς

Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι τοῦ Σχηματισμοῦ Δενδροχωρίου Καστορίας.

τὸ Ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὁ θεσμὸς τῆς Βασιλείας, [illegible] τῆς 4ης Αὐγούστου, θεσμὸς τῆς οἰκογενείας ἐν Ἑλλάδι καὶ ἄλλα ἐποικοδομητικὰ διὰ τὴν διαφώτισιν τῶν μελῶν καὶ τὴν Ἐθνικὴν αὐτῶν [illegible]

[illegible] γίνονται τακτικὰ καὶ [illegible] Τομεῖς Ε.Ο.Ν. [illegible] Ὑποδιοικήσεις [illegible] καὶ τὰ Ἀνεξάρτητα Τάγματα. Εἰς τὰς συγκεντρώσεις τῆς

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ὑπαίθρου ἐτονίσθη κατὰ τὰς ὁμιλίας ἡ μεγάλη πρὸς τὴν γεωργίαν ὑποστήριξις τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐκαλλιεργήθη τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν γῆν καὶ γενικῶς ἐξῆρθησαν τὰ εὐεργετικὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς μεγάλης ἀγροτικῆς τάξεως.

— Ὁ Τομεὺς Βροντάδου ὠργάνωσεν ἐκδρομὴν εἰς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν Ἁγίου Μηνᾶ, ἔνθα ἐγένετο ἡ σφαγὴ τῶν Χίων κατὰ τὸ 1822, ἀνεπτύχθη δὲ ἐκεῖ τὸ ἱστορικόν.

Εἰς τὸν αὐτὸν Τομέα ἐγένοντο μαθήματα ἐθνικῶν χορῶν εἰς τοὺς βαθμοφόρους, Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς.

Τὰ Τάγματα Πόλεως παρηκολούθησαν τὴν τελετὴν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν κατηχητικῶν σχολείων, ὁμιλίαν τοῦ Διοικητοῦ

Τὸ ἀνεξάρτητον τμῆμα Φούρνων Σάμου εἰς ἐκδρομὴν εἰς Λ. Βαθέος.

τοῦ 23ου Συντάγματος περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Χίου, τὴν ταινίαν «Στρατόπεδον Μεταξᾶ» ἐν μέσῳ ἐθνικοῦ παραληρήματος καὶ ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ὡς καὶ παράστασιν ἑνὸς ἀθλητοῦ διελθόντος ἐντεῦθεν. Τὴν ταινίαν «Στρατόπεδον Μεταξᾶ» παρηκολούθησαν καὶ οἱ Σχηματισμοὶ Τομέως Βροντάδου καὶ Ὑποτομέως Κάμπου.

— Οἱ διάφοροι Σχηματισμοὶ πόλεως καὶ ὑπαίθρου, οἵτινες ἔσπειραν σῖτον γραμμικῆς καλλιεργείας, ἠσχολήθησαν μὲ τὸ σκάλισμα καὶ βοτάνισμα, ἐξηγήθη δὲ εἰς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὸ τῶν κοινοτικῶν γεωπόνων ἡ σημασία τῆς σκαλιστικῆς καλλιεργείας.

Οἱ Σχηματισμοὶ πόλεως ἐπεδόθησαν ἐπανειλημμένως εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς κάμπης τῶν πλησίον τῆς πόλεως δασῶν Καρακάρη.

Γεωργικὰ μαθήματα ἐγένοντο εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς ὑπαίθρου, εἰς δὲ τὰς Ὑποδιοικήσεις Καρδαμύλων καὶ Καλαμωτῆς μαθήματα κλαδεύματος ἐλαιῶν καὶ ἀμυγδαλῶν, ἐμβολιασμοῦ καὶ πατατοκαλλιεργείας.

Εἰς τὴν πόλιν ἤρχισαν ἀπὸ τὰ μέσα Μαΐου μαθήματα νοσοκόμων καὶ τραυματιοφορέων, εἰς τὰ ὁποῖα φοιτῶσιν ὅλοι οἱ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν., διδάσκουσι δὲ χειροῦργοι καὶ ἄλλοι ἰατροὶ ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων. Θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ ἄλλη σειρὰ μαθημάτων διὰ κατωτέρους βαθμοφόρους καὶ Φαλαγγίτας. Ἐπίσης εἰς τὸν Σχηματισμὸν Καρδαμύλων καὶ εἰς τὴν πόλιν Χίου ἐγένοντο καὶ συνεχίζονται μαθήματα παθητικῆς ἀεραμύνης καὶ ἀεροχημικοῦ πολέμου.

Ἐσυνεχίσθησαν καὶ ἔληξαν κατὰ τὸ τέλος Μαΐου τὰ μαθήματα τῶν δύο οὐλαμῶν τῆς πόλεως, τοῦ τῶν μέσων συνδέσμων καὶ τοῦ Ὑποτομέως Κάμπου, μὲ ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Τὰ μαθήματα θὰ συνεχισθῶσι καὶ εἰς τὰ μέλλοντα κατ' Αὔγουστον στρατόπεδα, εἰς ἃ θὰ μετάσχωσι οἱ κατώτεροι βαθμοφόροι τῆς πόλεως καὶ τῆς ὑπαίθρου.

ΣΑΜΟΣ.— Ὑπὸ τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Παιδείας κατηρτίσθη νόμος, διὰ τοῦ ὁποίου ἱδρύεται ἐν Λιμένι Βαθέος Σάμου ἵδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Στάδιον Ἰωάννης Μεταξᾶς». Εἰς τὸ ἐν λόγῳ στάδιον θὰ ἀσκοῦνται τὸ ἐν Σάμῳ ἑδρεῦον τμῆμα στρατοῦ, ἡ Ε.Ο.Ν., τὰ σχολεῖα, τὰ φίλαθλα σωματεῖα, καθὼς καὶ πάντες οἱ ἐπιθυμοῦντες πολῖται.

Τὸ ὡς ἄνω στάδιον θὰ ἱδρυθῇ ἐπὶ χώρου τοῦ δημοσίου, ἔνθα ὑπῆρχε τὸ παλαιὸν στάδιον, τὸ ὁποῖον νῦν κατέχει τὸ ἐκεῖ τμῆμα στρατοῦ, χρησιμοποιοῦν τοῦτο διὰ στρατιωτικὰς ἀσκήσεις.

ΣΥΡΟΣ.— Ἡ Ὑποδιοίκησις Ε.Ο.Ν. Θηλέων Σύρου παρουσίασε τὴν ἑξῆς ἐργασίαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν 15θήμερον.

Εἰς τὸν οὐλαμὸν βαθμοφόρων ἐγένοντο μαθήματα ψυχολογίας ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Κατσουροῦ, χορῳδία, μαθήματα οἰκοκυρικῆς ὑπὸ τῆς καθηγητρίας κ. Τζοδάρα, συνέχεια ἀναλύσεως ἐκ τοῦ τεύχους «28» «Περὶ γενικῶν τινων κατευθύνσεων καὶ ὁδηγιῶν» ὑπὸ τῆς Α' Ἐπιτελοῦς, μάθημα Ὑγιεινῆς ὑπὸ συναγωνιστοῦ ἰατροῦ, «Αἱμορραγία καὶ κάταγμα», μάθημα παιδαγωγικῆς ὑπὸ συναγωνιστρίας δημοδιδασκαλίσσης, ὁμιλία ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἀβούρη «Περὶ χαρακτῆρος», στρατιωτικὴ προπαίδευσις ὁλοκλήρου τῆς Φάλαγγος εἰς τὸ Γυμναστήριον καὶ μικραὶ ἐκδρομαί.

Εἰς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας ἐγένοντο ὑπὸ Ὁμαδαρχῶν καὶ Λοχιτῶν τὰ ἑξῆς μαθήματα: Περὶ τῆς Βασιλικῆς μας Οἰκογενείας, ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ ἡ ἀξία τοῦ ἔργου του, ἐργόχειρον, ἐκμάθησις τοῦ Ὕμνου τῆς Φαλαγγιτίσσης, στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις, παίγνια καὶ μικραὶ ἐκδρομαί. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἔλαβε μέρος ὁλόκληρος ἡ Φάλαγξ εἰς τὴν λιτανείαν τῆς εὑρέσεως τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

ΤΗΝΟΣ.— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Τήνου ἐσημειώθη ἡ ἀκόλουθος κίνησις: Εἰς τὰς Σκαπανίσσας ἐδιδάχθησαν ἐργόχειρον καὶ μουσικήν, ἐγένοντο ὁμιλίαι μὲ θέμα: «Ἡ Μαντὼ Μαυρογένους» καὶ «Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος», μαθήματα οἰκοκυρικῆς, στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις καὶ περίπατος. Εἰς τὰς Φαλαγγιτίσσας ἐπίσης ἐγένετο ὁμιλία «Περὶ Ἐθνικοῦ Ὕμνου, μουσικῆς καὶ ὑγιεινῆς». Ἐπίσης ὁμιλία ὑπὸ τῆς Περιφ. Ὑποδιοικητρίας «Περὶ ὑποχρεώσεων τῶν Φαλαγγιτισσῶν ὡς Ἑλληνίδων», μαθήματα κοπτικῆς κλπ.

ΣΕΡΙΦΟΣ.— Εἰς τὸν Σχηματισμὸν Σερίφου ἐδόθησαν μαθήματα ἐκ τῶν τευχῶν «Ἀπαραίτητοι πρῶται βοήθειαι» καὶ «Ἡ γεωργία στὴν Ἑλλάδα». Ἐγένοντο ἐπίσης γυμναστικαὶ ἀσκήσεις, παιδιαί, μαθήματα εἰς βαθμοφόρους ὑγιεινῆς, ἐργοχείρου, ᾠδικῆς κλπ.

ΝΑΞΟΣ.— Ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου μὲ θέμα «Ἡ γυναῖκα» καὶ ἐδιδάχθησαν μαθήματα ὑγιεινῆς, ραπτικῆς, ἀθλοπαιδιαί, σκοποβολὴ καὶ ἐκδρομαί.

ΚΕΑ.— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Κέας ἐγένετο ἐπίσης ἐντατικωτάτη ἐργασία παρ' ὅλον ὅτι ἡ Ὑποδιοίκησις αὐτὴ στερεῖται διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

Εἰς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας ἐγένοντο μαθήματα Ἐθνικῆς ἀγωγῆς, παθητικῆς ἀεραμύνης, περὶ πολεμικῶν ἀερίων καὶ τῆς παροχῆς βοηθειῶν, παίγνια καὶ ἐκδρομαὶ ἡμερήσιαι.

ΚΕΡΚΥΡΑ.— Καθ' ὅλον τὸν λήξαντα μῆνα ἐσυνεχίσθη ἡ ἐκπαίδευσις τῶν Τμημάτων. Φαλαγγῖται τῆς 117ης Φάλαγγος (Λευκίμμης) ἐπεδείξαντο ἀξιομίμητον παράδειγμα συνεργασίας καὶ αὐτοθυσίας κατὰ τὴν ἐκραγεῖσαν πυρκαϊὰν εἰς ἐλαιοστάσιον «Μποτσιόνας» περιφερείας Λευκίμμης. Οἱ Φαλαγγῖται μὲ πολὺν κόπον ἠδυνήθησαν νὰ κατασβέσουν τὸ πῦρ, ἀποφευχθείσης οὕτω ἐπεκτάσεώς του εἰς τὰ γειτονικὰ ἐλαιοστάσια.

Τὰ Ναυτικὰ Τμήματα ἐξέδραμον εἰς Δασιάν, ὅπου ἠσκήθησαν εἰς τὰ μέσα συνδέσμων καὶ σηματοδοσίας.

Ὁ Περιφ. Διοικητὴς μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου του καὶ πλείστων βαθμοφόρων τῆς 365ης Φάλαγγος παρέστη εἰς τὴν δοξολογίαν τὴν τελεσθεῖσαν ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ Ἐπιδόξου Διαδόχου, τμήματα δὲ παρετάχθησαν πρὸ τοῦ Ναοῦ τῆς Μητροπόλεως πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.— Ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης ἐπεθεώρησε τὰ Γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Χανίων.

Ἡ Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων Χανίων ἐπεθεώρησε τὰς συγκεντρωθείσας ἐπὶ τούτῳ Σκαπανίσσας καὶ Φαλαγγιτίσσας εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Γυμνασίου Θηλέων τῆς 249ης Φάλαγγος. Μετὰ τὴν ἀναφορὰν καὶ τὴν ἐπιθεώρησιν εἰσῆλθον καθ' ὁμάδας εἰς τὰς τάξεις, ὅπου ἐγένοντο τὰ ἑξῆς μαθήματα:

Περὶ πειθαρχίας καὶ ἱεραρχίας. Ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο πολιτικὴ διαφώτισις περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ε.Ο.Ν., περὶ τῆς ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους καὶ περὶ τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Κυβερνήτην. Ἐδιδάχθη εἶτα ὁ Ὕμνος πρὸς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον.

Ἀκολούθως ἠσκήθη ἡ χορῳδία εἰς διάφορα ᾄσματα. Τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἐδιδάχθησαν ὡς συνήθως τὰ μαθήματα τῶν εἰδικοτήτων.

Ὁ ἰατρὸς ἐπιθεωρητὴς ἑλονοσίας κ. Τριανταφυλλίδης, εὐγενῶς ἀποδεχθεὶς πρότασιν τῆς Περιφ. Διοικητρίας, ὡμίλησεν εἰς τὰς Φαλαγγιτίσσας περὶ ἑλονοσίας καὶ εἰδικῶς περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἑλονοσίας καὶ τοῦ ρόλου τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας εἰς τὴν ἀνακοπὴν τῆς ἐξελίξεως τοῦ πολιτισμοῦ. Κατόπιν παραστατικώτατα καὶ διὰ τῶν ὑπαρχόντων ἐποπτικῶν μέσων ἀνέπτυξε τὴν βιολογικὴν ἐξέλιξιν τοῦ μικροβίου εἰς τὸν στόμαχον τοῦ κώνωπος καὶ τὸν τρόπον μεταδόσεως τῆς ἀσθενείας, ἡ ὁποία μαστίζει τόσας περιοχὰς τῆς ὡραίας μας Πατρίδος. Θὰ ἐπακολουθήσῃ σειρὰ ὁμιλιῶν ὑπὸ τοῦ ἰδίου ὑπὸ τύπον μαθήματος, μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ θέματος.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια, συνοδευομένη ὑπὸ δύο Ἐπιτελῶν βαθμοφόρων της, μετέβη εἰς τὰ χωρία Ἀποστόλοι, Βυζάρι, Φουρφουρᾶ, Κουροῦτες, Νέο Ἀμάρι, Μέρωνας καὶ Γερακάρι τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ τμημάτων Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ ἐπίλυσιν διαφόρων ζητημάτων.

Εἰς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω τμήματα διωργάνωσεν ἐκδρομὰς καὶ ἔδωσε σχετικὰς ὁδηγίας ὅσον ἀφορᾷ τὰς θερινὰς κατασκηνώσεις, συνεννοηθεῖσα δὲ μετὰ τῶν Διοικητῶν τμημάτων εὗρε κατάλληλα πρόσωπα, ληφθέντα ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, ἵνα ταῦτα, ἀφοῦ παρακολουθήσουν μαθήματα νηπίων ἅτινα θὰ γίνουν εἰς τὰς θερινὰς κατασκηνώσεις τῆς Ε.Ο.Ν., καταστοῦν ἱκανὰ νὰ μεταδώσουν, ὡς καλῶς πλέον κατηρτισμένα, τὰς γνώσεις των εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐπίσης ἐζήτησεν ὀνομαστικὸν κατάλογον Σκαπανισσῶν, αἵτινες ἔχουν ἀνάγκην νὰ μεταβοῦν εἰς παιδικὰς ἐξοχάς.

Ἐξ ἄλλου ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας μετέβη εἰς τὸ χωρίον Κισσός, ὅπου εἶχον συγκεντρωθῆ κατ' ἐντολήν του τὰ τμήματα Ἀρρένων Κεραμέ, Σπηλίου καὶ Ἀκουμίων, ἵνα ἐπιθεωρήσῃ ταῦτα.

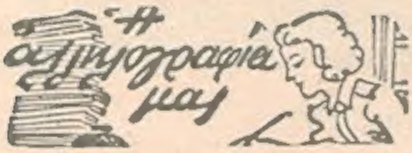
Τὰ ἀνωτέρω τμήματα, παρατεταγμένα κατ' ἀντιζυγίαν πρὸ τοῦ Ναοῦ, ἀπέδωσαν τιμάς.

Ναυτοφαλαγγῖται Κερκύρας εἰς ἐκδρομήν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας, ἅπαντα τὰ τμήματα παρήλασαν πρὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου, ὅστις καὶ τὰ ἐπεθεώρησε, ἔδωσε δὲ κατόπιν καὶ γενικὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας ὡς πρὸς τὴν καλυτέραν διοργάνωσιν αὐτῶν. Ἀκολούθως, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς κατοίκους, ἐτόνισεν εἰς αὐτοὺς ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν πίστιν εἰς τὸν Κυβερνήτην καὶ νὰ μὴν ἀνησυχοῦν ἀπὸ τὰς διαδόσεις αἱ ὁποῖαι κυκλοφοροῦν σχετικῶς μὲ τὸν πόλεμον, διότι ἡμεῖς πάντοτε θὰ εἴμεθα ἀσφαλεῖς ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἄγρυπνον φύλακα καὶ προστάτην παρὰ τὸν πλευρόν μας τὸν Μεγάλο μας Ἀρχηγό.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια ἐν γενικῇ συγκεντρώσει κατοίκων καὶ κοριτσιῶν ὡμίλησε γιὰ τὸν σκοπὸ τῆς Ὀργανώσεως καὶ γιὰ τὴ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΠ. Δ. ΘΕΟΔΟΣΗΝ. Μιά καί εἶναι τό πρῶτο ποίημά σου, δέν μποροῦμε νά τό ποῦμε κακό. Πόσο ὅμως ἡ τόσο ἁπλῆ ἀγροτική εἰκόνα πού θέλεις νά μᾶς δώσῃς εἶναι ἀσυμβίβαστη μέ τίς καθαρευουσιάνικες λέξεις πού χρησιμοποιεῖς! Εἶναι σάν νά παίρνῃς τήν ἁγνή ὠμορφιά μιᾶς χωριατοπούλας καί νά τῆς φορᾷς ἕνα σωρό ἀταίριαστα καί ψεύτικα κοσμήματα καί μπιχλιμπίδια! Μᾶς μιλᾷς γιά τή φλογέρα τοῦ βοσκοῦ καί μᾶς λές πώς οἱ ἦχοι της ελούζουνε τήν ἀτμόσφαιρα σέ μελπομένους φθόγγους. Ἀπόφευγέ τα κάτι τέτοια. Ὅσο μπορεῖς πιό ἁπλᾶ, πιό ἁπλᾶ! — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Τό ποίημά σου «Στ' Ἀρκάδι» δείχνει τό ἐθνικό σου αἴσθημα, ἀλλά τό θέμα εἶναι ἀκόμη ἀνώτερο τῶν δυνάμεών σου. Τό ἄλλο, τό φυσιολατρικό, εἶναι καλύτερο, ἀλλά ἔχει τεχνικά καί γλωσσικά λάθη, πού ἐμποδίζουν τή δημοσίευσί του. Μόνον τό τελευταῖο ἑξάστιχο εἶναι καλό καί τό δημοσιεύουμε ἐδῶ:

Στίς φύσεως τίς ὀμορφιές,
στά δάση, στά λουλούδια,
βρίσκω τήν ποθητή χαρά,
ρουφῶντας πάντα μυρωδιές
καί ψάλλοντας τραγούδια
κοντά στά γάργαρα νερά.

ΕΥΣΤΑΘΙΑΝ ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ. Σᾶς συγχαίρουμε γιά τά αἰσθήματά σας πρός τόν Ἀρχηγό καί γιά τήν ἔμπνευσί σας νά Τοῦ ἀφιερώσετε ἕναν ὕμνον. Ἀλλά ἡ ποίησις εἶναι δύσκολο πρᾶγμα, πού δέν μπορεῖ κανείς εὔκολα νά τό κατακτήσῃ καί νά τό κυβερνήσῃ. — Μ. ΚΑΛΑΒΡΥΤΗΝΟΝ. Ὡραία ἡ ἔμπνευσίς σου νά χαιρετήσῃς τή γέννησι τοῦ ἐπιδόξου Διαδόχου, ἀλλά δέν τό ἐπέτυχες σέ σημεῖο πού νά μπορῇ νά δημοσιευθῇ. Πάντως σέ συγχαίρουμε γιά τά ὡραῖα αἰσθήματά σου. — ΚΩΝΣΤ. ΚΟΛΛΙΑΝ. Τό παραμύθι πού μᾶς ἔστειλες δέν εἶναι παραμύθι, ἀλλά ὄνειρό σου ἤ μᾶλλον ἕνας ἐφιάλτης, πού ἔπαθες, συνηθισμένος· ἀλλά βέβαια αὐτό δέν ἐνδιαφέρει τόσο πολύ καί τόσο γενικά, ὥστε νά τό δημοσιεύσουμε. Ὡς πρός δέ τό ποίημά σου, ἐκτιμοῦμε βέβαια τή διάθεσί σου νά πολεμήσῃς γιά τήν Πατρίδα σου ἄν ἀπειληθῇ, ἀλλά τό ποίημα δέν εἶναι ἐπιτυχημένο. — Κ. ΜΑΡΑΝ. Ἄν καί δέν τοῦ λείπουν τεχνικά λάθη (μετρικά καί χασμωδίες), τό ποιηματάκι σου δίνει καλά τό αἴσθημα τῆς λύπης γιά τόν χαμό τοῦ φίλου· γι' αὐτό, ἄν καί κατ' ἀρχήν δέν δημοσιεύουμε θλιβερά πράγματα, παραθέτουμε ἐδῶ τό ποίημά σου:

Μᾶς ἄφησες, μᾶς ἄφησες,
φίλε ἀγαπημένε,
κι' ἔφυγες μακριά.
Ὁ Χάρος ἀσυγκίνητος
σέ πῆρε στή φωλιά του
μέ ἀσπλαχνη καρδιά.

Βλαστάρι ἤσουν καί σ' ἔκοψε
τό ἄπονό του χέρι
μέσα στά νειᾶτα τά γλυκά.
Σ' ἄρπαξε, σέ ξενίτεψε
καί σ' ἄφησε στά ξένα
νά μή γυρίσῃς πιά.

ΑΛΕΞ. Δ. ΤΣΟΧΑΤΖΗΝ. Σέ συγχαίρουμε γιά τό ὡραῖο καί ἐνθουσιῶδες γράμμα σου. Τό ποίημά σου εἶναι ἐπίσης καλό ὡς ἔμπνευσις καί ὡς τεχνική ἐκτέλεσις· ἐκεῖνο ὅμως τό «καθάριου» στή φράσι «μοιάζει σάν προσευχή καθάριου ἀσώτου» δέν μᾶς ἀρέσει· βρές ἕνα ἄλλο πιό καθάριο στό νόημα ἐπίθετο. — ΗΛ. Π. ΣΚΛΗΚΑΝ. Ἔχεις ἀσφαλῶς ταλέντο, καλές ἐμπνεύσεις καί λιτή καί καθαρήν ἔκφρασι, ἀλλά δέν πρέπει νά βιάζεσαι. Τά τρία νέα ποιήματα πού μᾶς ἔστειλες ἔχουν τή σφραγίδα τῆς βιασύνης καί χάνουν ἔτσι ἕνα μεγάλο μέρος τῆς ὀμορφιᾶς τους καί τῆς ἀξίας τους. Ξαναδούλεψέ τα. Καί πρό παντός: νά μή βιάζεσαι. — ΜΗΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Δημοσιεύουμε στή στήλη αὐτή τό «Ἡ Ἑλλάδα»:

I

Πατρίδα πού μέ γέννησες
μιά μυρωμένη μέρα,
πού στάθηκες πάντα γιά μέ
μεγάλη σά μητέρα
κοντά σου πάντα εἶν' ἡ χαρά
γαλήνη πέρα ὡς πέρα...

II

Ἐδῶ δέν κλαῖνε οἱ ἰτιές
τριανταφυλλιές ἀνθοῦνε·
μαῦρα δέν τρέχουν αἵματα
νεράκια ροβολοῦνε
κι' ἀλλοῦ πού τά πουλιά σιγοῦν
'δῶ πέρα κελαηδοῦνε.

III

Κι' ὅπου σταθῶ, στούς κάμπους σου
κοντά σ' ἀκροθαλάσσι
μοῦ φαίνεται νά βρίσκωμαι
σ' ὀνειρεμένη πλάσι·
πατρίδα μου τά κάλλη σου
ποιός ἄλλος θά τά φτάσῃ;

Τό «Στό χωριό μου» πολύ μακρύ. — ΣΤΕΡΓΙΟΝ ΧΡ. ΙΩΑΝΝΟΥ. — Λαμπρά ἐνασχόλησι ἡ ἔκδοσις τῆς μαθητικῆς ἐφημερίδος σας, προσέξετε ὅμως μή σᾶς ἀπασχολεῖ πολύ καί πρό παντός εἰς βάρος τῶν μαθημάτων σας καί τῆς ἀναψυχῆς σας, πού εἶναι ἀπαραίτητος. Τό πεζό «Ὡραῖο χωριό» καλό ὡς ἔκθεσις. Μή βιάζεσαι νά δημοσιεύσῃς. — Ε. ΖΕΡΒΑΝ. Ἡ μελέτη σου γιά τόν Κώστα Κρυστάλλη εἶναι γραμμένη στίς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — ΑΝΝΑ ΤΑΡΕΚΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ἀπό τά «ἔξυπνα καί κουτά», πού μᾶς ἔστειλες, θά δημοσιευθοῦν τά καλύτερα. — ΑΝΔΡ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΝ. Τό ποίημά σου «Τό σκυλάκι» προχειρογραμμένο. Ἰδού τό πρῶτο τετράστιχο:

Ξέρω κάποιο δά σκυλάκι
ὅταν παίζ' μέ τά παιδιά
τρέχει, παίζει, τριγυρνάει
καί κουνάει τήν οὐρά.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΠΕΤΣΟΒΟΥ

(Συνέχεια ἀπό τή σελίδα 1253)

Ἡ μάχη συνάπτεται ἀγρία πρό τοῦ Πετσόβου καί ἐπί τῶν βουνῶν πού τό προστατεύουν. Τά ἰδικά μας πυρά μαζί μέ τά συμμαχικά, τά σερβικά, κάμνουν ἀληθινή θραῦσι καί συντρίβουν παντοῦ τήν ἀντίστασι τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος δέν ἠμπορεῖ νά συγκρατηθῇ πρό τῆς ὁρμῆς τῶν στρατευμάτων μας.

Ὅλη τήν ἡμέρα τῆς 6ης Ἰουλίου ἡ μάχη γίνεται σ' ὁλόκληρο τό μέτωπο, ἐκτάσεως πολλῶν δεκάδων χιλιομέτρων. Ἡ μάχη ὑπῆρξε φονική, ἀλλά εἰς τό τέλος, τάς ἑσπερινάς ὥρας τῆς 6ης Ἰουλίου, τό Πέτσοβον παραδίδεται. Πρῶτοι, ὑπό δριμύτατον ψῦχος, εἰσῆλθον οἱ εὔζωνοι... Κατόπιν καί ἄλλαι μονάδες... Ὁ ἐχθρός τό εἶχεν ἐγκαταλείψει...

Τό Πέτσοβον ἦταν τουρκική κωμόπολις κατά τό ἥμισυ. Τό ἄλλο μισό ἦταν βουλγαρικό καί σερβικό. Οἱ Τοῦρκοι καί οἱ Σέρβοι ὑπεδέχθησαν τούς Ἕλληνες στρατιῶτες μέ ἐνθουσιασμόν. Ὅλο τό Πέτσοβο εἶχε σημαιοστολισθῆ μέ πρόχειρα γαλανά ὑφάσματα, πάνω στά ὁποῖα εἶχαν ραφῆ πρόχειρα καί ἀκαλαίσθητα ἀπό τούς Τούρκους καί Σέρβους λευκοί πάνινοι σταυροί. Οἱ πρόχειρες αὐτές σημαῖες, ἀκαλαίσθητες, κακοκομμένες καί κακοραμμένες, εἶχαν πάντως προσδώσει τό ἑλληνικόν χρῶμα εἰς τήν κωμόπολιν, ἡ ὁποία ἔτσι ἑώρταζε τήν νέαν νίκην τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων.

Μόνον ὁ βουλγαρικός πληθυσμός εἶχε κρυφθῆ, διπλομανταλωμένος στά σπίτια του, καί δέν ἐμφανίσθηκε παρά μονάχα ὅταν ἐπείσθηκε ὅτι ὁ Ἑλληνικός στρατός εἶναι ὁρμητικός καί μαχητικώτατος στόν πόλεμο μόνον, ὅταν εὑρίσκεται πρό ὡπλισμένου ἐχθροῦ. Πρό τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ὁ Ἕλληνας στρατιώτης εἶναι ἱπποτικός καί εὐγενικός!...

Μέ τήν κατάληψιν τοῦ Πετσόβου ὁ Ἑλληνικός στρατός εὑρίσκετο πλέον πρό τῶν βουλγαρικῶν συνόρων... Καί δέν εἶχε διάθεσιν νά σταματήσῃ μέχρις ἐκεῖ...

Τό «πάντα ἐμπρός» τοῦ Βασιλέως καί Ἀρχιστρατήγου θά τοῦ ἐπέτρεπε ἄλλη μιά φορά νά τραγουδήσῃ νικητηρίους παιᾶνας.

Ἄγγ. Μεταξᾶς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

σημασία πού ἀποδίδει ὁ Ἀρχηγός εἰς τήν Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

Μετά τοῦτο μετέβησαν εἰς Μέλαμπες, ὅπου ὁ μέν Γενικός Ἐπόπτης ἐφρόντισε διά τήν διευθέτησιν ὡρισμένων ζητημάτων ἀφορώντων τήν Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων, ἡ δέ Περιφερειακή Διοικήτρια ἐκάλεσε τήν Διοικήτριαν τοῦ Τάγματος Μελάμπων καί ἔδωσεν εἰς αὐτήν ὡρισμένας ὁδηγίας διά τό Τάγμα της.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ. — Τήν παρελθοῦσαν Κυριακήν ὁ Νομάρχης Λασηθίου καί Γενικός Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Παπαδημητρίου, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ καί τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας, ἐπεθεώρησε τούς Σχηματισμούς τῆς Ε.Ο.Ν. τῶν χωρίων Καλοῦ Χωρίου, Παχείας Ἄμμου, Κάτω Χωρίου, Ἱεραπέτρας καί Βαινιᾶς.

Τό ἀπόγευμα ὁ κ. Νομάρχης ὡμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν τῶν ἐργαζομένων Φαλαγγιτῶν καί Σκαπανέων περί τῶν Ἐθνικῶν Ἰδεωδῶν καί περί τῶν κατευθύνσεων τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ Περιφερειακή Διοικήτρια Ε.Ο.Ν. Λασηθίου μετά τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ καί ἀνωτέρων βαθμοφόρων Θηλέων ἐπεσκέφθησαν τά χωρία Λίμνες, Νικηθιανό, Χουμεριάκο, Λατσίδα, Βουλισμένη καί Βραχάσι, πρός ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΑΤΡΑΙ. — Τήν προπαρελθοῦσαν Κυριακήν ἐξέδραμον ἐπ' αὐτοκινήτων εἰς τήν ὡραίαν τοποθεσίαν «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» 600 Φαλαγγίτισσαι. Τῆς δυνάμεως προηγήθη συνεργεῖον Φαλαγγιτισσῶν, τό ὁποῖον, ἀφοῦ προέβη εἰς ἀναγνώρισιν τοῦ τόπου, ἤρχισε τάς προετοιμασίας διά τήν παρασκευήν τοῦ συσσιτίου. Συγκεντρωθείσης τῆς ἐκδραμούσης δυνάμεως εἰς τόν καθορισθέντα πρός στρατοπέδευσιν χῶρον, ἐγένετο ἔπαρσις τῆς σημαίας τοῦ στρατοπέδου. Αἱ φαλαγγίτισσαι ἔψαλον προσευχήν καί τούς ὕμνους Ἐθνικόν, 4ης Αὐγούστου καί Ε.Ο.Ν. Μετά ταῦτα ὡμίλησε πρός τάς Φαλαγγιτίσσας ζωηρῶς ἐπευφημουμένη ἡ Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων Ἀχαΐας, ἥτις καί ἡγήθη τῆς ἐκδρομῆς. Εἰς τήν ὁμιλίαν της ἡ Περιφ. Διοικήτρια ἀνεφέρθη εἰς τήν σπουδαιότητα τῶν ἐκδρομῶν, καθ' ἅς ὅλαι μαζί αἱ Φαλαγγίτισσαι ἀδελφωμέναι ἐκπαιδεύονται καί ψυχαγωγοῦνται, ἀποβάλλουν κάθε ἐγωϊστικόν συναίσθημα καί ἀντιλαμβάνονται πλήρως τήν ἔννοιαν τοῦ συνόλου.

Εἰς τόν Ναόν τοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου ἐτελέσθη λειτουργία, ψαλείσης τῆς ἀκολουθίας ὑπό τῆς Χορῳδίας τῆς Διοικήσεως. Ἐπηκολούθησε κατάθεσις στεφάνου εἰς τήν ἀναμνηστικήν πλάκα καί ὡμίλησε καταλλήλως βαθμοφόρος ἐπιτελής. Μετά μικράν ἀνάπαυσιν ἤρχισεν ἐκτελούμενον τό πρωϊνόν πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς ὑπό τήν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τῆς Περιφ. Διοικητρίας. Τήν μεσημβρίαν αἱ Φαλαγγίτισσαι μετά τῆς Περιφ. Διοικητρίας καί τῶν βαθμοφόρων ἔφαγον τό παρασκευασθέν ἀπό τάς ἰδίας συσσίτιον.

Τό ἀπόγευμα ἐπεσκέφθη τάς ἐκδραμούσας ὁ Νομάρχης Ἀχαΐας καί Γενικός Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Πέππας. Μετά τήν ἄφιξιν τοῦ κ. Ἐπόπτου ἤρχισεν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἀπογευματινοῦ προγράμματος, τό ὁποῖον εἶχε ψυχαγωγικόν χαρακτῆρα. Ὑπό τούς ἤχους τῆς Δημοτικῆς Μουσικῆς αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐχόρευσαν ἑλληνικούς χορούς καί ἐτραγούδησαν. Ἀπηγγέλθησαν ὡραῖα ποιήματα. Ἐξετελέσθησαν ὑπό Φαλαγγιτισσῶν χαριτωμένα κωμικά σκέτς. Αἱ ἐκδραμοῦσαι Φαλαγγίτισσαι πέρασαν ἀληθινά μίαν ἀλησμόνητον ἡμέραν.

Ὁ κ. Ἐπόπτης ὁμιλῶν ἐξέφρασε τήν πλήρη ἱκανοποίησίν του καί τόν ἐνθουσιασμόν του διά τό ὡραῖον πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς.

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομάς.

Ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΓΑΛΑΝΑΚΗ
καθηγητοῦ τῆς Παθητικῆς Ἀεραμύνης παρὰ τῇ Α.Δ.Α.Α.

Ἡ καταστρεπτικὴ θύελλα τοῦ πολέμου ἐκάλυψε καὶ πάλιν τὴν γηραιὰν Εὐρωπαϊκὴν Ἤπειρον. Ποῦ θὰ φθάσῃ, πότε θὰ τελειώσῃ, ποίους λαοὺς θὰ σκεπάσῃ μὲ τὸν μαῦρον πέπλον της, δὲν γνωρίζομεν. Ὅλοι οἱ λαοὶ σήμερον, μικροὶ καὶ μεγάλοι, φροντίζουν γιὰ τὴν προστασία τους ἀπὸ ἕνα σοβαρὸν κίνδυνον, ποὺ μπορεῖ νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ ἀέρος.

Ὅπως εἶναι γνωστόν, οἱ σημερινοὶ πόλεμοι δὲν εἶναι, ὅπως ἄλλοτε, πόλεμοι μὲ τὰς δαντελλωτὰς παρατάξεις τοῦ μετώπου. Εἶναι πόλεμοι ὁλοκληρωτικοί, εἰς τοὺς ὁποίους λαμβάνει μέρος καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐνδοχώρας. Διὰ τοῦτο οἱ λαοὶ σήμερον πρέπει νὰ προπαρασκευάζουν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης καὶ ἐπὶ τῇ βάσει καθωρισμένου σχεδίου τὴν ἄμυνάν των ἐναντίον τῶν κινδύνων ἐκ τοῦ ἀέρος. Μὲ τὴν προπαρασκευὴν αὐτὴν θ' ἀποφευχθῇ ὁ αἰφνιδιασμός, ὁ ὁποῖος προκαλεῖ τὸν πανικὸν καὶ τὴν καταστροφήν.

Αἱ δυνατότητες τοῦ σημερινοῦ ἀεροπλάνου εἶναι τόσον πολὺ ἀνεπτυγμέναι, ὥστε κανεὶς δὲν μπορεῖ πλέον νὰ παραβλέψῃ τὸν ἐξ αὐτῶν κίνδυνον. Καὶ ναὶ μὲν διαθέτουν βεβαίως τὰ Κράτη τὰ Ἐνεργὰ λεγόμενα μέσα ἀμύνης, ἀλλὰ αὐτὰ καὶ μόνα, ὅσον ἰσχυρὰ καὶ ἂν εἶναι, δὲν εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ παρεμποδίσουν ἐχθρικὴν ἐπιδρομὴν ἐξ ὁλοκλήρου· διὰ τοῦτο χρησιμοποιεῖται καὶ ἡ Παθητικὴ λεγομένη ἀεράμυνα, εἰς τὴν ὁποίαν μετέχει καὶ ὁ ἄμαχος πληθυσμός.

Καὶ τὰ ἰσχυρότερα ἀκόμη Κράτη δὲν ἔχουν ἀπεριορίστους δυνατότητας διὰ ν' ἀμυνθοῦν ἐναντίον τοῦ ἀντιπάλου των, διὰ τοῦτο ἐπικαλοῦνται καὶ τὴν βοήθειαν τῶν πολιτῶν, ἀνεξαρτήτως φύλου, διὰ ν' ἀντεπεξέλθουν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καλῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Παθητικῆς ἀεραμύνης.

ΕΙΣ ΤΙ ΑΠΟΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΔΡΟΜΗ

1ον. Εἰς τὴν παράλυσιν τοῦ ἠθικοῦ τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ δημιουργία πανικοῦ ὑπόσχεται πολλὰ ὠφελήματα εἰς τὸν ἐπιτιθέμενον ἐχθρόν.

Τὸ ἀκμαῖον ἠθικὸν ἑνὸς λαοῦ συντελεῖ εἰς τὴν νίκην. Τοὐναντίον ὁ πανικὸς ἐπιφέρει τὴν ἀποσύνθεσιν, ἡ ὁποία δὲν ἀργεῖ νὰ μεταδοθῇ καὶ εἰς τὸν μάχιμον στρατόν.

Μία ὅμως τοιαύτη ἐπιτυχία τοῦ ἐχθροῦ προϋποθέτει πληθυσμὸν ἀπαίδευτον καὶ ἀπροστάτευτον διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἐπιδρομάς.

2ον. Εἰς τὴν παράλυσιν συγκοινωνιῶν καὶ ἀχρήστευσιν τροφίμων καὶ ἄλλων οὐσιωδῶν ἀνέσεων τῆς ζωῆς.

Ἐὰν ἐξαρθρωθῇ τὸ συγκοινωνιακὸν δίκτυον μιᾶς χώρας, ἐὰν αἱ ἀποθῆκαι τροφίμων μολυνθοῦν ὑπὸ χημικῶν πολεμικῶν οὐσιῶν εἰς ἱκανὴν ἔκτασιν, ἡ ἐχθρικὴ ἐπιδρομὴ ἐπιτυγχάνει ἐμμέσως εἰς τοὺς σκοποὺς της.

3ον. Εἰς τὴν καταστροφὴν βιομηχανικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἐγκαταστάσεων. Ναυστάθμων, ἐργοστασίων πυρομαχικῶν καὶ ἀεροπλάνων, πυροβολείων, στρατώνων κ.λ.π.

Ἐναντίον τῶν ἐπιδρομῶν τούτων ἀντιτάσσεται, ὅπως εἴπομεν, ἡ ἐνεργὸς καὶ ἡ παθητικὴ ἀεράμυνα.

Η ΕΝΕΡΓΟΣ ΑΕΡΑΜΥΝΑ

Ὀργανουμένη ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ παρεμποδίσῃ τὰ ἐχθρικὰ ἀεροσκάφη ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπόν των. Περιλαμβάνει ὅθεν τὰς ἀεροπορικὰς δυνάμεις μιᾶς χώρας, ἤτοι:

— Ἀεροπλάνα διώξεως, βομβαρδισμοῦ καὶ ἀναγνωρίσεως,
— Ἀντιαεροπορικὰ τηλεβόλα,
— Ἀντιαεροπορικὰ πολυβόλα,
— Φωτεινοὺς προβολεῖς,
— Ἀκουστικὰ μηχανήματα,
— Ἐναέρια φράγματα μὲ μεταλλικὰ δίκτυα κρεμάμενα ἀπὸ μικρὰ ἀερόστατα ἄνωθεν τοῦ σημείου, τοῦ ὁποίου ἐπιδιώκεται ἡ προστασία.

Η ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΑΕΡΑΜΥΝΑ

Τὴν παθητικὴν ἀεράμυναν ὀργανώνει τὸ Κράτος διὰ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης, συνεργάζονται δὲ μὲ αὐτὴν αἱ Ἀστυνομικαὶ καὶ Δημοτικαὶ Ἀρχαί. Καὶ ὅλοι ὅμως οἱ Ἕλληνες ὑποχρεοῦνται νὰ προσφέρουν προσωπικὴν ὑπηρεσίαν καὶ νὰ ὑποβληθοῦν εἰς ενεργείας, ἀνοχὰς ἢ παροχάς, αἱ ὁποῖαι ἐξυπηρετοῦν τοὺς σκοποὺς τῆς ἀμύνης. Εἰς περιπτώσεις ἀρνήσεως προβλέπονται ποιναὶ χρηματικαὶ καὶ φυλακίσεις. (Ν. 17-2-36, ἄρθρ. V).

Κάθε πολίτης ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἀεραμύνης τῆς περιφερείας του.

> **ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ**
>
> Ἡ ὀργάνωσις δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρεμβαίνῃ εἰς ζητήματα ἔξω τοῦ κύκλου τῆς ἁρμοδιότητός της. Ὀφείλει ὅμως νὰ ἐπεμβαίνῃ, καὶ νὰ ἐπεμβαίνῃ καὶ μὲ θυσίας ἀκόμη, ὅταν ἀντιληφθῇ ἄμεσον ἀπειλὴν κατὰ τῆς ὀργανώσεως, ἢ καὶ κατὰ μέλους αὐτῆς ἢ κατὰ τῆς ἰδεολογίας της ἢ κατ' αὐτοῦ τούτου τοῦ κράτους.

ΜΕΤΡΑ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΑΕΡΑΜΥΝΗΣ

α) Μέτρα Ἀσφαλείας:
— Διαφώτισις τοῦ κοινοῦ.
— Ἐκπαίδευσις προσωπικοῦ.
— Ἐπιτήρησις τοῦ ἀέρος.
— Συναγερμός.
— Συσκότισις.
— Παραλλαγὴ (καμουφλάρισμα).
— Λειτουργία ὑπηρεσιῶν κοινῆς χρησιμότητος.
— Ἐξασφάλισις τροφίμων καὶ ὕδατος.

β) Μέτρα πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τρωτότητος:
— Κατασκευὴ καταφυγίων.
— Κατασκευὴ ὀρυγμάτων.
— Προστασία ἀπὸ τὰ πολεμικὰ ἀέρια.
— Μέτρα προληπτικὰ πυρκαϊῶν.
— Διασπορὰ καὶ συγκέντρωσις τῶν κατοίκων.
— Προστασία πολυτίμων ὑλικῶν.

γ) Μέτρα ἐπανορθωτικά:
— Ἀνίχνευσις χημικῶν πολεμικῶν οὐσιῶν.
— Ἀπολύμανσις χημ. πολεμικῶν οὐσιῶν.
— Πάλη κατὰ τοῦ πυρός.
— Διακομιδὴ θυμάτων.
— Α' Βοήθειαι.
— Ἐκκαθάρισις περιοχῶν ἀπὸ μὴ ἐκραγέντα βλήματα, ἀπὸ ἑτοιμόρροπα κτίρια.
— Τεχνικαὶ ἐπισκευαί.

Ὅταν εἰς κάθε πολίτην γίνῃ συνειδητὸς ὁ ἀπὸ τοῦ ἀέρος κίνδυνος καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον μπορεῖ νὰ προστατεύσῃ τὴν ζωὴν καὶ τὴν περιουσίαν του, ἀσφαλῶς θὰ συντρέξῃ ὅσον δύναται τὰς προσπαθείας τῆς Παθητικῆς Ἀεραμύνης.

I. ΜΕΤΡΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Α' Διαφώτισις:

Ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ πληθυσμοῦ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν αὐτοπροστασίαν του ἔχει θεμελιώδη σπουδαιότητα, διότι ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐπιθέσεων τοῦ ἐχθροῦ καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐκ τούτων ζημιῶν ἐξαρτᾶται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν καὶ προετοιμασίαν τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐὰν ὁ πληθυσμὸς ἀδιαφορήσῃ εἴτε ἀπὸ ἄγνοιαν, εἴτε ἀπὸ δυσπιστίαν διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν μέτρων, εἴτε ἀπὸ μοιρολατρείαν, ὁ κίνδυνος θὰ εἶναι μέγιστος, τόσον διὰ τὰ ἄτομα, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑλικὸν πλοῦτον τῆς Χώρας, διότι οὐδεμία κρατικὴ ὀργάνωσις εἶναι δυνατὸν νὰ προφυλάξῃ ἕνα ἕκαστον τῶν πολιτῶν ἀπὸ τραυματισμοὺς ἢ ἀέρια ἢ νὰ ἐξασφαλίσῃ τόσας ὁμάδας πυροσβεστῶν, ὥστε νὰ δράσουν διὰ κάθε οἰκίαν, ἡ ὁποία θὰ ὑποστῇ ἐμπρηστικὴν προσβολήν.

Ἀντιθέτως, ἂν ὁ πληθυσμὸς διαφωτισθῇ, ἐξασκηθῇ καὶ ὀργανωθῇ, λάβῃ δὲ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα αὐτοπροστασίας καὶ δράσῃ ψυχραίμως, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ προληφθοῦν καὶ νὰ καταπνιγοῦν ἐν τῇ γενέσει των πλεῖσται πυρκαϊαὶ καὶ νὰ σωθοῦν οἱ τραυματιζόμενοι καὶ προσβαλλόμενοι ἀπὸ πολεμικὰ ἀέρια μὲ τὴν ἔγκαιρον παροχὴν εἰς αὐτοὺς τῶν Α' βοηθειῶν.

Ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας πρέπει νὰ μάθῃ ἐπακριβῶς ποῖον κίνδυνον διατρέχει καὶ πῶς μπορεῖ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ, τί θὰ κάμῃ κατὰ τὸν συναγερμόν, διατί πρέπει νὰ συσκοτίσῃ τὴν οἰκίαν του, πῶς θὰ μεταβῇ εἰς καταφύγια, πῶς θὰ φορέσῃ τὴν προσωπίδα του, πῶς θὰ βοηθήσῃ τὸν πλησίον του κ.τ.λ.

Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν λειτουργοῦν σήμερον τὰ Σχολεῖα διαφωτίσεως τοῦ πληθυσμοῦ, μὲ τὴν φροντίδα τῆς Ἀνωτ. Διοικήσεως Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης, ὅπου διδάσκονται αἱ ἀναγκαῖαι γνώσεις ἀπὸ καθηγητὰς εἰδικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐκπαιδευθέντας.

Β'. Ἐκπαίδευσις προσωπικοῦ:

Διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Παθητικῆς Ἀεραμύνης ἐκπαιδεύονται εἰδικῶς ἰατροί, νοσοκόμοι, οἰκονοσοκόμοι, τραυματιοφορεῖς, ἀνιχνευταί, ἀπολυμανταί, οἰκοφύλακες, οἰκοπυροσβέσται, δι' εἰδικῶν διαλέξεων καὶ πρακτικῶν ἀσκήσεων βραχείας περιόδου.

Γ'. Ἐπιτήρησις τοῦ ἀέρος:

Ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ περιλαμβάνει Σταθμοὺς Παρατηρήσεως, οἱ ὁποῖοι εἶναι κατανεμημέναι εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν καὶ ἐπικοινωνοῦν μὲ Κέντρα Παρατηρήσεως, τὰ ὁποῖα συγκεντρώνουν τὰς πληροφορίας περὶ τῶν κινήσεων τῶν ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων καὶ τὰς διαβιβάζουν εἰς τὰ Κέντρα Συναγερμοῦ.

Δ' Συναγερμός:

Μόλις τὸ Κέντρον λάβῃ εἰδοποίησιν παρὰ τῶν Σταθμῶν Παρατηρήσεως ὅτι ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα κατευθύνονται πρὸς κάποιο σημεῖον τῆς Χώρας, δίδεται τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ διὰ κωδωνοκρουσιῶν καὶ δι' εἰδικῶν σειρήνων ἢ καὶ διὰ κανονιοβολισμῶν.

Τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν τοῦ συναγερμοῦ δίδουν τ' ἀνωτέρω μέσα δι' εἰδικῶν σημάνσεων, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὁ πληθυσμός.

Ἡ σήμανσις συναγερμοῦ σημαίνει διαταγήν, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλουν νὰ ὑπακούσουν πάντες, ἡ δὲ παράβασις αὐτῆς συνεπάγεται ποινικὴν δίωξιν.

(Ἀκολουθεῖ)

